

«АХТСП» ҰК» АҚ
Директорлар кеңесінің
2026 жылғы «14» сәуірдегі
шешімімен (122 хаттама)
бекітілген

**«АҚТАУ ХАЛЫЫҚАРАЛЫҚ ТЕНІЗ САУДА ПОРТЫ»
ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АКЦИОНЕРЛІК ҚОҒАМЫНЫҢ
2024 ЖЫЛҒА
ЖЫЛДЫҚ ЕСЕБІ**

МАЗМҰНЫ

Директорлар кеңесі төрағасының үндеуі	3
Басқарма төрағасының үндеуі	4

ЖАЛПЫ МӘЛІМЕТТЕР

Тарих	6
Қызмет бағыты	9
Жылдағы өзекті оқиғалар	10
Қауымдастықтарға қатысу	13
Жарғылық капиталдың құрылымы	14
Даму стратегиясы	15
Нарыққа шолу және нарықтағы жағдай	36
Реттейтін орта	43
Қарыз жүктемесі	44

ҚАРЖЫЛЫҚ ЖӘНЕ ОПЕРАЦИЯЛЫҚ ҚЫЗМЕТ НӘТИЖЕЛЕРІ

Қойылған міндеттерге қатысты қызметті шолу және талдау	45
Қызметтің операциялық және қаржылық көрсеткіштері	48
Қаржылық қолдау	49

ТӘУЕКЕЛДЕРДІ БАСҚАРУ ЖӘНЕ ІШКІ БАҚЫЛАУ

Тәуекелдерді басқару және ішкі бақылау жүйесінің міндеттері	49
Тәуекелдерді басқару және ішкі бақылау жүйесін жетілдіру шаралары	50
Маңызды тәуекелдер	51

КОРПОРАТИВТІК БАСҚАРУ

Корпоративтік басқару құрылымы	57
Директорлар кеңесі	59
Директорлар кеңесінің қызметі туралы есеп	71
Корпоративтік басқару кодексінің қағидаттары мен ережелерінің сақталуы туралы есеп	75
Басқарма	78
Басқарма қызметі туралы есеп	85
Лауазымды тұлғалардың сыйақы саясаты	86
Корпоративтік хатшы	86
Комплаенс-бақылаушы	87
Мүдделер қақтығысын басқару	88
Корпоративтік әжеп	89

ТҰРАҚТЫ ДАМУДЫ БАСҚАРУ

Мүдделі тараптармен өзара іс-қимыл	90
Қызметтің маңызды аспектілері	95
Экономикалық әсер	96
Экологиялық жауапкершілік	97
Әлеуметтік жауапкершілік	100
Есепте GRI стандарттарын ашу көрсеткіші	105
Байланыс ақпараты	114
	120

ДИРЕКТОРЛАР КЕҢЕСІ ТӨРАҒАСЫНЫҢ ҮНДЕУІ (GRI 2-14)

Құрметті әріптестер, серіктестер және жылдық есеп оқырмандары!

Сіздердің назарларыңызға «Ақтау халықаралық теңіз сауда порты» ұлттық компаниясы» акционерлік қоғамының 2024 жылғы қызметі туралы жылдық есепті ұсынамыз.

Бүгінгі таңда Ақтау порты Еуропа мен Азия арасындағы стратегиялық маңызды мультимодальды көлік-логистикалық торап ретінде орналасқан, ол ірі әлемдік нарыққа қол жеткізуді қамтамасыз етеді. Құбылмалы геосаяси жағдай және баламалы маршруттар бойынша транзитке сұраныс артқан жағдайда Ақтау порты жаңа жаһандық логистикалық желі қалыптастыруда ерекше маңызға ие болады.

2024 жылы Ақтау порты жүк ауыстырып тиеу көлемінің тұрақты өсуін көрсетті. Ауыстырып тиеу 2,5 есеге ұлғайған контейнерлік жүктерді тасымалдау көлемінің өсуін ерекше атап өткім келеді (2024 жылы - 58 563 ЖФЭ, 2023 жылы - 22 780 ЖФЭ).

Инфрақұрылымды дамыту шеңберінде есептік жылы контейнерлік хаб салу жобасын іске асыру басталды, оны толық аяқтау Ақтау портының өткізу қабілетін жылына 240 мың ЖФЭ-ге дейін арттыруды қамтамасыз етуге мүмкіндік береді.

Каспий теңізі деңгейінің төмендеуі порт акваториясында теңіз түбін терендету жұмыстарын жүргізу қажеттілігін туғызды. Осыған байланысты Қазақстан Республикасының Үкіметі осы шараларды қаржыландыруды көздеп, бұл тереңдікті жобалық мәндерге жеткізуге және порт инфрақұрылымын қауіпсіз және тұрақты пайдалануды қамтамасыз етуге мүмкіндік береді.

Өсіп келе жатқан экспорттық әлеуетті қолдау және қосымша терминалдық инфрақұрылымды дамыту үшін екі айлақты қайта құру жобасы бойынша жұмыс жалғасуда. Жобаны қаржыландыру Еуропа қайта құру және даму банкінің қаражаты есебінен жүзеге асырылатын болады.

Сонымен қатар, жаңа цифрлық терезе сервисін және door-to-door қағидаты бойынша өтпелі жіксіз сервисті қоса қолданыстағы цифрлық сервистерді жетілдіру және жаңа цифрлық сервистерді енгізу жұмыстары жүргізілуде. Орта дәліз серіктестерімен бірлесіп, бәсекеге қабілетті тарифтер қалыптастырылды, сондай-ақ тұрақты негізде клиенттердің қанағаттанушылығын арттыруға және жүк өткізу мерзімдерін қысқартуға мүмкіндік беретін «тар жерлерді» жою жұмыстары жүзеге асырылуда.

Қорытындылай келе, «Ақтау халықаралық теңіз сауда порты» ұлттық компаниясы» акционерлік қоғамы ұжымына компанияны дамытуға және нығайтуға қосқан үлесі үшін, сондай—ақ клиенттеріміз бен жалғыз акционерімізге сенім мен жемісті ынтымақтастық үшін алғыс білдіргім келеді.

Құрметпен,

УРЫНБАСАРОВ Б.П.

«АХТСП» ҰК» АҚ Директорлар кеңесінің төрағасы

БАСҚАРМА ТӨРАҒАСЫНЫҢ ҮНДЕУІ

Құрметті серіктестер, әріптестер, оқырмандар!

Сіздердің назарларыңызға «Ақтау халықаралық теңіз сауда порты» ҰК» АҚ 2024 жылғы жылдық есебін ұсынамын, онда Компания қызметінің негізгі нәтижелері, негізгі өндірістік, қаржы-экономикалық және техникалық көрсеткіштер, сондай-ақ стратегиялық міндеттер мен инвестициялық жобаларды іске асыру барысы көрсетілген.

2024 жыл халықаралық логистиканың сақталып отырған трансформациясы, еуразиялық кеңістіктегі интеграциялық процестердің күшеюі және Қазақстан Республикасының көлік-транзиттік әлеуетінің өсіп келе жатқан маңыздылығы жағдайында өтті. Мұндай жағдайларда халықаралық маршруттардың байланыстылығын және сыртқы сауда жеткізілімдерінің сенімділігін қамтамасыз ететін көлік инфрақұрылымы объектілерінің, оның ішінде теңіз порттарының тұрақты, қауіпсіз және тиімді жұмысына ерекше рөл беріледі.

Есептік кезеңде Компания қызметінің басым бағыттарының бірі теңізде жүзу қауіпсіздігін және порт инфрақұрылымының үздіксіз жұмыс істеуін қамтамасыз ету болып қала берді. Ақтау порты тұрақты негізде гидротехникалық құрылыстарды қауіпсіз пайдалануға, навигациялық қауіпсіздікке және өзінің жауапкершілік аймағында тұрақты жұмысқа бағытталған ұйымдастырушылық, техникалық және өндірістік шаралар кешенін орындауды қамтамасыз етеді.

Сонымен қатар, порттың қызметіне тарихи ең төменгі мәнге жеткен Каспий теңізі деңгейінің төмендеуі айтарлықтай әсер етуді жалғастыруда. Аталған фактор кеме қатынасы параметрлеріне тікелей әсер етіп, кемелердің жүктемесін шектейді, теңіз тасымалының тиімділігін төмендетіп, жүйелі инженерлік және ұйымдастырушылық шешімдер қабылдауды талап етеді.

Осыған байланысты 2024 жылы Компания кеме қатынасының қауіпсіз жағдайларын қамтамасыз ету және порт акваториясының пайдалану сипаттамаларын қолдау бойынша дәйекті жұмыс жүргізді. Есептік кезеңде теңіз түбін шөгінді қабаттан тазарту, батиметриялық тексерулерді қоса, Ақтау порты акваториясындағы тереңдіктің мерзімді мониторингілеу, сондай-ақ акватория түбінен бөгде заттарды көтере отырып сүңгуірлік жұмыстар жүзеге асырылды.

Ағымдағы өндірістік міндеттерді шешумен қатар, Компания есептік жылы порттың өткізу қабілетін кеңейтуге, терминалдық қуатты әртараптандыруға және халықаралық көлік маршруттарында Қазақстанның теңіз логистикасының бәсекеге қабілеттілігін арттыруға бағытталған стратегиялық маңызды инфрақұрылымдық жобаларды қолдап, пысықтауды жалғастырды.

Инфрақұрылымды дамыту шеңберінде есептік кезеңде Ақтау портында контейнерлік хаб салу жобасын іске асыру басталды. Осы жобаны іске асыру контейнерлерді сақтап, жинақтауға арналған қуатты, жабық транзиттік қойма, уақытша сақтау қоймасын, тоңазытқыш қоймаларын, сондай-ақ сусымалы жүктерді қайта тиейтін терминалды қоса, қазіргі заманғы мамандандырылған терминалдық инфрақұрылым қалыптастыруды көздейді. Жобаны аяқтау Ақтау портының өткізу қабілетін 240 мың ЖФЭ дейін арттыруға, жылына және халықаралық көлік бағыттары бойынша контейнерлік транзитті ұлғайту үшін қосымша жағдай жасауға мүмкіндік береді.

Сондай-ақ, есептік кезеңде Ақтау портының №12 айлағын №3 айлақты ұзарта отырып, қайта құру жобасына айтарлықтай назар аударылды. Бұл жобаны іске асыру бас жүктерді өңдеу мүмкіндігін кеңейтуге және порттың өндірістік әлеуетін одан әрі нығайтуға бағытталған. Жоба аяқталған соң порттың өткізу қабілетін жылына 0,5 млн. тоннаға ұлғайту күтілуде.

Ақтау портының акваториясы мен кіреберіс каналында теңіз түбін тереңдету жұмыстарын жүргізу жобасы компания үшін жеке стратегиялық маңызға ие. Оны іске асыру айлақ сызығы бойында және порт акваториясында қажетті навигациялық тереңдікті қамтамасыз ету қажеттілігіне байланысты, бұл теңіз айлағының тұрақты жұмысын қамтамасыз етудің маңызды шарты болып табылады.

2024 жылы Компания тұрақты даму, экологиялық жауапкершілік және порт қызметінде танылған халықаралық экологиялық менеджмент стандарттарына сәйкестік қағидаттарына бейілділігін растай отырып, бұрын берілген EсоPorts (Жасыл порт) халықаралық экологиялық мәртебесін сақтауды қамтамасыз етті. Компания заманауи және экологиялық бағдарланған порт инфрақұрылымын дамытуға бағытталған.

«АХТСП» ҰК» АҚ қойылған міндеттерді тиімді іске асыру, порт инфрақұрылымын одан әрі дамыту және Ақтау портының елдің көлік-логистикалық жүйесінің негізгі буындарының бірі ретіндегі рөлін нығайту үшін қажетті құзыретке ие, өндірістік әлеуетке және кәсіби команда бар екеніне сенімдімін.

Қорытындылай келе, Директорлар кеңесі, Басқарма мүшелеріне және компанияның барлық қызметкерлеріне кәсібилік, жауапкершілік, адал еңбе етіп, алға қойылған мақсаттарға қол жеткізуге қосқан үлесі үшін шын жүректен алғыс айтамын.

Құрметпен,

Құтпанбаев Д.Б.

«АХТСП» ҰК» АҚ Басқарма төрағасының міндетін атқарушы

ТАРИХ (GRI 2-1)

Ақтау портының тарихы 1963 жылы шөлде пайда болған қаланың тіршілік әрекетін қамтамасыз ету қажеттілігі туындаған кезден басталады. Содан кейін Әзірбайжан мен Ресейдің баржаларымен салынып жатқан қалаға азық-түлік, құрылыс материалдары мен ауыз су жеткізілген. Кейін Маңғышлақ түбегінің уран өнеркәсібі мен мұнай кен орындары өнімдерін тасымалдау қажеттілігі туындаған.

Порттың құрылуы негізгі және қосалқы толқын тосқы, төрт құрғақ жүк айлағын салудан басталды. 1969-1986 жылдары төрт мұнай құю айлағы мен паром кешені құрылды. Ақтау теңіз порты арқылы тасымалдың басым бөлігі мұнайға тиесілі болған — 80-жылдардың басында жылына 7 млн. тоннаға дейін болған, ал құрғақ жүк тасымалдау жылына 300 мың тоннадан аспаған.

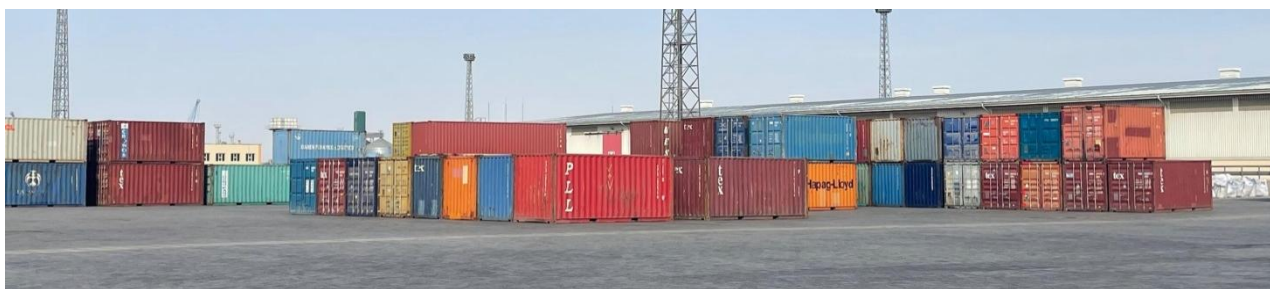
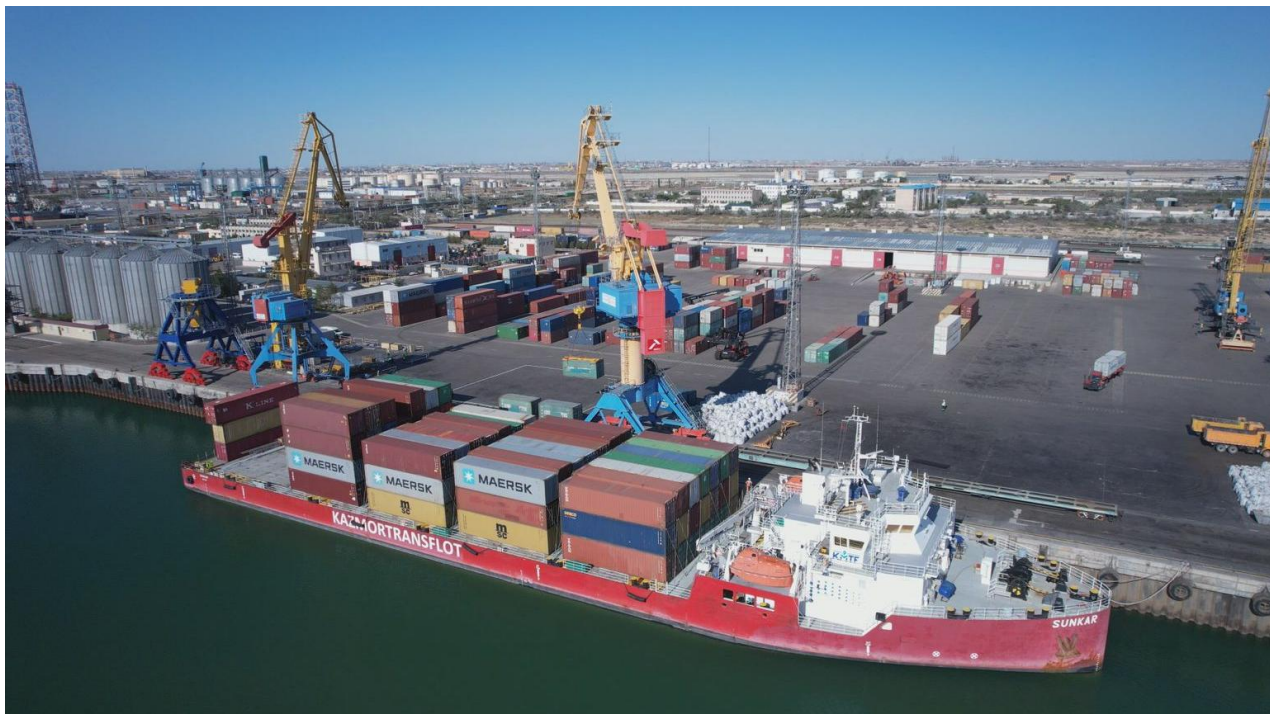

КСРО ыдыраған соң Ақтау теңіз порты Каспий бассейні елдерін өзара байланыстыратын маңызды көлік торабына айналып, егемен Қазақстанның халық шаруашылығы кешенін дамыту үшін стратегиялық маңызға ие болды. 1999 жылы Ақтау теңіз порты толық қайта құрудан өтіп, бұл оның даму тарихындағы бетбұрыс кезең болды.

Бүгінде Ақтау теңіз сауда порты жылына 12 ай және тәулігіне 24 сағат шығыстан батысқа, солтүстіктен оңтүстікке және кері бағытта жүк тасымалдауды қамтамасыз ететін заманауи көп мақсатты терминал болып табылады. Оның бірнеше көлік дәліздерінің қиылысында орналасуы мемлекеттің дамуында стратегиялық маңызға ие. Порт қуатын ұлғайту жақын арада Қазақстанға әлемдік стратегиялық бағдарламалар шеңберінде халықаралық жүк ағындарына қызмет көрсету процесінің белсенді қатысушысы болуға мүмкіндік береді.

ҚЫЗМЕТ БАҒЫТТАРЫ (GRI 2-6)

Ақтау теңіз портының қызметі бәсекелестік нарық жағдайында порт қызметтерін ұсыну кезінде клиенттермен өзара қарым-қатынастың коммерциялық қағидаттарына негізделген.

Табиғи монополиялар саласындағы қызметтер («Табиғи монополиялар туралы» Қазақстан Республикасының Заңымен реттеледі):

- тарату желілері арқылы су беру, ағынды суларды бұру.
- ағынды суларды бұру.

Ақтау теңіз порты аумағында / жанында орналасқан нысан иелерімен жасалған шарт негізінде және кеме капитанының өтінімі бойынша «АХТСП» ҰК» АҚ порттың тарату желілері арқылы су беру, сарқынды суларды бұру қызметтерін көрсетеді.

Өзге де қызметтер (Қазақстан Республикасының Кәсіпкерлік кодексімен реттеледі):

- Ақтау теңіз портының күштерімен, құралдарымен орындалатын жүк тиеу-түсіру жұмыстары:

бас жүктер айлақтарындағы жүк тиеу-түсіру жұмыстары (жүк тиеу-түсіру жұмыстарын қамтамасыз ету, үйілген және бос жүктерді шамадан тыс тиеу, жүктерді көлемді тәсілмен қайта тиеу, контейнерлерді қайта тиеу, жүктерді кран тәсілімен қайта тиеу, габаритті емес және ауыр салмақты жүктерді кран тәсілімен қайта тиеу, теміржол құрамына тиеу/түсіру);

паром айлақтарында жүк тиеу-түсіру жұмыстары (жүктерді кран тәсілімен тиеу/түсіру, жүктерді көлбеу тәсілмен қайта тиеу);

- клиенттің күшімен және құралдарымен орындалатын тиеу-түсіру жұмыстары (клиенттердің күшімен мұнай тиеу-түсіруді жүзеге асыру үшін инфрақұрылым беру, клиенттердің күшімен паромдық жүктерді тиеу-түсіруді жүзеге асыру үшін инфрақұрылым беру, клиенттердің күшімен астықты тиеу-түсіруді жүзеге асыру үшін инфрақұрылым беру);

- кейін порттан шыға отырып, жүк операцияларын жүргізу және/немесе өзге де мақсатта кемелер Ақтау теңіз портына кіргені үшін көрсетілетін қызметтер (кеме қатынасы);

- теңіз агенттігі қызметтері;

- кейін кәдеге жарату үшін құрамында мұнай бар суларды әкетуді ұйымдастыру және кемелерден лас және шаруашылық-сарқынды суларды қабылдау қызметтері (НМС-205А мұнай қалдықтарын жинаушы және «Бұлақ» лас және сарқынды суларды жинаушы кемесінің қатысуымен жүзеге асырылады);

- порттағы сүйрету қызметтері (порттағы сүйрету және клиенттің өтінімі бойынша басқа мақсатта сүйрету ұсыну, арқандап байлау операцияларынан тыс «Батыр» сүйреткішінің көмегімен жүргізіледі);

- жүк сақтау (қойма алаңдарын іске қоса отырып: ашық алаңдар – 80 000 ш. м., жабық қойма – 6 000 ш. м.);

- вагондарды, кеме трюмдерін және қойма жайларын тазалау (жүк қалдықтары мен сепарациядан)

- теңіз көлігіндегі экспедиторлық қызметтер;

- коносаменттер мен жүк құжаттарын жазып беру;

- уақытша сақтау қоймасында жүкті құжаттамалық ресімдеу;

- уақытша сақтау қоймасындағы жүктің жай-күйін тексеру;

- кран, тиегіш, тартқыш қызметтері;
- жұмыс портының қызметтері (өндірістік жұмыскерлер);
- негізгі құралдарды жалға алу.

Айлақтардың жиынтық суреті

Астық терминалы

- ✓ Өткізу қабілеті-жылына-800 000 тонна
- ✓ Бірақолғы сақтау көлемі-25 000 тонна

Терминал жалпы жүктер

- ✓ Қуаттылығы 1,5 млн. тонна бас жүктерге және Ro-Roға арналған
- ✓ 3 амбараы

жылына 11,8 млн. тонна

Мұнай терминал

- ✓ Өткізу қабілеті-жылына 7,5 млн. тонна;
- ✓ 3 мамандандырылған мұнай құю айлақтары

Паром терминал

- ✓ қуаттылығы жылына 2,0 млн. тонна (теміржол вагонылары, жүк автомобильдері)
- ✓ Өңдеу уақыты-күніне 3 паром

Портта өңделетін жүктердің негізгі түрлері:

- Шикі мұнай және мұнай өнімдері
- Металл
- Астық
- Теміржол паромымен және жүк автомобильдерімен тасымалданатын жүктер
- Жобалық жүктер

Айлақтардың максималды тереңдігі:

- Құрғақ жүк айлақтары - 4,8 метра
- Астық терминалы - 4,8 метра
- Паром терминал - 5,2 метра
- Мұнай терминалы – 5,7 и 7 метр

Техникалық мүмкіндіктер:

Жүк көтергіштігі 10-40 тонна 6 порталдық кран
 5 Liebherr жылжымалы краны, жүк көтергіштігі 36-84 тонна
 Liebherr өздігінен жүретін жебе краны, жүк көтергіштігі 53 тонна
 Жүк көтергіштігі 1,5-28 тонна 20 шанышқы жүк тиегіш
 Жүк көтергіштігі 3 тонна 2 Шелек жүк тиегіш
 Жүк көтергіштігі 32 тонна 6 порт тартқышы
 Жүк көтергіштігі 50-70 тонна болатын 12
 Buscar жартылай тіркемесі 1 Hidromek экскаватор тиегіші, шелек көлемі 1,5 текше метр
 Liebherr LRS 545 пчstaker, жүк көтергіштігі-45 тонна

ЖЫЛДЫҢ НЕГІЗГІ ОҚИҒАЛАРЫ (GRI 2-6)

НАУРЫЗ

19-21 наурызда Мәскеу қаласында (РФ) «Қазақстан темір жолы» ұлттық компаниясы акционерлік қоғамы (бұдан әрі – «ҚТЖ» ҰК» АҚ) компаниялар тобының құрамында Бірыңғай көрме стендімен «Transrussia 2024» көлік-логистика қызметі, қойма жабдықтары мен технологияларының 29-шы халықаралық көрмесіне қатысты.

СӘУІР

24 сәуірде Қазақстан Республикасының Үкіметі теңіз инфрақұрылымын дамытудың 2024-2028 жылдарға арналған кешенді жоспарын қабылдады. Құжатта Ақтау және Құрық порттары базасында ірі теңіз көлік-логистикалық кластер салу көзделген, бұл контейнерлік қуатты ұлғайтуға, жүк ауыстырып тиеу терминалдарын және халықаралық тасымал логистикасын дамытуға, сондай-ақ физикалық емес кедергілерді жоюға мүмкіндік береді. Жоспар құрамына контейнерлік хаб салу, акваторияны тереңдету, қайта тиеу техникасы мен жабдықтары паркін жаңарту, сондай-ақ №3 айлағын ұзарта отырып, №12 айлағын қайта жаңарту сияқты Ақтау портының бірінші кезектегі инфрақұрылымдық жобалары кірді. Жоспарды толыққанды іске асыру елдің бас портының контейнерлік қуатын жылына 300 мың TEU дейін жеткізуге мүмкіндік беріп, Транскаспий халықаралық көлік маршрутының мүмкіндіктерін одан әрі кеңейтеді.

МАМЫР

14-17 мамырда Манила қаласында (Филиппин) көлік секторын декарбонизациялауға, сондай-ақ көлік инфрақұрылымының климаттың өзгеруіне тұрақтылығын қамтамасыз етуге арналған «Барлығына арналған таза көлік» Азия-Тынық мұхиты көлік форумына қатысты.

Мамырда 5 165 ЖФЭ көрсеткішпен контейнерлік жүктерді ауыстырып тиеу көлемінің өсуі байқалып, оған Сиань қаласында «ҚТЖ» ҰК» АҚ Көлік-логистика орталығының сынақ режимінде іске қосылуы айтарлықтай әсер етті, соның салдарынан Ақтау порты бағытында контейнерлік пойыз қалыптасуы сандық тұрғыдан неғұрлым ұйымдастырылды, ал контейнерлерді жөнелту қарқындырақ болды.

МАУСЫМ

25-27 маусымда Шанхай қаласында (ҚХР) Азиядағы көлік және қойма логистикасы саласындағы жетекші «Transport Logistic China 2024» көрмесіне қатысты, онда ТХКМ қауымдастығы мен «ҚТЖ» ҰК» АҚ алаңында Ақтау портының өкілдері Азиялық логистикалық бизнес клиенттеріне өз мүмкіндіктерін таныстырып, келіссөздер мен кездесулер өткізді.

Маусымда контейнерлік жүктерді ауыстырып тиеу көлемінің 5 869 ЖФЭ көрсеткішімен кезекті өсуі байқалды.

ШІЛДЕ

2 шілдеде Қазақстан-Қытай Іскери кеңесі «ҚТЖ» ҰК» АҚ мен «Ляньюньган порты» МК» ЖШҚ арасында контейнерлік хаб құрылысына инвестициялар туралы келісімге қол қойылды. Құжатқа сәйкес Ақтау теңіз порты, «KTZExpress» АҚ және Ляньюньган порты бірлескен кәсіпорын құрып, оның жарғылық капиталын қалыптастырады және Ақтау портында контейнерлерді өңдеуге арналған терминал салып, кейін пайдалануға кіріседі. Бұл жобаны іске асыру Ақтау портының өткізу қабілетін жылына ағымдағы 70 мың контейнерлік жүкпен 250 мың ЖФЭ дейін жеткізуге мүмкіндік береді.

ТАМЫЗ

Тамызда 8 251 ЖФЭ көрсеткішімен контейнерлік жүктерді ауыстырып тиеу көлемінің кезекті рекордтық өсуі байқалды.

ҚЫРКҮЙЕК

13 қыркүйекте Ақтау портына 2024 жылы ҚХР-дан 200-ші контейнерлік пойыз келіп, Сиань қаласының Қазақстан-Қытай терминалынан аттанды. Бұл Транскаспий халықаралық көлік маршрутының 2024 жылдың басынан бергі жаңа рекорды.

16 қыркүйекте Астана қаласында Қазақстан-Германия Іскери кеңесінің отырысын өткізу барысында Ақтау портының қолданыстағы қуатын ұлғайту және Каспий теңізі арқылы қолданыстағы халықаралық мультимодальды маршруттарды пайдалана отырып, Қазақстан Республикасының көлік әлеуетін тиімді дамыту мақсатында көлемі шамамен 30 га болатын учаскеде тримодальды терминал салу мүмкіндігін қарастыра отырып, теңіз инфрақұрылымын дамыту бойынша «АХТСП» ҰК» АҚ мен «Rhenus se & co.» KG" (Германия) арасында Ынтымақтастық туралы меморандумға қол қойылды.

ҚАЗАН

1 қазанда «АХТСП» ҰК» АҚ, Wondernet Express Investment Group LLC және «ҚазАзот» АҚ арасында Ақтау порты аумағында күкірт пен минералды тыңайтқыштарды ауыстырып тиеу бойынша терминал салу мүмкіндігін қарастыра отырып, Теңіз инфрақұрылымын дамыту бойынша ынтымақтастық туралы меморандумға қол қойылды.

9-11 қазанда Астана қаласында Бірыңғай көрме стендімен «ҚТЖ» ҰК» АҚ компаниялар тобының құрамында Translogistica Kazakhstan 2024 «Көлік және логистика» 27-ші қазақстандық халықаралық көрмесіне қатысты.

10 қазанда «АХТСП» ҰК» АҚ мен «Теңіз сауда флоты» ЖҰАҚ (Түрікменстан) арасында Қазақстан мен Түрікменстан арасындағы теңіз тасымалын дамыту мақсатында Теңіз көлігі саласындағы ынтымақтастық туралы мморандумға қол қойылды.

ЖЕЛТОҚСАН

Сиань қаласында «ҚТЖ» ҰК» АҚ Көлік-логистикалық орталығының сынақ режимінде іске қосылуына байланысты Ақтау порты бағытында контейнерлік пойыздарды қалыптастыру сандық жағынан анағұрлым ұйымдастырылды, сондай-ақ контейнерлерді жөнелту қарқындырақ болды. Бұл 2023 жылмен салыстырғанда 333 контейнерлік пойызбен (11 контейнерлік пойыз) 2024 жылы контейнерлік пойыз санының ұлғаюы байқалған Ақтау портындағы контейнерлік жүктерді ауыстырып тиеуге айтарлықтай әсер етті. Бұл ретте сандық арақатынаста контейнерлерді ауыстырып тиеу көлемі 58 563 ЖФЭ құрады, бұл 2023 жылдың осы кезеңімен (22 780 ЖФЭ) салыстырғанда 157% артық.

31 желтоқсанда қазақстандық өнімді экспорттауға жәрдемдесу шаралары шеңберінде химия саласының өнімдерін ауыстырып тиеу жүзеге асырылып, ол жыл қорытындысы бойынша іс жүзінде 96 мың тонна көлемінде рекордтық белгіге жетті.

ҚАУЫМДАСТЫҚТАРҒА ҚАТЫСУ (GRI 2-28)

2013 жылдан бастап

«KAZLOGISTICS» Көлік және логистикалық ұйымдары мен қауымдастықтар одағы» ЗТБ

Астана қаласы, Қазақстан Республикасы

www.kazlogistics.kz

2015 жылдан бастап

«Атамекен» Қазақстан Республикасы Ұлттық кәсіпкерлер палатасы Астана қаласы Қазақстан Республикасы www.atameken.kz

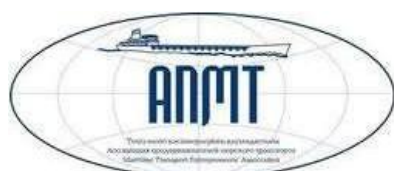

2017 жылдан бастап

«Транскаспий халықаралық көлік маршруты» халықаралық қауымдастығы» ЗТБ

Астана қаласы, Қазақстан Республикасы

www.middlecorridor.com

2019 жылдан бастап

«Теңіз көлігі кәсіпкерлерінің қауымдастығы» ЗТКЕБ

Астана қаласы, Қазақстан Республикасы

www.shipowners.kz

ЖАРҒЫЛЫҚ КАПИТАЛ ҚҰРЫЛЫМЫ (GRI 2-6)

Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2012 жылғы 4 желтоқсандағы қаулысымен «Ақтау халықаралық теңіз сауда порты» республикалық мемлекеттік кәсіпорны жарғылық капиталына мемлекеттің жүз пайыз қатысуымен «Ақтау халықаралық теңіз сауда порты» ұлттық компаниясы» акционерлік қоғамы болып қайта құрылды (Маңғыстау облысының әділет органдарында 2013 жылғы 28 қаңтарда тіркелген).

Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігі Мемлекеттік мүлік және жекешелендіру комитетінің 2013 жылғы 10 қаңтардағы Қазақстан Республикасы Көлік және коммуникация Министрлігінің «Ақтау халықаралық теңіз сауда порты» шаруашылық жүргізу құқығындағы республикалық мемлекеттік кәсіпорнын қайта ұйымдастыру туралы» бұйрығымен орналастырылатын акциялар саны 25 479 890 дана, бір акция үшін 1 мың теңге бағамен белгіленді:

- бағалы қағаздардың түрі - жай акциялар;
- жарияланған бағалы қағаздар саны - 25 479 890 дана;
- дауыс беретін бағалы қағаздар саны - 25 479 890 дана;
- бағалы қағаздардың мәртебесі - айналыста;
- артықшылықтағы акциялар - жоқ.

Жарияланған акциялардың шығарылымын тіркеу күні - 2013 жылғы 21 ақпан.

«Ақтау халықаралық теңіз сауда портының кейбір мәселелері туралы, Қазақстан Республикасы Үкіметінің кейбір шешімдеріне өзгерістер енгізу және «Ақтау теңіз сауда портына халықаралық маңызы бар теңіз порты мәртебесін беру туралы» Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2003 жылғы 31 шілдедегі қаулысының күші жойылды деп тану туралы» Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2018 жылғы 3 қыркүйектегі қаулысы негізінде, «Ақтау халықаралық теңіз сауда порты» ұлттық компаниясы» акционерлік қоғамы «Ақтау теңіз сауда порты» ұлттық компаниясы» акционерлік қоғамы болып өзгертілді. «АХТСП» ҰК» АҚ Жарғысына өзгерістерді тіркеуге байланысты ұйымның атауын өзгерту бөлігінде «АХТСП» ҰК» АҚ акциялар шығару проспектісіне өзгерістер енгізілді (Жарияланған акциялар шығарылымын мемлекеттік тіркеу туралы 2020 жылғы 5 қарашадағы куәлік).

«АХТСП» ҰК» АҚ жалғыз акционері «Самұрық-Қазына» ұлттық әл-ауқат қоры» акционерлік қоғамы (бұдан әрі - Қор) болып табылады. «АХТСП» ҰК» АҚ акциялар пакетін беру туралы» сенімгерлік басқару шартына (2013 жылғы 29 қарашадағы шарт) сәйкес «АХТСП» ҰК» АҚ акциялары «ҚТЖ» ҰК» АҚ сенімгерлік басқаруға берілді.

«АХТСП» ҰК» АҚ «Ақтау теңіз солтүстік терминалы» жауапкершілігі шектеулі серіктестігінің (бұдан әрі – «АТСТ» ЖШС) жарғылық капиталында 10%, сондай-ақ «Ақтау халықаралық контейнерлік хабы» жауапкершілігі шектеулі серіктестігінің жарғылық капиталында 24,5% иеленеді.

«АХТСП» ҰК» АҚ-ның еншілес ұйымдары жоқ.

ДАМУ СТРАТЕГИЯСЫ (GRI 2-12, 2-22, 2-23)

«АХТСП» ҰК» АҚ 2022-2032 жылдарға арналған Даму стратегиясы «АХТСП» ҰК» АҚ Директорлар кеңесінің 2022 жылғы 6 мамырдағы шешімімен бекітілген.

Стратегия «АХТСП» ҰК» АҚ миссиясын, көзқарасын және стратегиялық мақсаттарын, сондай-ақ оларға жету үшін даму бағыттарын анықтайды.

МИССИЯСЫ

«Халықаралық көлік-логистикалық жүйенің маңызды бөлігі бола отырып, Қазақстан Республикасының әлемдік экономикалық кеңістікке шоғырлануына ықпал ете отырып және акционердің мүддесі үшін де, бүкіл мүдделі бизнес-қоғамдастықтың мүддесі үшін де әрекет ете отырып, порт инфрақұрылымын дамыту және оның жұмыс істеуін қамтамасыз ету».

КӨЗҚАРАСЫ

«Біз өзімізді жоғары тиімді ұлттық компания - корпоративтік басқарудың жоғары стандарттарын ұстанатын, мықты командасы бар және өз жұмысын ашықтық қағидаттарына негіздейтін, табыстылық пен кірістілік бойынша үздік әлемдік тәжірибеге лайық теңіз порты ретінде көреміз».

Порт қызметтері нарығының жинақталған тәжірибесі мен біліміне сүйене отырып, «АХТСП» ҰК» АҚ Миссиясы мен Көзқарасына қол жеткізу төрт стратегиялық мақсатты жүзеге асыру арқылы қамтамасыз етіледі.

2024 жылы №1 «Транзиттің өсуіне ықпал ету үшін порт қуатын ұлғайту» стратегиялық мақсатына қол жеткізу нәтижелері

Стратегиялық бастамалар	Жетістік нәтижелері туралы ақпарат	
1.1. Порт қуатын ұлғайту	1.1.1. №9 және 10 мұнай құю алақтарын қайта құру Одан әрі пайдалануды қамтамасыз ету үшін мынадай жұмыстарды орындай отырып, күрделі жөндеу (кезек бойынша) орындалатын болады: - жобалау алдындағы, жобалау-сметалық құжаттама әзірлеу; - темірбетон конструкцияларды көтеретін №9, 10 мұнай айлағы эстакадасының жол бөлігін бөлшектеу; - құрылымды нығайту, сооқылау құрылғыларын ауыстыру, орталық басқару пунктінің құрылысы; - толқын тосқы құрылымын қалпына келтіру, теңіз түбін тереңдету жұмыстары	Порттың мұнай құю қуатын жылына 12,5 млн. тоннаға дейін қалпына келтіру. ЖПК салу жөніндегі шешімді іске асыру үшін «АХТСП» ҰК» АҚ «ҚазТрансОйл» АҚ техникалық шарттарды ұсынуға (2024 жылғы 22 шілдедегі шығыс хат) сұрату жолдады. «ҚазТрансОйл» АҚ 2024 жылғы 16 тамызда шығыс хатпен «АХТСП» ҰК» АҚ құбыр желісін жылына 5,0 млн. тонна мұнай өткізуге қабілетті «ҚазТрансОйл» АҚ магистралдық мұнай құбыры жүйесіне қосуға техникалық талаптар (шарттар) ұсынды. «АТСТ» ЖШС маңында жылына 2,6 млн. тонна мұнай өткізуге қабілетті 4 мұнай құю айлағын (№15, №16, №17, №18) салу жобасын іске асыру нұсқасы пысықталуда.

1.1.2. №3 айлақты ұзартып
№12 айлақты қайта құру

Құрғақ жүк айлақтарының қуатын ұлғайту және контейнерлік хаб салуға болжамды қажеттіліктерді жабу үшін үйілген және сусымалы жүктерге арналған қосымша айлақ салу мынадай жолдармен жүзеге асырылады:

- айлақты 50 м ұзарту есебінен кеме қабылдау үшін №3 айлақты ұзарту (ұзындығы 100 м-ден астам);

- №12 айлақты құрғақ жүк айлағы етіп қайта құру.

Осы мақсатта ауданы 1,9707 га су қорынан жер учаскесі алынатын болады.

Жобаны жүзеге асырудан әсер:

- бас, контейнерлік және басқа да жүк түрлерін ауыстырып тиеу бойынша құрғақ жүк айлақтарының қуатын жылына 1,5-тен 2 млн. тоннаға дейін ұлғайту, біржолғы 4 кемеге дейін қоятын (ұзындығы 140 метр); – порттың айлақ маңының өткізу қабілетін контейнерлік хабтың жобалық қуатына сәйкес келтіру - жылына 240 мың ЖФЭ.

2024 жылғы жобаны жүзеге асыру мәртебесі:

2024 жылғы 18 сәуірде «КИТНГ» ЖШС «Мемсараптама» РММ порталына ведомстводан тыс кешенді мемлекеттік сараптама жүргізу үшін «№3, №12 айлақтарды қайта құру» 5780-ТЭН жүктеді. 2024 жылғы 18 сәуірде тіркелген.

2024 жылғы 22 сәуірде сәулет-жоспарлау тапсырмасы алынды.

2024 жылғы 25 сәуірде «Мемсараптама» РММ «Маңғыстау облысы Ақтау қаласы, №7 өнеркәсіптік аймақ, 43-учаске мекен-жайы бойынша №3, №12 айлақтарды қайта құру» ТЭН жобасы бойынша жобалау-металық құжаттаманы электрондық қабылдау жүйесі ЖСҚ «Құрылыс бойынша сараптама» сараптамасымен жұмысқа қабылдады.

2024 жылғы 3 мамырда «АХТСП» ҰК» АҚ «Мемсараптама» РММ-мен ведомстводан тыс кешенді мемлекеттік сараптама жүргізу шартына қол қойды.

2024 жылғы 11 маусымда «Мемсараптама» РММ «Маңғыстау облысы Ақтау қаласы, №7 өнеркәсіптік аймақ, 43-учаске мекен-жайы бойынша №3, №12 айлақтарды қайта құру» ТЭН бойынша дәлелді ескертулер берді.

2024 жылғы 25 маусымда «АХТСП» ҰК» АҚ мен «КИТНГ» ЖШС порталға «Маңғыстау облысы Ақтау қаласы, №7 өнеркәсіптік аймақ, 43-учаске мекен-жайы бойынша №3, №12 айлақтарды қайта құру» ТЭН бойынша «Мемсараптама» РММ дәлелді ескертулеріне жауаптар жүктеді.

2024 жылғы 17 шілдеде «Мемсараптама» РММ порталда «Маңғыстау облысы Ақтау қаласы, №7 өнеркәсіптік аймақ, 43-учаске мекен-жайы бойынша №3, №12 айлақтарды қайта құру» ТЭН сараптамасы бойынша ресімделген қорытындыны орналастырды.

	<p>2024 жылғы 29 шілдеде «КИТНГ» ЖШС «АХТСП» ҰК» АҚ-ға Маңғыстау облысы, Ақтау қаласы, №7 өнеркәсіптік аймақ, 43-учаске мекен-жайы бойынша №3, №12 айлақтарды қайта құру» бекітілген ТЭН 5 жиынтығын берді.</p> <p>2024 жылғы 30 шілдеде «КИТНГ» ЖШС–мен №3, №12 айлақтарды қайта құру» ТЭН әзірлеуге шарт аяқталды.</p>
<p><u>1.1.3. Теңіз түбін ереңдету.</u></p> <p>№1, 2, 3 және 6 айлақтарды бойлай бірыңғай навигациялық тереңдік жасау үшін және теңізде жүзу қауіпсіздігін қамтамасыз ету мақсатында Ақтау порты акваториясында теңіз түбін тереңдету жұмыстары жүргізілетін болады. Теңіз түбін тереңдету көлемі ТЭН-де Каспий теңізі деңгейінің өзгеруі бойынша болжамды деректер, кеме қатынасы жолдары шекараларында батиметриялық түсірілім негізінде айқындалатын болады.</p>	<p><u>Жобаны жүзеге асыру әсері:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - сауда кемелерінің жүк көтергіштігіне сәйкес толық жүктелуі; - порт акваториясында қауіпсіз теңізде жүзу және айлақ жанында кемелер тұрағы үшін қажетті навигациялық тереңдік жасау. <p>2024 жылғы 22 қаңтар – «КИТНГ» ЖШС-мен «Ақтау порты акваториясында теңіз түбін тереңдету жұмыстары» ЖСҚ (жобалау-сметалық құжаттаманы) әзірлеу жұмыстарын орындау шартына қол қойылды.</p> <p>2024 жылғы 4 наурызда «КИТНГ» ЖШС порт акваториясының батиметриясы бойынша жұмыстарды орындауға кірісті.</p> <p>2024 жылғы 12 наурызда «КИТНГ» ЖШС «Ақтау порты акваториясында теңіз түбін тереңдету жұмыстары» ЖСҚ үшін «АХТСП» ҰК» АҚ мен «АТСТ» ЖШС айлақтарын техникалық тексеру жұмыстарын орындауға кірісті.</p> <p>2024 жылғы 8 сәуірде «КИТНГ» ЖШС «Ақтау порты акваториясында теңіз түбін тереңдету жұмыстары» ЖСҚ үшін Ақтау порты акваториясында геологиялық жұмыстарды (ұңғымаларды бұрғылау) орындауға кірісті.</p> <p>2024 жылғы 23 сәуірде «АХТСП» ҰК» А айлақтардың шпунтты қабырғаларының тұрақтылығын есепке алмай, кемелердің ең көп шөгуіне жер учаскелерін бөлу шекарасындағы Ақтау портының акваториясы бойынша теңіз түбін тереңдету схемасын келісті.</p> <p>2024 жылғы 25 сәуірде «КИТНГ» ЖШС «Ақтау порты акваториясында теңіз түбін тереңдету жұмыстары» ЖСҚ үшін Ақтау порты акваториясында далалық геологиялық жұмыстарды (ұңғымаларды бұрғылау және сынамаларды іріктеу) орындауды аяқтады.</p>

2024 жылғы 29 сәуірде «ҚР порттарының теңіз әкімшілігі» РММ «Ақтау порты акваториясында теңіз түбін тереңдету жұмыстары» ЖСҚ үшін Ақтау порты акваториясында балық ресурстары мен басқа да су жануарларына (оның ішінде және сөзсіз) залалды есептеу жүргізу үшін теңіз гидробионттары мен түбіндегі шөгінділерге зерттеулер орындау жұмыстарын жүргізу бағдарламасы мен жобасын келісті.

2024 жылғы 3 мамырда Маңғыстау облысы бойынша экология департаментінен дәлелді бас тарту алынып, соған сәйкес скрининг жүргізу талап етілмейді және көзделіп отырған қызмет оңайлатылған тәртіп бойынша экологиялық бағалауға, атап айтқанда, көзделіп отырған қызмет бойынша жобалық құжаттама құрамында және қоршаған ортаға әсері туралы декларация дайындау кезінде «қоршаған ортаны қорғау» бөлімін әзірлеуге жатады.

2024 жылғы 30 мамырда «КИТНГ» ЖШС айлақтарды техникалық тексеру бойынша есептерді келісуге ұсынды - кітаптар– 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 «Ақтау порты акваториясында теңіз түбін тереңдету жұмыстары» ЖСҚ үшін.

2024 жылғы 31 мамырда «КИТНГ» ЖШС «Ақтау порты акваториясында теңіз түбін тереңдету жұмыстары» ЖСҚ үшін геологиялық ізденістер бойынша техникалық есепті келісуге ұсынды.

2024 жылғы 3 маусымда «КИТНГ» ЖШС «Ақтау порты акваториясында теңіз түбін тереңдету жұмыстары» ЖСҚ (жазғы маусым) үшін Ақтау порты акваториясында балық ресурстарына және басқа да су жануарларына (оның ішінде сөзсіз) залалды есептеу үшін теңіз гидробионттары мен түбіндегі шөгінділерді зерттеу жұмыстарын орындады.

2024 жылғы 7 маусымда «КИТНГ» ЖШС «Ақтау порты акваториясында теңіз түбін тереңдету жұмыстары» ЖСҚ үшін Ақтау порты акваториясында теңіз магнитометриясы бойынша жұмыстарды орындады.

2024 жылғы 25 маусымда «КИТНГ» ЖШС «Ақтау порты акваториясында теңіз түбін тереңдету жұмыстары» ЖСҚ (жазғы маусым) үшін Ақтау порты акваториясында балық

ресурстарына және басқа да су жануарларына (оның ішінде сөзсіз) залалды есептеу үшін теңіз гидробионттары мен түбіндегі шөгінділерді зерттеу бойынша есеп ұсынды.

2024 жылғы 19 шілдеде «КИТНГ» ЖШС құрғақ жүк және мұнай құю танкерлері үшін теңіз түбін тереңдету жұмыстарын орындау кезінде айлақ қабырғаларының орнықтылығы бойынша есеп берді.

2024 жылғы 8 тамызда «КИТНГ» ЖШС «АХТСП» ҰК» АҚ «Ақтау порты акваториясында теңіз түбін тереңдету, 1-кезек» жұмыс жобасы аясында айлақтардың орнықтылығын барынша тереңдету үшін «№1, 2, 3, 6, 7, 4, 5, 8, 9, 10, 11, 12, 18, 21, 22, 23 айлақтардың шпунттық қадаларын техникалық тексеру және аспаптық өлшеу сараптама қорытындысын ұсынды.

2024 жылғы 2 қыркүйекте «КИТНГ» ЖШС «Ақтау порты акваториясында теңіз түбін тереңдету жұмыстарын орындау кезінде айлақ құрылыстарын күшейту бойынша ұсынымдар» ЖЖ ұсынды, 12-том, 2-кітап.

2024 жылғы 2 қыркүйекте «КИТНГ» ЖШС «І-ші, II-ші және III-ші құрылыс кезектері бойынша гидротехникалық шешімдер» түсіндірме жазбасын, жұмыс сызбаларын және «Ақтау порты акваториясында теңіз түбін тереңдету» ЖЖ бойынша көлем кестесін ұсынды.

2024 жылғы 27 қыркүйекте сәулет-жоспарлау тапсырмасы алынды.

2024 жылғы 30 қыркүйекте «КИТНГ» ЖШС теңіз түбін тереңдету бойынша есептеу мен шаю картасын ұсынды.

2024 жылғы 9 қазанда «Қазақстан Республикасы порттарының теңіз әкімшілігі» РММ жобасының келісімі алынды.

2024 жылғы 9 қазанда «КИТНГ» ЖШС «Мемсараптама» РММ порталына «Ақтау портың акваториясында теңіз түбін тереңдету» ЖЖ материалдарын жүктеуге кірісті.

2024 жылғы 14 қазанда Маңғыстау облысының Табиғи ресурстар және табиғат пайдалануды реттеу басқармасынан «Ақтау порты акваториясында теңіз түбін тереңдету»

ЖЖ бойынша қоғамдық тыңдау өтетін күн мен орын келісілген хабарлама алынды.

2024 жылғы 17 қазанда «Маңғыстау облысы, Өмірзақ ауылы мекен-жайындағы Ақтау порты акваториясында теңіз түбін тереңдету» жобасы бойынша «Мемсараптама» РММ хабарлама алынып, ЖСҚ «Құрылыс бойынша сараптама» сараптамасымен жұмысқа қабылданды.

2024 жылғы 28 қазанда «Маңғыстау облысы, Өмірзақ ауылы мекен-жайындағы Ақтау порты акваториясында теңіз түбін тереңдету» ЖЖ әзірлеуге 2024 жылғы 28 қазандағы шартқа қосымша келісімге қол қойылды.

2024 жылғы 5 қарашада ҚР ҰҚК Маңғыстау облысы бойынша Шекара қызметі департаментінен «Маңғыстау облысы, Өмірзақ ауылы мекен-жайындағы Ақтау порты акваториясында теңіз түбін тереңдету» ЖЖ келісім алынды.

2024 жылғы 22 қарашада «Маңғыстау облысы, Өмірзақ ауылы мекен-жайындағы Ақтау порты акваториясында теңіз түбін тереңдету» ЖЖ бойынша қоғамдық тыңдау өткізілді.

2024 жылғы 25 қарашада «Мемсараптама» РММ «Маңғыстау облысы, Өмірзақ ауылы мекен-жайындағы Ақтау порты акваториясында теңіз түбін тереңдету» ЖЖ бойынша дәлелді ескертулер берді.

2024 жылғы 9 желтоқсанда «Мемсараптама» РММ порталына «Маңғыстау облысы, Өмірзақ ауылы мекен-жайындағы Ақтау порты акваториясында теңіз түбін тереңдету» ЖЖ бойынша дәлелді ескертулерге жауаптар жүктелді.

2024 жылғы 20 желтоқсанда «Мемсараптама» РММ порталына «Маңғыстау облысы, Өмірзақ ауылы мекен-жайындағы Ақтау порты акваториясында теңіз түбін тереңдету» ЖЖ бойынша қосымша ескертулерге жауап және 2024 жылғы 18 желтоқсандағы Көлік схемасы бойынша ақпарат жүктелді.

2024 жылғы 27 желтоқсанда «Ақтау порты акваториясында теңіз түбін тереңдету жұмыстары» ЖСҚ бойынша «Мемсараптама» РММ оң қорытындысы алынды.

1.1.4. Қайта тиеу техникасын ауыстыру (қосымша жарақтандыру).

Жүктердің жаңа номенклатураларын, бірінші кезекте контейнерлік жүктерді ауыстырып тиеу бойынша болашақ мүмкіндіктерді қамтамасыз ету үшін сатып алынатындар:

- порталды кран - 2 бірлік.;
- контейнер өңдеуге арналған құрылғы – 6 бірлік;
- ашалы жүк тиегіш – 10 бірлік

Ақтау теңіз порты арқылы жүк ауыстырып тиеудің үздіксіз процесін қамтамасыз ету мақсатында мынадай қайта тиеу техникасын жеткізуге шарт жасалды:

ж/к 32-63 т. порталды кран (1 бірлік) - жеткізілді, 2024 жылғы 26 қарашадағы «Теңгерімге қою туралы» бұйрық, 2024 жылғы 26 желтоқсандағы «Негізгі құралдарды пайдалануға беру туралы» бұйрық, «ҚР Төтенше жағдайлар министрлігінің Өнеркәсіптік қауіпсіздік комитетінің Маңғыстау облысы бойынша департаменті» РММ 2024 жылғы 19 желтоқсанда есепке қойылды.

ж/к 1,75 т. автотиегіш (1 бірлік) - жеткізілді, 2024 жылғы 14 тамыздағы «Негізгі құралдарды пайдалануға беру туралы» бұйрық;

ж/к 5 т (1 бірлік) автотиегіш – жеткізілді; 2024 жылғы 23 шілдедегі «Негізгі құралдарды пайдалануға беру туралы» бұйрық;

ж/к 2,5 т (3 бірлік) автотиегіш - 1 бірлік жеткізілді, 2024 жылғы 31 қазандағы «Негізгі құралдарды пайдалануға беру туралы» бұйрық, 2 бірлігі 2025 жылғы қаңтарда жеткізілетін болады;

- ричстакер (2 бірлік) – жеткізілді, 2024 жылғы 9 тамыздағы «Негізгі құралдарды пайдалануға беру туралы» бұйрық;

20 және 40 футтық спредер (4 бірлік) - сатып алу 2025 жылы жоспарланған;

ж/к 3,5 т. (3 бірлік) автотиегіш - кеш келісуге (2024 жылғы 25 қараша) және 2024 жылы сатып алу рәсімдерін өткізу мүмкіндігінің болмауымен байланысты автотиегіш сатып алу 2025 жылға жоспарланған;

– порталды кран (1 бірлік) - 2024 жылы экономика және қаржы департаменті несие беру өтініміне материал дайындау жұмысын жүргізді.

«№3, №12 айлақтарды қайта құру» жобасы шеңберінде Ақтау портында пайдалану жағдайларына арнайы жобаланып, бейімделген 2 бірлік контейнерлік STS-тиегіш сатып алу жоспарлануда.

1.2. Транзитті дамыту

Өз транзиттік әлеуетін, мықты жақтары мен мүмкіндіктерін пайдалана отырып, «АХТСП» ҰК» АҚ Ақтау порты бағытында транзиттік жүк тарту үшін қажетті шаралар қабылдайтын болады. Бұл бастама мыналар арқылы іске асырылатын болады:

- Өзбекстан-Ақтау порты-Еділ-Дон кеме қатынасы арнасы – Қара теңіз-Түркия транзит бағытын дамыту, ол бойынша жылына 2 280 TEU әлеуетті контейнерлерде карбамид, құрылыс материалдары, полиэтилен түйіршіктері және ХТТ сияқты жүктерді тасымалдауды жүзеге асыру көзделуде;

- 2021 жылғы 6 тамыздағы Түрікменбашы портымен Ынтымақтастық туралы қол қойылған келісім шеңберінде Ақтау - Түрікменбашы-Ақтау бағытын жүк базасымен толтыру, әлеуетті көлемі жылына 4 800 TEU;

- Транскаспий халықаралық көлік маршрутын одан әрі дамыту әлеуеті жылына 68 мың TEU.

Логистикалық маршруттардың өзгеруіне әкеп соқтырған әлемдегі геосаяси жағдайдың өзгеруіне байланысты Өзбекстан – Ақтау теңіз порты – Волго-Дон кеме қатынасы каналы – Қара теңіз – Түркия транзиті бағытын дамыту мәселелерін пысықтау тоқтатылды.

Ақтау – Түрікменбашы – Ақтау маршруты бойынша Ақтау теңіз порты арқылы жалпы жүк ауыстырып тиеу 2024 жылғы 11 айда 42 мың тонна құрады, оның ішінде металл экспорты 17 мың тонна, басқа жүктер экспорты 12 мың тонна, бұл 2023 жылғы осы кезеңмен салыстырғанда 31% артық (32 мың тоннаға көп) (32 мың тонна).

2024 жылғы 11 айда ТХКМ бойынша Ақтау теңіз порты арқылы контейнерлерді жалпы ауыстырып тиеу 48 983 ЖФЭ құрады немесе 2023 жылғы осы кезеңмен салыстырғанда 225% - ға көп (15 060 ЖФЭ).

1.3. Бизнес-процесті автоматтандыру

«АХТСП» ҰК» АҚ өткізу қабілетін арттыру құралы ретінде бизнес-процестерді автоматтандыру пайдаланатын болады. Жүктермен құжаттамалық операцияларды жүргізуді жеделдету және өткізу қабілетінің өсуіне ықпал ету мақсатында «Баку порты – Ақтау порты – «KTZ Express» АҚ логистикалық тораптары» арасында жүктер туралы алдын ала электрондық ақпарат алмасу технологиясы әзірленіп, енгізілетін болады.

«KTZ Express» АҚ мен Ақтау теңіз порты арасындағы деректер алмасу модульдері пайдалануға толық дайын, бұл ретте «KTZ Express» АҚ мен Ақтау теңіз порты арасындағы деректер алмасу тиімді болмайды, өйткені «KTZ Express» АҚ тарапынан Ақтау порты тарапынан алдын ала тиімді жоспарлау үшін ақпараттың жеткілікті көлемі шоғырландырылмайды. Іс-шараларды жалғастыру (келіссөздер «KTZ Express» АҚ деректер көлемін ұлғайту мүмкіндігі туралы) 2025 жылға жоспарланған.

Баку порты мен Ақтау порты арасында деректер алмасу модулінің жұмысқа қабілеттілігін қалпына келтіру енгізу

«АТСП» ҰК» АҚ-мен клиентке ыңғайлы жұмыс жүйесін ұйымдастыруға мүмкіндік беретін «Клиенттің жеке кабинеті» интерактивті web-порталы одан әрі дамитын болады.

сатысында. 2024 жыл соңында деректер алмасу үшін VPN арнасы қалпына келтірілді.

Клиенттің жеке кабинетінде жүкпен жасалатын операциялар туралы клиенттерді автоматты түрде хабардар ету функционалы енгізілді.

2024 жылы №2 «Жүк тиеу процесінің қауіпсіздік деңгейін арттыру» стратегиялық мақсатына қол жеткізу нәтижелері

Стратегиялық бастамалар	Жетістік нәтижелері туралы ақпарат
<p>2.1. «Vision Zero» нөлдік жарақат тұжырымдамасын іске асыру</p> <p>Өндірістік қауіпсіздік саласындағы талаптарды қамтамасыз ету шеңберінде Компания мынадай мақсаттарды басшылыққа алатын болады:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <u>жарақаттануды, апаттар мен өрт туындау қаупін болдырмауға ұмтылу;</u> - <u>жабдықтар мен өндіріс процестерінің еңбекті қорғау, өнеркәсіптік және өрт қауіпсіздігі жөніндегі заңнамалық нормативтік талаптарға сәйкестігін қамтамасыз ету;</u> - <u>қауіпсіздік деңгейін арттыру үшін жұмыс орындарын үнемі жетілдіре отырып, жұмыс орнындағы қызметкерлердің қауіпсіздігі мен денсаулығын қамтамасыз ету;</u> - <u>кәсіптік ауру жағдайларының пайда болуын болдырмау</u> 	<p>2024 жылғы есептік кезеңде қоғамда еңбек қызметіне байланысты 1 жазатайым оқиға болды. 2024 жылғы 20 маусымда өнеркәсіптік қалдықтарды полигонға әкету үшін Volvo автокөлігімен (самосвал) шыққан «АХТСП» ҰК» АҚ жүк көлігінің жүргізушісі порттан шамамен 7 км қашықтықта «Рекон» өндірістік базасы ауданында ВЛ-6/10КВ жоғары вольтты желі астында өртенген автокөлік кабинасында өмір белгілерінсіз табылды. Жүргізуші өз бастамасымен (жұмыс берушінің мүддесі үшін емес) өзіне жүктелмеген жұмысты жүргізіп, осылайша өз өміріне қауіпті жағдайлар туғызды, 6 кВ ЭЖ жоғары вольтты электр беру желісінің астында қауіпті әрекеттер (тіркеме корпусын көтеру) жүргізіп, нәтижесінде электр тоғы өлімге әкеліп соқтырды.</p> <p>Оқиғаның тікелей себептері:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жәбірленушінің өрескел абайсыздығы: <ul style="list-style-type: none"> - еңбек және өндірістік тәртіпті бұзу; - жүк автокөлігін қауіпсіз жүргізу бойынша еңбекті қорғау және қауіпсіздік техникасы қағидаларын сақтамау; - қозғалыс бағытына сәйкес автокөлік құралымен жүктерді қауіпсіз жүргізуді және тасымалдауды қамтамасыз етпеу, <p>қозғалыс маршрутынан ауытқу;</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. Жұмыс өндірісін қанағаттанарлықсыз ұйымдастыру: <ul style="list-style-type: none"> - бөлімшелердің функцияларымен байланысты тәуекелдерге елеулі әсер етуі мүмкін сыртқы және ішкі факторларды қадағалау болмауы;

- маршруттың сақталуын және жүргізу қауіпсіздігін қамтамасыз етуді сүйемелдеу, бақылау болмауы;

Орындалған іс-шаралар:

1) қауіпті жоспардан тыс сәйкестендіру және өліммен аяқталған жазатайым оқиғаға байланысты өндірістік қауіпсіздік саласындағы тәуекелдерді бағалау жүргізілді. Елеулі тәуекелдер тізілімі және «АХТСП» ҰК» АҚ қауіптер мен тәуекелдер тізілімі 2024 жылғы 16 тамыздағы бұйрықпен бекітілді;

2) 030-24 «Автокөлік құралдарын пайдалану» нұсқаулығы 030-24 АХТСП Н қайта қаралды. маршруттан ауытқу, радиостанция арқылы гараж базасымен байланысты пайдалану, GPS жұмыс істемей тұрған кезде ілесіп жүрушіні тағайындау туралы талаптарға тыйым салу бөлігінде, сондай-ақ №7 қосымшамен толықтырылды (өнеркәсіптік қалдықтарды полигонға әкетуге маршрут парағы) (2024 жылғы 21 тамыздағы бұйрықпен бекітілген).

030-24 АХТСП Н «Автокөлік құралдарын пайдалану нұсқаулығының 22-тармағы мыналарды көздейді: «Гараж автокөлігін пайдалануды бақылауды жүзеге асыру мақсатында автокөліктің GPS-мониторингі, ұялы байланыс немесе радиобайланыс жүйесі пайдаланылады. Автокөліктің GPS-мониторингі жұмыс істемеген кезде қажеттілік бастамашысы ілесіп жүрушіні тағайындап, жүк автокөлігіне ілесіп жүретін адамның межелі пунктке дейін алып жүруін қамтамасыз етеді».

030-24 АХТСП Н «Автокөлік құралдарын пайдалану нұсқаулығының 29-тармағы мыналарды көздейді: «Өнеркәсіптік қалдықтарды полигонға шығару кезінде жүк көлігінің жүргізушілерін еңбекті қорғау және өнеркәсіптік қауіпсіздік қызметінің қоршаған ортаны қорғау жөніндегі маманы алып жүреді».

030-24 АХТСП Н Нұсқаулықтың талаптарының орындалуын мониторингілеп, бақылауды жүзеге асыру порттық механикаландыру қызметінің бастығына жүктелген;

3) жүк автокөлігінің жүргізушісі үшін маршруттан ауытқуға тыйым салу, радиостанция арқылы гараж базасымен

байланыс, GPS-мониторинг жүйесі жұмыс істемеген кезде сүйемелдеу міндеттемелері бөлігінде еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау жөніндегі нұсқаулық қайта қаралып, бекітілді;

4) жол парақтары нақты күнімен, шығу/қайту уақытымен және сапар маршрутымен тіркеледі. Жол парақтарының дұрыс толтырылуын бақылауды қамтамасыз ету гараж диспетчеріне жүктелген;

5) автокөлік құралдарын пайдалану жөніндегі нұсқаулықта маршруттың сақталуын бақылау және қауіпсіздікті қамтамасыз ету үшін GPS-мониторинг жүйесі жұмыс істемеген кезде жүргізушілерді міндетті сүйемелдеу көзделген;

6) автокөліктің GPS-мониторингі жүйесінің жабдықтарын жалға алу қызметі сатып алынды, 2024 жылғы 20 тамыздағы қорытындылар хаттамасына сәйкес қызмет көрсетуші анықталып, қызметті сатып алу бойынша шарт жасалды, гараждың автокөлігінде GPS-трекерлерді ауыстыру бойынша жұмыстар орындалды;

7) жүк автокөлік құралдары радиобайланыспен, гараж диспетчерімен/механигімен тұрақты байланыс үшін радиостанциялармен қамтамасыз етілген;

8) қызметтік автокөлікке бақылауды қамтамасыз ету шаралары қабылданды:

- өнеркәсіптік қалдықтарды полигонға әкету үшін жүк автокөлігі қозғалыс маршруты әзірленіп, бекітілді; -

жүргізуші радиостанция арқылы базамен (гаражбен) тұрақты байланыспен қамтамасыз етілген;

- жоғарыда көрсетілген нұсқаулық талаптарының орындалуын мониторингілеу, бақылау қамтамасыз етілген;

9) автокөлік пен жүк тиеу техникасын жүргізетін «АХТСП» ҰК» АҚ қызметкерлері үшін еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау жөніндегі оқу бағдарламалары 2024 жылғы 16 тамыздағы бұйрықпен қайта қаралып, бекітілді;

10) бекітілген оқу бағдарламаларына сәйкес автокөлік пен жүк тиеу техникасын жүргізетін қызметкерлердің электр қауіпсіздігі бойынша,

электр қауіпсіздігімен байланысты қауіпті жағдайлар туындаған кездегі іс-қимыл тәртібі бойынша білімдерін қосымша оқыту және жоспардан тыс тексеру жүргізілді (2024 жылғы 19 тамыздағы және 2024 жылғы 20 тамыздағы хаттамалар);

11) порттан шығару кезінде қалдықтардың басқа түрлерімен араластыруды болдырмау үшін металл қалдықтарын сақтауға арналған жеке алаң ұйымдастырылады. Порт аумағынан шыққан кезде өнеркәсіптік қалдықтары бар жүк көлігін БӨП тексеру жүргізу кезінде бақылау күшейтілді.

2024 жылы №3 «Тұрақты дамуды қамтамасыз ету» стратегиялық мақсатына қол жеткізу нәтижелері (GRI 2-22)

Стратегиялық бастамалар	2024 жылғы жетістік нәтижелері туралы ақпарат
<p>3.1. Кадрлық әлеуетті дамыту</p> <p>Кадрлардың сапасын, басқару стильдерін ұдайы жақсарту, қызметкерлердің қабілеттерін ашу, сондай-ақ «АХТСП» ҰК» АҚ міндеттеріне қол жеткізуге бағытталған көшбасшылықты дамыту бағдарламаларын жүйелі іске асыру есебінен қол жеткізілетін болады:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <u>ұзақ мерзімді кадр саясатын әзірлеу, енгізу және орындау;</u> - <u>көшбасшылықты дамыту бағдарламаларын енгізу және іске асыру;</u> - <u>тиімді корпоративтік мәдениетті қалыптастыру;</u> - <u>сыбайлас жемқорлыққа төзбеушілік</u> 	<p>«ҚТЖ» ҰК» АҚ Директорлар кеңесінің 2023 жылғы 7 қыркүйектегі шешімімен «ҚТЖ» ҰК» АҚ Кадр саясаты бекітіліп, «АХТСП» ҰК» АҚ адами ресурстарды басқару жөніндегі стратегиялық құжаты болып табылады және «АХТСП» ҰК» АҚ еншілес ұйымдарының пайдалануы үшін ұсынылады.</p> <p>Кадр саясаты HR стандарттарын енгізуді, жұмысшылардың таланттары мен әл-ауқатын басқаруды, іздеу және іріктеу процесін, оқыту мен дамытуды, сыйақыны басқаруды, корпоративтік мәдениетті және ESG тәжірибелерін қарастырады.</p> <p>Үнемі өзгеріп отыратын бизнес-орта мен жоғары бәсекеге қабілетті нарық жағдайында кәсіпқойлықтың жоғары деңгейін ұстап қана қоймай, дағды мен білімді үнемі жетілдіріп отыру, басқару тиімділігі мен сабақтастығын арттыру, өзгерістерді басқару, қызметкерлердің уәждемесін арттыру және қолайлы корпоративтік мәдениет қалыптастыру мақсатында қызметкерлердің басқарушылық ойлауы мен көшбасшылық қасиеттерін дамыту маңызды.</p> <p>Менеджмент құзыреттерінің нысаналы моделі негізінде «ҚТЖ» ҰК» АҚ қызметкерлердің бірегей күшті жақтарын анықтауға, уәждеме мен тартуды арттыруға, корпоративтік мәдениетті жақсартуға бағытталған «Басқарушылық ойлауды және корпоративтік тиімділікті арттыру үшін көшбасшылықты</p>

дамыту» бағдарламасы (бұдан әрі - бағдарлама) бекітілді.

Осылайша, осы бағдарлама бойынша 2024 жылғы 10-30 қыркүйек аралығында қоғамның 5 құрылымдық бөлімшесінің басшылары - жүк тиеу-түсіру кешенінің бастығы, бас диспетчер, КЖБ бастығы, көлік логистикасы бөлімінің бас менеджері, ПМК бастығы қатысты.

Бағдарлама мұрагерлердің тестілеуден өтуін және тестілеу нәтижелері бойынша cliftonstrengths 34 by gallup бағалау саласында сарапшылардың кері байланыс беруін қамтитын 2 кезеңнен тұрады.

Корпоративтік мәдениетті дамытудың негізгі міндеттері:

- ұжымдық жұмысты, адалдықты, еңбек ұжымындағы қолайлы атмосфераны нығайтатын ұйымдастыру шараларын өткізу;
- ұйымдастырушылық тәртіп: басқарудың барлық деңгейлерінде қабылданатын түрлі жағдайлардағы мінез-құлық регламенті, өндірістік тәртіп, клиенттермен және әріптестермен қарым-қатынас мәдениеті;
- кез-келген түрдегі өзгерістерді тиімді енгізу және нәтижеге жетуге ынталандыру.

Есептік кезеңде сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл бөлігінде 7 ақпараттық-оқыту іс-шарасы өткізілді, оның ішінде Маңғыстау облысының сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл департаменті басшысының орынбасары қатысқан 1 іс-шара, оған «АХТСП» ҰК» АҚ Басқарма төрағасы А.Н. Түрікпенбаев қатысты.

«Самұрық-Қазына» АҚ жедел желісіне 2 өтініш қаралды.

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саласындағы саясат, құпия ақпараттандыру саясаты және мүдделер қақтығысының алдын алу және реттеу саясаты өзектендірілді, сондай-ақ жаңа редакцияда «АХТСП» ҰК» АҚ комплаенс-бақылаушысы туралы ереже қабылданды (Директорлар кеңесінің 2024 жылғы 15 қарашадағы шешімімен бекітілген).

«АХТСП» ҰК» АҚ қызметіндегі сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне жыл сайынғы бағалау жүргізілді (2024 жылғы 2 жартыжылдықтағы комплаенс-

		бақылаушының жұмысы туралы есепке қосымша болып табылады).
<p>3.2. Әлеуметтік тұрақтылық</p>	<p>«АХТСП» ҰК» АҚ негізгі құндылықтары мен процестерінің тұтастығын сақтау, жұмыс беруші мен қызметкерлер арасында ішкі коммуникация құру және қызметкерлердің әлеуметтік әл-ауқатының жоғары деңгейін ұстап тұру арқылы қамтамасыз етіледі:</p> <ul style="list-style-type: none"> - өндірістік жұмыскерлер үшін еңбекақы төлеудің грейдерлік жүйесін енгізу; - еңбекақы деңгейін арттыру; - жұмыскерлерге қажеттілікті мониторингліеу; - сабақтастық пен кадрлық резервті жоспарлау. 	<p>«ҚТЖ» ҰК» АҚ тапсырмасы бойынша өндірістік жұмыскерлер үшін қызметті бағалау мақсатында тоқсандағы жұмыс қорытындысы бойынша ағымдағы сыйақы енгізу жұмысы жүргізілуде.</p> <p>«АХТСП» ҰК» АҚ өндірістік қызметкерлеріне тоқсандағы жұмыс қорытындысы бойынша сыйақы беру қағидалары (бұдан әрі – қағидалар) әзірленді, Қағидаларды қолдану 2023 жылғы 4 тоқсаннан басталды (қағидалар «АХТСП» ҰК» АҚ Басқармасының 2024 жылғы 5 шілдедегі шешімімен бекітілген).</p> <p>2023 жылғы 4 тоқсандағы, 2024 жылғы 1, 2, 3 тоқсандағы жұмыс қорытындылары бойынша сыйақы төлеуге есеп жүргізіліп, бұйрық шығарылды.</p> <p>2024 жылғы 1 қаңтардан бастап: -</p> <ul style="list-style-type: none"> - «АХТСП» ҰК» АҚ өндірістік қызметкерлері үшін жалақыны 7% арттыру жүргізілді («АХТСП» ҰК» АҚ Басқармасының 2024 жылғы 29 қаңтардағы шешімі, № 2 хаттама); - қызметті кешенді бағалау шеңберінде ӘБҚ қызметкерлері үшін 5-тен 10% дейін («АХТСП» ҰК» АҚ Басқармасының 2024 жылғы 26 маусымдағы шешімі). <p>Қоғамдағы сабақтастық пен кадр резервін жоспарлау «АХТСП» ҰК» АҚ Басқармасының 2024 жылғы 1 қыркүйектегі шешімімен бекітілген «АХТСП» ҰК» АҚ кадр резервін қалыптастыру және дамыту қағидаларына (хаттама) сәйкес жүзеге асырылады.</p>
<p>3.3. Қызметкерлерді тарту</p>	<p>Қызметкерлердің «АХТСП» ҰК» АҚ жетістігіне деген қызығушылығы, жұмыс процесі мен жұмыс орнын ұйымдастыруға қанағаттануы, қызметкерлердің жеке және кәсіби өсу болашағы туралы көзқарасы:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <u>қауіпсіз жағдайларды қамтамасыз ету және еңбекті қорғау;</u> - <u>ұжымда салауатты атмосфера құру;</u> 	<p>Қауіпсіз жағдайлар мен еңбекті қорғауды қамтамасыз ету мақсатында «АХТСП» ҰК» АҚ 2024 жылы еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау саласында төмендегідей оқыту жүргізілді.</p> <p>Қауіпсіз жағдайлар мен еңбекті қорғауды қамтамасыз ету мақсатында «АХТСП» ҰК» АҚ 2024 жылы еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау саласында төмендегідей оқыту жүргізілді.</p> <p>2024 жылғы қаңтарда паром кешенінің басқару пультіндегі жұмыстарды қауіпсіз орындау тәжірибесімен танысу мақсатында «</p>

- қызметкерлерді қайта оқыту тетіктерін дамыту.

Кадрлық әлеуетті дамыту деңгейі көрсеткіштер болады:

1. Қызметкерлер тартылуы 65%-дан төмен емес;
2. HR жұмысына қанағаттану деңгейі 80% төмен емес.

Құрық порты» ЖШС паром кешенінің маманы тартылып, ол Ақтау портының докер-механизаторларымен шеберлік сабағын өткізіп, олармен басқару пультіндегі қауіпсіз жұмыс бойынша іс жүзінде тәжірибесімен бөлісті.

«Самұрық-Қазына» АҚ компаниялар тобы бойынша өндірістік қауіпсіздік бойынша тәжірибе алмасу мақсатында 2024 жылғы 2 тамызда порттың 2 қызметкері «Қор компаниялары тобындағы жол-көлік оқиғалары: тәуекелдерді азайту себептері мен жолдары» тақырыбында шеберлік сабағына қатысты.

2024 жылы «АХТСП» ҰК» АҚ Ішкі жаттықтырушылары Samruk Business Academy бағдарламасы бойынша «Еңбек қауіпсіздігі мәдениеті» курсы бойынша барлық өндірістік қызметкерлерге оқыту жүргізді.

«АХТСП» ҰК» АҚ мамандары 2024 жылғы 3 тоқсанда «ҚТЖ» ҰК» АҚ 2024 жылға арналған өндірістік қауіпсіздік жоспарына сәйкес Nebosh – 1 адам, IOSH - 2 адам өндірістік қауіпсіздік саласындағы халықаралық курс бағдарламасы бойынша оқудан өтті.

Жұмыскерлердің өндіріс тиімділігі мен жұмыс сапасын арттыруға қызығушылығын арттыру мақсатында «АХТСП» ҰК» АҚ өндірістік қауіпсіздік және еңбекті қорғау саласындағы оқиғалардың алдын алу үшін біржолғы сыйақы көзделген («ҚТЖ» ҰК» АҚ компаниялар тобы бойынша). 2024 жылы оқиғалардың алдын алу үшін «АХТСП» ҰК» АҚ 5 қызметкері жалпы сомасы 406,12 мың теңгеге сыйақы алды.

Ұжымда әлеуметтік тұрақтылықты, сондай-ақ салауатты атмосфераны қолдау мақсатында жұмыс беруші жыл сайынғы негізде Ұжымдық шарт талаптарына сәйкес мынадай іс-шараларды жүзеге асырады:

- 1) материалдық көмек (1 қыркүйекке дейін көп балалы отбасыларға мектепке керек-жарақтар сатып алуға; балаларды қорғау күніне мүгедек балалары бар қызметкерлерге; жауынгерлік іс-қимылдарға қатысқан қызметкерлерге; жерлеуге, санаторий-курорттық сауықтыруға; 18 жасқа дейінгі

мүгедек балалары бар қызметкерлерге 200 АЕК аспайтын көлемде көрсетіледі):

- 2024 жылы мектеп керек-жарақтарын сатып алуға 1 қыркүйекке көпбалалы отбасыларға 6 461 мың теңге (175 бала) төленді;

-10 АЕК көлемінде мүгедек балалары бар қызметкерлерге – 591 мың теңге (16 мүгедек бала);

- жауынгерлік іс-қимылдарға қатысқан қызметкерлерге 20 АЕК – 222 мың теңге (3 қызметкер) көлемінде;

- зейнеткерлерді жерлеуге – 2 031 мың теңге;

- еңбек міндеттерін орындау кезінде өндірістегі жазатайым оқиға нәтижесінде моральдық зиянды өтеуді қамтитын біржолғы материалдық жәрдемақы - 36 920 мың теңге;

- «АХТСП» ҰК» АҚ қызметкерлеріне жақын туыстарын жерлеуге - 2 400 мың теңге;

- қызметкерлерге, зейнеткерлерге санаторий-курорттық сауықтыруға - 300 мың теңге;

- 18 жасқа дейінгі мүгедектігі бар балалары бар қызметкерлерге 200 АЕК) - 3 692 мың теңге (5 қызметкер).

2024 жылғы наурызда «Медикер Каспий» медициналық орталығымен ерікті медициналық сақтандыру қызметіне шарт жасалды. Ерікті медициналық сақтандыру шығындары жұмыс берушінің есебінен жүзеге асырылады.

Ерікті медициналық сақтандыру жүйесі бойынша тіркелген қызметкерлер саны 251 адам және қызметкерлер отбасының 358 мүшесін құрайды;

2) спорттық, мәдени-бұқаралық іс-шаралар өткізіледі:

2024 жылы келесі іс-шаралар өткізілді:

- «АХТСП» ҰК» АҚ және Ақтау қаласының жағалау аумағында Наурыз мейрамын тойлау (Амфитеатр), сондай-ақ «АХТСП» ҰК» АҚ қызметкерлері арасында спорттық іс-шаралар (футзал, волейбол, боулинг);

– «АХТСП» ҰК» АҚ қызметкерлері мен олардың балалары арасында Балаларды қорғау күні қарсаңында «Әкем, анам, мен - спорттық отбасы» спорттық байқауы;

3) «АХТСП» ҰК» АҚ қызметкерлерінің балалары үшін жыл сайынғы жазғы демалысты ұйымдастыру жүргізіледі, Жаңа жылдық сыйлықтар мен жаңа жылдық қойылымға билет сатып алынады:

- 2024 жылғы 19-29 шілде аралығында Ақмола облысы Зеренді ауданының «Парус» балалар лагерінде 137 балаға жазғы демалыс ұйымдастырылды;

- Жаңа жылды мерекелеу шеңберінде 2024 жылы жалпы сомасы 779 мың теңгеге 680 дана жаңа жылдық сыйлық, 391 дана жаңа жылдық қойылымға билет сатып алынды;

4) «АХТСП» ҰК» АҚ қызметкерлері мен олардың балаларына оқуына ақы төлеу үшін қайтарымды ақшалай қаражат бөлінеді. 2024 жылы «АХТСП» ҰК» АҚ қолданыстағы әлеуметтік-тұрмыстық мәселелер жөніндегі комиссия шешімдері негізінде «АХТСП» ҰК» АҚ 14 қызметкеріне 9 606 мың теңге қайтарымды ақшалай қаражат берілді. Сондай-ақ, «АХТСП» ҰК» АҚ моральдық көтермелеу жөніндегі комиссия жұмыс істейді (2024 жылғы 13 қарашада кадр комитеті құрылды), оның шеңберінде «АХТСП» ҰК» АҚ марапаттауға ұсынылған қызметкерлерін қарау және материалдық көтермелеу жүзеге асырылады. 2024 жылы Моральдық көтермелеу жөніндегі комиссияның 9 отырысы және кадр комитетінің 1 отырысы өткізіліп, онда «АХТСП» ҰК» АҚ 29 қызметкері марапаттауға ұсынылды. Қызметкерлерді марапаттау шеңберінде 2024 жылы жалпы сомасы 1 930 мың теңгеге тиісті біржолғы ақшалай сыйақылар төленді.

Қызметкерлерді тарту деңгейі 2024 жылы 76% құрады.

Қызметкерлерді тарту индексін өлшеу мына параметрлерді қамтиды:

- жұмыскерлердің жұмысты сапалы әрі ыңғайлы орындау үшін қажетті материалдық-техникалық инфрақұрылыммен қанағаттануы;

- жүктеме және ҚТ қанағаттануы;

- қызметкерлердің әлеуметтік пакетке қанағаттануы;

- жұмысшылардың олар жұмыс істейтін компанияларға деген адалдығы (eNPS);

		<p>- қызметкерлердің мансаптық мүмкіндіктері мен дамуы (оқыту және меритократия);</p> <p>- жалақының орындалатын жұмысқа сәйкестігі;</p> <p>- коммуникация: тапсырма, міндет қою, шешім қабылдау кезінде қызметкерлердің пікірлерін ескеру. «АХТСП» ҰК» АҚ қызметкерлердің HR жұмысымен қанағаттану деңгейі 98% құрады.</p>
<p>3.4. Экологиялық тұрақтылық</p>	<p>«АХТСП» ҰК» АҚ бизнесті басқару жауапкершілігін жергілікті қоршаған ортаға әсерін барынша азайтатындай етіп мойындап, тұрақты тәжірибеге ұмтылады.</p> <p><u>«АХТСП» ҰК» АҚ басшылыққа алу үшін 5 негізгі тақырыпты сақтай отырып қызметтің қоршаған аумаққа әсерін шектеу жұмысын жалғастырады:</u></p> <p>1. Қоршаған ортаға әсерді басқару. «Біз өз қызметіміздің қоршаған ортаға әсерін және порттың тұрақты дамуын басқаруға тырысамыз»;</p> <p>2. Біздің шекарамыздан тыс. «Біз Қазақстан Республикасының ратификацияланған халықаралық конвенцияларға енгізілген табиғат қорғау заңнамасының талаптарын сақтаймыз»;</p> <p>3. Мінсіз басқарушылар. «Біз полигонға орналастырылған қалдықтарды азайту мақсатында қалдықтарды барынша қайта өңдеуге ұмтылғанымызды мақтан тұтамыз»;</p> <p>4. Біздің жүйелер және қолдау. «Біз порттың экологиялық саясатын жүзеге асыруда клиенттермен, жеткізушілермен, билікпен және басқа да мүдделі тараптармен</p>	<p>1. 2024 жылы атмосфераға ластаушы зат шығарындылары көлемі 7,18 тонна құрайды, рұқсат етілген кезең лимиті 41,32 тонна құрайды. Өткен жылғы осы кезеңдегі шығарындылардың нақты көлемі 12,18 тонна құрады.</p> <p>2024 жылға «АХТСП» ҰК» АҚ бойынша табиғат қорғау шараларының жоспарына сәйкес жалпы сомасы 21 425 мың теңгеге 12 іс-шара жоспарланған, оның ішінде 7 644,0 мың теңгеге 11 іс-шара орындалды. Көлемі бойынша игеру 91,6%, ақшалай түрде 35,7% құрайды.</p> <p>3. 2024 жылы тұтыну және өндіріс қалдықтарының көлемі 517,6 тонна құрады, өткен жылғы осы кезде 739,03 тонна құрады.</p> <p>2023 жылғы осы есептік кезеңмен салыстырғанда есептік кезеңдегі қалдық көлемінің азаюы кемелерден қабылданатын қалдықтардың, атап айтқанда, құрамында мұнай бар жер асты сулары көлемінің 260 м3 азаюына байланысты.</p> <p>Есептік кезеңде үшінші тарап ұйымдарына жасалған шарттар бойынша қайта өңдеуге барлығы: 5 860 теңгеге (ҚҚС-сыз) 2,353 тонна көлемінде пластик, макулатура, ақаулы электрондық жабдық берілді.</p> <p>4. Өнім берушілердің экологиялық нормалар мен заңнама талаптарын сақтауы мақсатында қызметтерге техникалық сипаттама әзірлеу кезінде техникалық тапсырмалар мен техникалық сипаттамаларды сапалы дайындау жұмыс жүргізіледі. Экология бойынша барлық қажетті рұқсат құжаттарын ұсынған жеткізушіге артықшылық беріледі.</p> <p>5. 2024 жылы стационарлық нысандардан парниктік газ шығарындылары 3,0 тонна, ал 2023 жылы 7,20 тонна құрады.</p>

ынтымақтастықты жүзеге асырамыз»;

5. Порт-қала қатынастары. «Порт аумағында және одан тыс жерлерде өзара оң әрекеттесуді дамытуға мүмкіндік туғызып, тұрақты дамуды құруға үлес қосады».

«А[ТСП] ҰК» АҚ тұтынылған энергия, су және қалдықтардың пайда болуы туралы мәліметтерді толық жинауды, оның пайдалану және құнын сандық бағалауды қолдап, бұл деректерді ресурстарды жақсарту мүмкіндігін анықтау және материалдық және ақшалай жинақтарды сандық бағалау үшін пайдаланады.

Логистикалық хаб ретінде «АХТСП» ҰК» АҚ сонымен қатар операциялық қызметке байланысты СО2 шығарындылар көзі болып табылады. «АХТСП» ҰК» АҚ СО2 шығарындыларын 25% азайтуға ұмтылады, бұл автомобиль көлігі орнына теміржол және құбыр көлігімен тасымалдауды ілгерілету және «жасыл порт» мәртебесін сақтау арқылы осы шығарындыларды азайтуға шақырады.

Шығарындылар өткен кезеңмен салыстырғанда азайды.

Төмендеу себебі кеме қозғалтқыштарының жұмыс уақытының азаюына байланысты.

2024 жылғы 9 айда стационарлық объектілерден жоспарланған экологиялық төлем 322,59 мың теңге құрайды, нақты төлем 1 055,0 мың теңге құрады. 2023 жылғы осы кезеңде экологиялық төлемдердің нақты төлемі 1 540,00 мың теңге құрады.

2024 жылы №4 «Клиенттердің қанағаттанушылығын арттыру» стратегиялық мақсатына қол жеткізу нәтижелері

Стратегиялық бастамалар

4.1. Құрылымдық бөлімшелер арасындағы өзара іс-қимылды құру

«АХТСП» ҰК» АҚ құрылымдық бөлімшелері арасында олардың арасындағы жауапкершілік аймақтарын диагностикалап, бизнес-процестердің схемаларын оңтайландырып өзара іс-қимыл құру

2024 жылдағы жетістік нәтижелері туралы ақпарат

Процестік тәсілді дамыту, қызмет тиімділігін арттыру мақсатында «АХТСП» ҰК» АҚ бизнес-процестерді сәйкестендіру, оңтайландыру және көрсетілетін қызмет сапасын жақсарту жолымен, сондай-ақ менеджмент жүйелерінің халықаралық стандарттары талаптарына сәйкес 2024 жылғы 12 желтоқсандағы бұйрықпен

		<p>«АХТСП» ҰК» АҚ бизнес-процестер картасының нысаны бекітілді.</p> <p>Құрылымдық бөлімшелер жетекшілері БМЖ мамандарымен бірлесіп, бизнес-процестерді анықтады, бизнес-процесс барысында қалыптасқан иелер мен жазбаларды анықтап, олардың тиімділігі мен тиімділік көрсеткіштерін белгіледі.</p> <p>Бизнес-процестер картасы Қоғамның қалай жұмыс істейтінін, соның ішінде бөлімшелер арасындағы өзара іс-қимылды, жұмыс кезеңдерін, пайдаланылатын ресурстарды, қиындықтар мен проблемаларды анықтауды, жұмысты оңтайландыруды, ашықтықты арттыруды, тәуекелдерді басқаруды, Қоғамның бизнес-процестерінің тиімділігін бағалауды елестетуге мүмкіндік береді. Процесс картасы қарқынды, бизнес-процестердің өзгеруіне байланысты өзгереді.</p> <p>Сондай-ақ, бизнес-процестерді басқаруға Қоғамның жоғары басшылығы қатысатынын атап өткен жөн. Осылайша, жетекшілік ететін басшылармен (Басқарма төрағасы, вице-президенттер, бас инженер, атқарушы директорлар) бірлесіп, бизнес-процестерге SWOT талдау жүргізілетін болады, яғни әлсіз жақтары /күшті жақтары, мүмкіндіктері мен тәуекелдері анықталатын болады. Осы талдау нәтижелері бойынша мүмкіндіктерді пайдалана отырып, тәуекелдерді барынша азайта отырып, бизнес-процестердің әлсіз жақтарын күшті жақтарға айналдыру шаралары қабылданатын болады. 2025 жылға арналған бизнес-процестерді жақсарту шаралары жоспарын мониторингілеп бақылауды БМЖ фб мамандары жүзеге асырып, бизнес-процестердің ағымдағы жай-күйі туралы Қоғамның Басқарма төрағасына мерзімді түрде есеп береді.</p>
<p>4.2. Қосымша сервистерді дамыту</p>	<p>Қосымша сервистерді дамыту: - <u>ірі габаритті / ауыр салмақты жүктерді ауыстырып тиеу үшін жағдай жасау жұмысы жалғастырылатын болады;</u> - порт кран жабдығының жүк көтергіштігі жеткіліксіз болған кезде <u>қажетті техникалық сипаттамалары бар жалға алынған жүк</u></p>	<p>Ірі габаритті / ауыр салмақты жүктерді тасымалдау үшін жағдай жасау жұмысы 2025-2026 жылдары жалғастырылатын болады.</p> <p>2024 жылы жүк ауыстырып тиеу өз техникалық құралдарымен жүзеге асырылды. Жүк ауыстырып тиеу үшін бөгде техника тарту (жалға алу) талап етілмеді.</p>

	<u>көтергіш жабдық пайдалану мүмкіндігін беру.</u>	
4.3. Клиенттерге ыңғайлы төлем шарттарын ұсыну	Клиенттерге Екінші деңгейдегі банктердің мобильді қосымшаларындағы интернет-төлемдер арқылы неғұрлым қолайлы төлем шарттарын ұсыну	Касpi.kz мобильді банк қосымшасында жеке тұлғалардың порт қызметтеріне ақы төлеуді жүзеге асыруға мүмкіндік беретін функционал жұмыс істейді.
4.4. Жақсартуды қажет ететін аймақтарды анықтау	<p>Жақсартуды талап ететін аймақтарды анықтау мақсатында шеңберінде «АХТСП» ҰК» АҚ тұрақты негізде тұтынушылардың қанағаттану журналдары арқылы <u>сауалнама, дөңгелек үстел, тоқсан сайын кездесу өткізу арқылы клиенттерге сауалнама жүргізетін болады.</u></p> <p><u>Алынған талдау нәтижелері бойынша клиенттердің қанағаттануын жақсарту шаралары әзірленіп, іске асырылатын болады.</u></p>	<p>«АХТСП» ҰК» АҚ тұтынушыларының клиентке бағдарлануын және қанағаттанушылығын арттыру мақсатында, сондай-ақ «АХТСП» ҰК» АҚ Даму стратегиясына сәйкес «АХТСП» ҰК» АҚ Басқарма төрағасының бұйрығымен клиенттермен жұмыс бөлігінде коммерциялық және операциялық блоктардың қызметіне қатысты процестерді қарау бойынша құрамында 16 адам бар кросс-функционалдық команда құрылды. Команданың үйлестірушісі болып операциялық жұмыс жөніндегі атқарушы директор тағайындалды.</p> <p>Командаға «АХТСП» ҰК» АҚ құрылымдық бөлімшелерімен өзара іс-қимылда клиенттің іс-қимылдарының реттілігін білдіретін «клиент жолын» талдап, әзірлеу тапсырылды.</p> <p>Бірінші отырыс нәтижелері бойынша клиенттердің соңғы үш жылдағы өтініштері (хат, сауалнама, шағым) жиналып, талданды, клиенттермен жұмыс бойынша бизнес-процестер тізбесі жасалды.</p> <p>2024 жылғы 15 қазанда «АХТСП» ҰК» АҚ, «АСТТ» ЖШС, «Теңіз порты» кеден бекеті, Ақбидай-Терминал» АҚ және клиенттердің қатысуымен Ақтау порты арқылы астықты ресімдеу және жөнелту мәселесі бойынша жұмыс кеңесі өткізілді</p> <p>2024 жылғы 23 қазанда «АХТСП» ҰК» АҚ, «АСТТ» ЖШС, «АБТ» АҚ өкілдері, ветеринарлық және фитосанитариялық қызметтер, клиенттер атынан астықты ауыстырып тиеу мен ресімдеудің проблемалық мәселелері бойынша экспедиторлық компаниялардың қатысуымен жұмыс кеңесі өткізілді.</p> <p>2024 жылғы 29 қарашада «АХТСП» ҰК» АҚ ҚР Көлік министрлігі, ветеринариялық және фитосанитариялық қызметтер өкілдерінің, «ҚР порттарының теңіз әкімшілігі» РММ,</p>

трейдер, жүк жөнелтушілер, ветеринариялық және фитосанитариялық сертификаттар беру жөніндегі терминал иелерінің қатысуымен сертификат ресімдеудің кешігуіне және кемелердің тоқтап қалуына әкелетін проблемалық мәселелерді шешу үшін кеңес өткізу ұйымдастырылды.

Қойылған мақсаттарға қол жеткізуді өлшеу қызметтің стратегиялық түйінді көрсеткіштерінің (бұдан әрі – ҚТК) орындалуын бағалау арқылы жүргізіледі.

№	ҚТК атауы	2024 жылға жоспар	2024 жылға нақты
1	ЕБИТДА ¹	4 902	3 401
2	Таза кіріс, млн. теңге	3 578	3 284
3	Еңбек өнімділігі, мың тонна/адам	10,6	9,7
4	Жүк тиеу техникасының қолжетімділігі	кем дегенде 95%	Икемделгіш крандар – 98 %; Порталды крандар – 99 %; Тартқыш трактор – 99 %; Ашалы жүк тиегіш – 99 %; Ричстакер – 98 %; Ожаулы автотиегіш – 99 %
5	Өндірістік қауіпсіздік деңгейі	A1 = 1,38 A2 = 0,0 A3 = 161 A4 = 96,9	A1 = 1,15 A2 = 0 A3 = 496 A4 = 97,25
6	Клиенттің қанағаттану индексі	кем дегенде 96 %	98 %

Мынадай ҚТК орындалмаған:

1. ЕБИТДА – орындалмау 69,4% құрады, бұл операциялық кірістің төмендеуіне байланысты.
2. Таза пайда – орындау 91,8 % құрады, бұл негізінен 2024 жылы мұнай, металл, цемент, мұнай коксы, жеңіл автокөлік құралдары, жәшіктердегі, қаптардағы ұсақ жүктер, сондай-ақ басқа да жүктерді ауыстырып тиеуден түскен кірістің төмендеуімен байланысты.
3. Еңбек өнімділігі - орындау 91,5 % құрады, бұл өндірістік бағдарламаның орындалмауына байланысты.

Бүгінгі таңда Ақтау порты ел экономикасын дамытуда маңызды рөл атқарады, өйткені ол арқылы Каспий маңы елдері мен алыс шет елдер бағытында экспорттық-импорттық және транзиттік жүктердің негізгі ағымы өтеді.

Ақтау портында өңделетін жүктің негізгі номенклатурасы мұнай, астық болып табылады. Ақтау портының соңғы жылдардағы жүк айналымының көрсеткіштері 2013 жылдан 2023 жылға дейінгі теріс динамиканы көрсетеді.

НАРЫҚҚА ШОЛУ ЖӘНЕ НАРЫҚТАҒЫ ЖАҒДАЙ

Қазақстан Тарихи ретранслятор немесе сауда-логистикалық қызмет провайдері функцияларын орындаған құрлықшілік, бірегей географиялық орналасуымен сипатталады.

¹ ЕБИТДА: «Жалпы кіріс» минус «Әкімшілік шығын» плюс «Тозу және амортизация».

Геосаяси орналасу тұлғасынан - Қазақстан Қытаймен тікелей шектеседі, сондай-ақ географиялық жағынан Үндістан, Түркия және ЕО жақын. Сонымен қатар, ол ХХІ ғасырда өсу әлеуеті бар бірнеше ірі аймақтық державаЛАР – Иран мен Пәкістанмен көршілес. Жалпы Қазақстан қалыптасып келе жатқан ірі экономикалық аймақтардың: Үндістан, Қытай\АТР, Арабия түбегі мен Еуропаның қиылысында орналасқан.

Елдің қазіргі және қалыптасып келе жатқан жаһандық күш орталықтары мен әлемнің жетекші экономикаларымен қоршалған мұндай геосаяси және геоэкономикалық жағдайы геоэкономикалық серпіліс пен аймақты континенттік маңызы бар көлік-логистикалық хабқа айналдыру мүмкіндігін туғызады.

2024 жылы Қытайдан басқа елдерге барар жолда Қазақстан аумағын кесіп өткен жүктердің жалпы салмағы (брутто) кем дегенде 2013 жылдан бастап 15,4 млн тоннаға жетті.

Дүниежүзілік банктің болжамы бойынша, ТХКМ 2035 жылға қарай Азия мен Еуропа арасындағы сауданың 20-25% алуы мүмкін, ал сауда көлемі үш есеге артып, жылына 9 миллион тоннаға жетеді деп күтілуде.

Жүктерді ЕО елдеріне ОА елдерінен және кері тасымалдау Каспий теңізі арқылы мультимодальды маршруттар бойынша жүзеге асырылады.

Қытайдың ЕО елдерімен тауар айналымы 2024 жыл қорытындысы бойынша 0,4% , \$785,82 млрд-қа дейін ұлғайды. ҚХР ЕО елдерімен саудада ең үлкен үлес Германияға тиесілі -шамамен 25%.

ТХКМ бағытында контейнерлік пойыздарды қалыптастыру бойынша Қытайдағы 2024 жылғы негізгі жүк өндіруші аймақтар: Сиань, Иу, Хэфэй, Ченду, Чунцин, Путиан, СанПИН, Нанкин, Цзинхэ, Цзинань, Чженчжоу, Цзяочжоу, Дунзячжэнь, Туаньцзюнь, Гуанчжоу провинциялары болып табылады.

Қазақстан өз аумағы арқылы жүк транзитін едәуір арттыра алды. Тек 2024 жылы ғана Шығыс-Батыс және Батыс-Шығыс бағыттары бойынша Ақтау және Құрық порттарының қуаты іске қосылған 390 контейнерлік пойыз өтті.

Транзиттік әлеуеттен басқа, Қазақстан ірі еуразиялық державалармен және бірлестіктермен сауда-экономикалық ынтымақтастықтың өсіп келе жатқан әлеуетіне ие.

Қазіргі уақытта Орталық Азия елдері мен Еуропалық Одақ (ЕО) арасындағы жүк тасымалында Қазақстан 93,3% үлесімен көшбасшы болып тұр. Одан кейін ОА және ЕО елдері арасындағы жалпы жүк тасымалындағы Түрікменстанның үлесі 3%, Өзбекстан – 2,3%, Қырғызстан – 1,1%, Тәжікстан – 0,3%.

ЕАДБ болжамдарына сәйкес, Орталық Азия арқылы өтетін үш негізгі дәліз бойынша, оның ішінде ТХКМ және Ақтау порты арқылы жүк ағыны 2030 жылға қарай нысаналы сценарий бойынша 1,5 есеге ұлғаяды. Бұл ретте контейнерлік тасымал одан да тез өседі – шамамен үштен екісіне, жылына 1,7 миллион ЖФЭ дейін.

Көлік дәліздерінің тиімділігі мен әлеуеті бағаланатын негізгі параметр дәліздер бойынша өтетін маршруттардың тасымалдау қабілеті болып табылады. Дәліздің тасымалдау қабілеті көлік тасымалдарының бір немесе екі немесе одан да көп түрлерінің болуына байланысты. Порттар, шекаралық өткелдер арасындағы көлік байланыстарын қамтамасыз ететін тасымал (теміржол, теңіз және автомобиль) модальділігі болған жағдайда дәліздің тасымалдау қабілеті дәліз бойындағы елдердің аумақтарында орналасқан түрлі көлік түрлері бар дәліз учаскелерін және дәліз учаскелерін талдау жолымен есептеледі.

Маршрут учаскелерінің бірінің ең аз өткізу қабілеті бүкіл дәліздің өткізу қабілетін оның бастапқы нүктесінен жалпы соңғы нүктесіне дейін шектеп, тиімді өткізу қабілеттілігінің мәнін анықтай алады.

Осы факторларды ескере отырып, Каспийдегі және, атап айтқанда, Ақтау портындағы порт қуатының өткізу қабілетін арттыру қажеттілігі туындайды.

Нарықтағы ең ірі ойыншылардың тізімі

ТХКМ бағыты бойынша тасымалдауға қатысатын Каспий бассейнінің негізгі порттары мен терминалдары:

Қазақстан жағалауында:

- «Ақтау халықаралық теңіз сауда порты» ҰК» АҚ (Ақтау порты);
- «Ақтау теңіз солтүстік терминалы" ЖШС (АТСТ);
- «Құрық порты» ЖШС (Құрық порты);

Әзірбайжан жағалауында:

- «Баку халықаралық теңіз сауда порты» ЖАҚ (Баку/Алят порты);

Түркіменстан жағалауында:

- Түрікменбашы теңіз сауда порты (Түрікменбашы порты);

Ақтау порты

Ақтау порты Каспий теңізінің шығыс жағалауында орналасқан және түрлі жүк, соның ішінде мұнай, жалпы, құрғақ және үйінді (астық және т.б.) тиеуге арналған көп мақсатты терминал болып табылады.

Портта 11 айлақ бар.

Порттың жалпы өткізу қабілеті жылына 11,8 млн. тонна құрайды, оның ішінде құрғақ жүк бойынша 1,5 млн.тонна, оның ішінде 140 мың ЖФЭ.

№	Номенклатура	2019	2020	2021	2022	2023	2024
1	Мұнай	2 136	2 213	2 190	2 462	3 614	3 721

2	Астық	795	457	635	447	177	208
3	Металл	47	11	29	121	148	59
4	Басқа жүктер, оның ішінде:	536	429	647	788	544	893
4.1.	контейнерлер, ЖФЭ	14 324	17 969	27 624	30 708	22 782	58 563
БАРЛЫҒЫ:		3 514	3 110	3 501	3 818	4 483	4 881

Жүк тасымалы нарығындағы сұраныс пен ұсыныстың маусымдылығы Ақтау порты арқылы жөнелтілетін жүк көлемін бөлуге тікелей әсер етеді. Бұл әсіресе дәнді дақылдарға қатысты байқалады.

Дәстүр бойынша, жазғы кезде астық ауыстырып тиеу іс жүзінде тоқтатылады, өйткені Қазақстанның астық егетін өңірлерінде осы уақытта егін егуге, күтім жасап, егін жинауға дайындық жұмыстары жүргізіледі.

Астықты, оның ішінде Ақтау порты арқылы экспорттық жеткізуді белсенді түрде қалпына келтіру егін жинау науқаны аяқталған соң жүргізіледі. Тасымалдаудың негізгі көлемі қыркүйектен бастап қалыптасып, астық экспорттық нарыққа жаппай жіберілетін келесі айларда сақталады.

Маусымдық контейнерлерде тасымалданатын жүктерге, атап айтқанда ауыл шаруашылығы өнімдеріне (жасымық және т.б.), сондай-ақ минералды тыңайтқыштарға әсер етеді.

Минералды тыңайтқыштарға деген қажеттіліктің негізгі төмендеуі қыста байқалады, өйткені бұл жағдайда дала жұмыстары жүргізілмейді. Сұраныстың шыңы дәстүрлі түрде көктемде топырақ дайындау және егу науқандары басталған кезде болады.

Қазақстанда жасымық бойынша басқа да дәнді-бұршақты дақылдар сияқты маусымдық қарқын байқалып, тек егін жинау мерзіміне түзетіле отырып: астық егетін өңірлерде (Ақмола, Солтүстік Қазақстан, Қостанай облыстары) жасымық жинау негізінен тамыз-қыркүйек айының басына келеді.

Негізгі экспорттық көлем жиналған соң бірден қалыптасып, қыркүйектен желтоқсанға дейін белсенді түрде жөнелтіледі.

Экспорт көлемінің төмендеуі, әдетте, көктемгі-жазғы кезде (мамыр–шілде), алдыңғы дақыл қоры іс жүзінде таусылып, жаңасы әлі жиналмаған кезде болады.

Осылайша, жасымықты Қазақстаннан экспортқа жеткізудің төмендеуі негізінен көктем мен жаздың басында, жаңа өнім шыққанға дейін келеді.

АТСТ

АТСТ Каспий теңізінің шығыс жағалауында орналасқан және «Ақтау халықаралық теңіз сауда портын солтүстік бағытта кеңейту» жобасының іске асырылған бөлігі болып табылады. АТСТ 2014 жылдан бастап жұмыс істейді және түрлі құрғақ жүк, соның ішінде үйінді (астық) ауыстырып тиеуге арналған терминал болып табылады.

АТСТ 3 құрғақ жүк, оның ішінде қуаты жылына 1 млн. тонна болатын мамандандырылған астық терминалы арқылы астық ауыстырып тиеуге арналған айлағы бар.

АТСТ жалпы өткізу қабілеті жылына 3 млн. тонна құрайды, оның ішінде 70 мың ЖФЭ.

№	Номенклатура	2019	2020	2021	2022	2023	2024
---	--------------	------	------	------	------	------	------

1	Астық	793	430	623	465	210	265
2	Металл	58	0	0	0	138	18
3	Басқа жүктер, оның ішінде:	160	237	358	386	222	235
3.1.	<i>контейнерлер, ЖФЭ</i>	928	4 116	3 388	7 427	9 850	9 994
БАРЛЫҒЫ:		1 011	667	981	851	570	518

Жүк тасымалы нарығындағы сұраныс пен ұсыныстың маусымдылығы Ақтау портындағыдай, атап айтқанда астық дақылдары сияқты АТСТ тиелетін жүк көлемінің үлесіне әсер етеді.

Құрық порты

Каспий теңізінің шығыс жағалауында, Ақтау портының оңтүстігінде (Құрық ауылынан 17 км қашықтықта) орналасқан және жүк тиеу-түсіру жұмыстары, оның ішінде құю және әкету операциялары үшін неғұрлым қолайлы ауа райы жағдайларын қамтамасыз ететін табиғи шығанақта орналасқан.

Құрық порты 2017 жылдан бастап астық, мұнай өнімдері, химиялық заттар, контейнерлер мен автомобильдерді қоса түрлі жүктерді ауыстырып тиеуге маманданған. Терминалда паромдарға қызмет көрсететін теміржол және автомобиль айлақтары бар.

Құрық портының жалпы өткізу қабілеті жылына 6 млн. тонна құрайды, оның ішінде теміржол паромдары - 4,1 млн.тонна, авто паром – 1,9 млн. тонна.

№	Номенклатура	2019	2020	2021	2022	2023	2024
1	Мұнай	2	1	3	15	397	218
2	Астық	47	0,2	3	10	4	2
3	Металл	51	113	41	206	59	65
4	Басқа жүктер, оның ішінде:	1 270	1 402	928	1 593	1 658	1 672
4.1.	<i>контейнерлер, мың тонна</i>	41	22	17	14	10	4
БАРЛЫҒЫ:		1 370	1 516	975	1 824	2 115	1 957

Жүк тасымалы нарығындағы сұраныс пен ұсыныстың маусымдылығы Құрық порты арқылы тасымалданатын жүк көлеміне әсер етпейді.

Баку порты

Баку порты Әзірбайжан Республикасындағы Каспийдің батыс жағалауында орналасқан және Каспийдегі ең ірі теңіз порты және орта дәліздің (Қытай – Орталық Азия – Кавказ – Еуропа) негізгі транзиттік хабы болып табылады.

Баку порты - теміржол және автомобиль қатынасы бар заманауи мультимодальды порт.

Баку портының жылдық қуаты 15 млн. тонна және 100 мың ЖФЭ контейнер құрайды.

Баку портының жүк айналымы 2024 жылы 7,6 млн. тонна құрады. Бұл көрсеткіш қазіргі порт тарихында рекордтық көрсеткіш болып табылады және 2023 жылғы жүк айналымынан 3,2% артық.

Түрікменбашы порты

Түрікменбашы порты - Түрікменстанның ең ірі порты және Каспийдегі ең заманауи порттардың бірі, Түрікменстанның батысындағы Балқан вelayатының Түрікменбашы қаласында орналасқан.

Жылдық қуаты: 17 млн. тоннаға дейін жүк.

Түрікменбашы жаңа халықаралық теңіз порты 2018 жылғы 2 мамырда пайдалануға берілді. Түрікменбашы порты 152 га аумақты алып жатыр және оған: бас жүк терминалы, контейнер терминалы, сусымалы жүк терминалы, автомобиль және жолаушылар паромы терминалы, полипропилен терминалы кіреді.

Жүктердің негізгі номенклатурасы - мұнай өнімдері, құрылыс материалдары, тыңайтқыш, астық, контейнер, сусымалы жүктер.

Түрікменбашы портының жүк айналымы 2024 жылы 8,1 млн. тонна құрады.

Жоспарланған өткізу нарығы және мақсатты нарық құрылымы

Жобаны іске асыру шеңберінде жаңа қуатты қамтамасыз ететін негізгі жүк базасы ТХКМ шеңберінде Қытайдан түсті металл экспорттық жүк ағыны және транзиттік контейнер болып табылады.

Түсті металл экспорттық жүк ағыны

Қазақмыс + Қазминерал

Мыс өндіруге және өңдеуге, сондай-ақ катодты мыс, мыс сым, бағалы металл және ілеспе өнім шығаруға маманданған тігінен интеграцияланған холдинг.

Ақтау порты арқылы ауыстырып тиеудің болжамды көлемі - жылына 100 мың тоннаға дейін.

Қазмырыш

Glencore бақылауымен Қазақстандағы мырыш, қорғасын, сондай-ақ мыс және бағалы металл ірі өндіруші. 2022 жылы мырыш өндірісі шамамен 305000 тонна, қорғасын өндірісі шамамен 100000 тонна.

Ақтау порты арқылы ауыстырып тиеудің болжамды көлемі - жылына 50 мың тоннаға дейін.

Eurasian Resources Group (ERG)

Алюминий өнеркәсібіндегі ең ірі ойыншы. ERG құрылымында өндіруден бастап алюминий өнімін шығаруға дейінгі толық өндірістік циклды қамтамасыз ететін «Қазақстан алюминийі» кәсіпорны орналасқан.

Ақтау порты арқылы ауыстырып тиеудің болжамды көлемі - жылына 50 мың тоннаға дейін.

ТХКМ шеңберінде Қытайдан транзиттік контейнер

Соңғы 3 жылда Ақтау порты арқылы ТХКМ шеңберінде контейнер ағынының көлемі 3 еседен астам өсті. Бұл үрдіс орта мерзімді болашақта да сақталатын болады.

Орта мерзімді болашақта контейнер ауыстырып тиеу көлемінің болжамды өсуі 150 мың ЖФЭ дейін болады.

ТХКМ бағыты бойынша қазақстандық экспорт пен контейнер транзитінен басқа Ақтау порты арқылы тасымалдаудың әлеуетті ірі көлемі Өзбекстаннан минералды тыңайтқыш транзиті болуы мүмкін.

Өзбекстандағы аммиак селитрасын өндірушілер ірі химиялық кәсіпорындар болып табылады, мысалы:

- «МАХАМ-ШИРҚШИҚ» АҚ (Ташкент облысты);
- «NAVOIYAZOT» АҚ (Навои облысы);
- «Farg'onaazot» АҚ (Фергана облысы).

Өзбекстан өндірісінің минералды тыңайтқыштарын өткізу нарығы Еуропа, Балтық жағалауы, Қытай және т.б. болып табылады.

Экспорттық бағытта минералды тыңайтқыштарды жөнелту бойынша Өзбекстандағы негізгі теміржол станциялары:

- Тинчлик ст. (карбамид, аммиак селитрасы);
- Бозсу ст. (аммиак селитрасы);
- Кунхонджа ст. (аммиак селитрасы).

Қазақстан аумағы арқылы Өзбекстаннан минералды тыңайтқыш тасымалдаудың (транзит) жалпы көлемі 2014 жылы 418 мың тонна құрады (2023 жылы – 160 мың тонна). Ақтау порты арқылы ауыстырып тиеудің болжамды көлемі жылына 100 мың тоннаға дейін жетуі мүмкін.

Салаға кіруге кедергілер

Экологиялық нормалар мен стандарттарға сәйкестігі: ISO 9001, ISO 14001, ISO 45001, сондай-ақ PERS порттарының экологиялық стандарттарына (Ақтау порты қазірдің өзінде «жасыл порт» EcoPorts ретінде сертификатталған) жоғары жолақ орнатады.

«Ақтау теңіз порты» АЭА енгізу әкімшілік және инвестициялық кедергілерді айтарлықтай төмендетеді. Бұл бизнес үшін жеңілдік жағдайларды қамтамасыз етіп, халықаралық операторлар мен инвесторларды тарту мүмкіндіктерін кеңейтеді.

Бұл ретте порт жобалары орасан зор инвестиция талап ететінін атап өту қажет, мысалы: контейнерлік хаб салу, арналарды тереңдету, техника (кран, тиегіш) сатып алу өтелу мерзімі ұзақ ондаған миллиард теңгеге бағаланады.

Бұл тұрғыда жаңа ойыншыларға жүк айналымының үлкен көлемі мен қуаттың жоғары жүктемесі бар ескі қатысушылармен бәсекелесу қиын.

Нарықты мемлекеттік реттеу дәрежесі

Қазақстан Республикасы Көлік және коммуникация министрлігінің «Ақтау халықаралық теңіз сауда порты» шаруашылық жүргізу құқығындағы республикалық мемлекеттік кәсіпорны «Табиғи монополиялар субъектілерінің мемлекеттік тіркелімінің республикалық бөлімін бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Табиғи монополияларды реттеу және бәсекелестікті қорғау комитеті төрағасының 1998 жылғы 4 желтоқсандағы бұйрығына сәйкес табиғи монополиялар субъектілерінің мемлекеттік тіркелімінің республикалық бөліміне енгізіліп, теңіз порттары саласындағы реттелетін қызмет бойынша монополиялар.

1998 жылдан 2021 жылға дейін реттеліп көрсетілетін қызмет тізбесінен мынадай қызметтер алынып тасталды:

- клиенттің күшімен және құралдарымен орындалатын жүк тиеу-түсіру жұмыстары (Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2007 жылғы 28 қыркүйектегі қаулысы);
- теңіз портының күштерімен және құралдарымен орындалатын жүк тиеу-түсіру жұмыстары (Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрінің міндетін атқарушының 2015 жылғы 24 шілдедегі бұйрығы);

- кемеңің теңіз портына мұнай мен мұнай өнімдерін танкерге/танкерлерге құбыр жолдары арқылы тиеп-жөнелту үшін кеме кіргізуге көрсетілетін қызметтерден басқа барлық кеме түрлері үшін кеме қатынасы қызметтері (кеме қатынасы) (Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрінің 2017 жылғы 8 маусымдағы бұйрығы);

- Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрінің 2020 жылғы 31 желтоқсандағы бұйрығымен Қазақстан Республикасынан тысқары жерлерге экспорттау мақсатында оларды ауыстырып тиеуден басқа танкерге/танкерлерге құбыр жолдары арқылы мұнай мен мұнай өнімдерін ауыстырып тиеу үшін кемеңің теңіз портына кіргізген (мемлекеттік тіркелімнен шығару туралы куәлік) үшін қызметтер реттелмеген 2021 жылғы 1 ақпандағы табиғи монополиялар субъектілері).

Қазақстан Республикасы Кәсіпкерлік кодексінің 26-бабының 4) тармақшасына және 116-бабының 1-тармағына сәйкес Ақтау порты төлем деңгейлерін дербес белгілейді.

Маркетинг стратегиясы

Компанияның нарықтағы үлесі

Қазіргі уақытта құрғақ жүк пен контейнерлер ауыстырып тиеу қызметін көрсету нарығындағы Ақтау портының үлесі (бәсекелестер – «АТСТ» ЖШС, «Саржа» КТТ» ЖШС) шамамен 57% құрайды.

ТХКМ бойынша контейнер ағынының өсуін, сондай-ақ қуаты жылына 140 мың ЖФЭ Ақтау портында контейнерлік хабтың 1 кезегінің құрылысының аяқталуын ескере отырып, құрғақ жүк пен контейнерлерді ауыстырып тиеу қызметін көрсету нарығындағы Ақтау портының үлесі 70% дейін құрауы мүмкін.

Бәсекелестік күрес стратегиясы

Үлкен инвестиция талаптары сияқты жоғары кіру кедергілерін, сондай-ақ «Ақтау теңіз порты» АЭА қатысушысы ретінде «АХТСП» ҰК» АҚ бәсекелестік артықшылығын ескере отырып, қазіргі уақытта Каспий бассейнінің қазақстандық учаскесінде құрғақ жүк пен контейнер ауыстырып тиеу қызметі бәсекелестігі төмен және Ақтау порты жақсы артықшылықтарға ие.

Баға сегментінде, сондай-ақ көрсетілетін қызметтер ретінде Ақтау порты бәсекелестер арасында көшбасшы болып табылады (АТСТ» ЖШС және «Саржа» КТТ» ЖШС).

Осы факторларды ескере отырып, Ақтау портының бәсекелестік стратегиясының негізі компанияның бірегей, оқшауланған өнім құру, атап айтқанда, «Ақтау порты базасында контейнерлік хаб салу» жобасын іске асыру және Ақтау-Баку-Поти/Карс учаскесінде халықаралық тасымалдауды ұйымдастыруды қоса жүк жөнелтушілер үшін көлік-логистикалық қызмет кешенін ұсыну арқылы бәсекелестік артықшылыққа ие болуға ұмтылу болады.

РЕТТЕУШІ ОРТА (GRI 2-23, 2-27):

Тарифтердегі өзгеріс

Қазақстан Республикасы Көлік және коммуникация министрлігінің «Ақтау халықаралық теңіз сауда порты» шаруашылық жүргізу құқығындағы республикалық мемлекеттік кәсіпорны «Табиғи монополиялар субъектілерінің мемлекеттік тіркелімінің республикалық бөлімін бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Табиғи монополияларды реттеу және бәсекелестікті қорғау комитеті төрағасының 1998 жылғы 4 желтоқсандағы «Теңіз порттары саласындағы реттеліп көрсетілетін қызметтер бойынша табиғи монополиялар субъектілерінің мемлекеттік тіркелімі туралы» бұйрығына сәйкес республикалық бөлімге енгізілді.

1998 жылдан 2021 жылға дейінгі кезеңде реттеліп көрсетілетін қызметтер тізбесінен мынадай қызметтер алынып тасталды:

- клиенттің күшімен және құралдарымен орындалатын тиеу-түсіру жұмыстары (Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2007 жылғы 28 қыркүйектегі қаулысы);

- теңіз портының күштерімен, құралдарымен орындалатын тиеу-түсіру жұмыстары (Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрінің міндетін атқарушының 2015 жылғы 24 шілдедегі бұйрығы);

- кеме теңіз портына мұнай мен мұнай өнімдерін танкерге/танкерлерге құбыр жолдары арқылы тиеу-жөнелту үшін порттан кейін шыға отырып, теңіз портына кіргені үшін көрсетілетін қызметтерден басқа кемелердің барлық түрлері үшін кеме қатынасы қызметтері (кеме қатынасы) (Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрінің 2017 жылғы 8 маусымдағы бұйрығы).

- Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрінің 2020 жылғы 31 желтоқсандағы бұйрығымен Қазақстан Республикасынан тысқары жерлерге экспорттау мақсатында оларды ауыстырып тиеуді қоспағанда, танкерге/танкерлерге құбыржолдар арқылы мұнай мен мұнай өнімдерін ауыстырып тиеу үшін кемені теңіз портына кіргізу (2021 жылғы 1 ақпандағы Табиғи монополиялар субъектілерінің тіркелімінен шығару туралы куәлік).

Порт қызметтерін қайта реттеу «АХТСП» ҰК» АҚ төлем деңгейін белгілеу туралы өз бетінше шешім қабылдауға, икемді баға саясатын жүргізуге мүмкіндік береді.

Сумен жабдықтау және су бұру саласындағы «Тарату желілері бойынша су беру» және «Сарқынды суларды бұру» қызметтеріне тарифтер мемлекеттік реттеуге жатады. Қалған қызметтер бойынша Қазақстан Республикасы Кәсіпкерлік кодексінің 26-бабының 4) тармақшасына және 116-бабының 1-тармағына сәйкес «АТСП» ҰК» АҚ төлем деңгейлерін дербес белгілейді.

«АХТСП» ҰК» АҚ қызметтеріне тарифтер мен төлемдерді қалыптастыру «АХТСП» ҰК» АҚ Басқармасының 2023 жылғы 7 сәуірдегі шешімімен бекітілген «АХТСП» ҰК» АҚ тарифтік саясатына, «АХТСП» ҰК» АҚ Басқармасының 2023 жылғы 20 қазандағы шешімімен бекітілген Кірістерді, шығындар мен қолданысқа енгізілген активтерді бөлек есепке алу әдістемесіне сәйкес жүзеге асырылады.

2024 жыл ішінде тарифтік комиссияның 4 отырысы өткізіліп, төмендегі қызмет түрлеріне төлемдер көтерілді:

- теңіз портының күштерімен, құралдарымен орындалатын жүк тиеу-түсіру жұмыстары орта есеппен 25%;

- басқа жұмыстар мен қызметтерге орта есеппен 25%;

- «АХТСП» ҰК» АҚ бойынша құрғақ жүк кемелерінің кеме қатынасы қызметтеріне ақы төлеу 25%, «Баутино» ЖА бойынша құрғақ жүк кемелері үшін 20%, басқа кемелер үшін 10%;

- сумен жабдықтау және су бұру саласындағы реттелетін қызметтерге 6% (индекстеу).

ҚАРЫЗ ЖҮКТЕМЕСІ (GRI 2-24)

«Ақтау халықаралық теңіз портын солтүстік бағытта кеңейту» жобасын іске асыру шеңберінде мол және толқын тосқы қорғаныш гидротехникалық құрылыстарын салу үшін «Қазақстанның Даму Банкі» АҚ (бұдан әрі – «ҚДБ» АҚ) мынадай шарттармен екі қарыз тартылды:

- сыйақы мөлшерлемесі - жылдық 7% тіркелген;

- қарыз мерзімі - 3 жылға ұзарту (1 қарыз - 2026 жылға дейін, 2 қарыз - 2025 жылға дейін);

- қарыз валютасы - теңге ұлттық валютасы.

2024 жылғы қарыз бойынша төлем 1 042 351 мың теңге құрады.

в тыс. тенге

Қарыз	Сыйақы мөлшерлемесі	Өтеу мерзімі	2024 жылы төленгені			НТ қалдығы және %
			барлығы	НТ	%	
1 қарыз	7%	2026 жыл	393 859	200 000	193 859	2 688 922
2 қарыз	7%	2025 жыл	648 492	613 368	35 124	-
барлығы			1 042 351	813 368	228 983	688 922 3

2024 жылғы 30 желтоқсанда негізгі борышты толық мерзімінен бұрын өтеу жүргізілді қарыз бойынша 2 306 684 мың теңге көлемінде.

1 қарыз бойынша берешек қалдығы 2 688 922 мың теңге құрайды:

ҚОЙЫЛҒАН МІНДЕТТЕРГЕ ҚАТЫСТЫ ҚЫЗМЕТТІ ШОЛУ ЖӘНЕ ТАЛДАУ (GRI 201-1)

2024 жылғы өндірістік көрсеткіштер

Атауы	Өлшем бірлігі	2024 жыл	2023 жыл	2022 жыл
Жалпы ауыстырып тиеу	мың тонна	4 881	4 483	3 818
Мұнай	мың тонна	3 721	3 614	2 462
Астық	мың тонна	208	177	447
Басқа жүктер, соның ішінде:	мың тонна	952	693	909
контейнерлер, соның ішінде:	ЖФЭ	58 563	22 780	30 708
<i>ТХКМ маршруты</i>	ЖФЭ	<i>54 923</i>	<i>16 387</i>	<i>27 094</i>
Өзге:	ЖФЭ	3 640	6 393	3 614
Табыс	мың теңге	11 376 995	11 194 385	9 670 762
Жүк ауыстырып тиеуден табыс, соның ішінде:	мың теңге	7 125 752	6 497 431	5 971 784
Мұнай	мың теңге	3 973 536	3 859 775	2 629 453
Астық	мың теңге	368 902	290 122	789 233
<i>Басқа жүктер</i>	мың теңге	<i>2 783 314</i>	<i>2 347 534</i>	<i>2 553 098</i>
Кеме кіргізу қызметінен табыс	мың теңге	2 640 539	2 906 116	2 103 496
Порт флоты қызметінен табыс	мың теңге	893 905	991 678	870 320
Жүк сақтаудан табыс	мың теңге	188 118	331 933	311 411
Өзге табыс	мың теңге	528 681	467 227	413 751

2024 жылы жүк жалпы ауыстырып тиеу 4 881 мың тонна немесе 2023 жылғы нақтыға 109% (4 483 мың тонна) құрады, оның ішінде:

- мұнай ауыстырып тиеу 3 721 мың тонна немесе өткен жылғы осы кезеңмен салыстырғанда 103% құрады (3 614 мың тонна);
- астық ауыстырып тиеу 208 мың тонна немесе 2023 жылғы нақтыға 118% (177 мың тонна);
- басқа жүктерді ауыстырып тиеу 952 мың тонна немесе 2023 жылғы осы кезеңге (693 мың тонна) 137% құрады, оның ішінде:
- контейнерлерді барлық бағыттар бойынша ауыстырып тиеу 58 563 ЖФЭ немесе өткен жылғы нақтыға 257% (22 780 ЖФЭ) құрады, оның ішінде:

ТХКМ бойынша – 54 923 ЖФЭ немесе өткен жылғы осы кезеңге үш есе көп (16 387 ЖФЭ);

басқа контейнерлерді ауыстырып тиеу – 3 640 ЖФЭ немесе өткен жылғы нақтыға 57% (6 393 ЖФЭ).

2024 жыл қорытындысы бойынша негізгі қызметтен түскен табыс (түсім) 11 376 995 мың теңге немесе өткен жылғыға 102% (11 194 385 мың теңге) құрады:

- 1) жүк ауыстырып тиеуден түскен табыс 7 125 752 мың теңге немесе 2023 жылғы нақтыға 110% құрады, (6 497 43 мың теңге), бұл мұнай ауыстырып тиеу көлемінің ұлғаюына байланысты болды;
- 2) кеме кіргізу қызметінен түскен табыс 2 640 539 мың теңге немесе өткен жылғы нақтыға 91% (2 906 116 мың теңге) құрады.
- 3) порт флоты қызметінен түскен табыс 893 905 мың теңге немесе өткен нақтыға 90% (991 678 мың теңге) құрады.
- 4) жүк сақтаудан түскен нақты табыс 188 118 мың теңге немесе өткен жылғы нақтыға 57% (188 118 мың теңге) құрады.
- 5) өзге табыс 528 681 мың теңге немесе 2024 жылғы дерек бойынша 113% (467 227 мың теңге) құрады.

2024 жылғы шығындар туралы ақпарат

Атауы	2024 жыл	2023 жыл	2022 жыл
Өзіндік күн	7 143 998	6 450 062	5 584 445
Қысқа мерзімді резервтерді қоса қызметкерлерге арналған шығындар	4 676 534	3 970 249	3 207 144
Тозу және амортизация	950 780	955 418	924 286
Жөндеу және қызмет көрсету	368 865	401 771	284 817
Күзет қызметі	258 281	148 437	121 223
Өндірістік сипаттағы жұмыстар мен қызметтер	182 219	176 175	117 125
Материалдар мен қорлар	169 013	206 603	146 512
Еңбек қызметі аяқталғасын қызметкерлерге сыйақы бойынша шығындар	165 695	79 744	74 827
Отын, ЖЖМ	151 365	143 582	132 731
Электр энергиясы	103 500	77 107	69 924
Салық	4 431	137 162	365 727
Басқалары	113 315	153 814	140 129
Әкімшілік шығындар	1 842 461	1 490 150	1 283 761
Қысқа мерзімді резервтерді қоса қызметкерлерген арналған шығындар	892 479	741 518	586 989
Консультациялық, аудиторлық және заң қызметтері	248 169	35 555	34 275
Салық	230 969	172 246	308 965
Тозу және амортизация	59 922	58 625	56 473
Іссапар және өкілдік шығындар	52 041	37 140	46 460
Мерекелік және мәдени-бұқаралық іс-шараларды өткізу шығындары	28 823	61 066	19 640
Еңбек қызметі аяқталғасын қызметкерлерге сыйақы бойынша шығындар	26 770	14 116	13 961
ТЭН әзірлеу және түзету қызметтері	25 596	149 310	
Материалдар	8 241	7 319	11 589

Басқалары | 269 451 | 213 255 | 205 409

Кіріс пен шығын туралы ақпарат

мың теңге

Атауы	2024 жыл	2023 жыл	2022 жыл
Пайда	11 376 995	11 194 385	9 670 762
Өткізудің өзіндік құны	(7 143 998)	(6 450 062)	(5 584 445)
Жалпы кіріс	4 232 997	4 744 323	4 086 317
Әкімшілік шығындар	(1 842 461)	(1 490 150)	(1 283 761)
Өзге де (шығындар)/пайда, нетто	571 075	(4 173)	(324 235)
Қаржы активтері бойынша құнсыздануды қалпына келтіру (құнсыздану шығыны)	214 121	(46 313)	(25 533)
Қаржылық табыс	575 977	583 254	372 018
Қаржылық шығын	(253 460)	(398 989)	(485 682)
Бағамдық айырмашылықтан түскен пайда, нетто	236 758	(56 735)	63 426
Салық салуға дейінгі пайда	3 735 007	3 331 217	2 402 550
Корпоративтік табыс салығы бойынша шығын	(451 353)	(265 919)	(548 353)
Бір жылдағы пайда	3 283 654	3 065 298	1 854 197

2024 жыл қорытындысы бойынша негізгі қызметтен түскен табыс 11 376 995 мың теңге немесе өткен жылғы нақтыға 102% (11 194 385 мың теңге) құрады, бұл жүк ауыстырып тиеу көлемінің ұлғаюына байланысты.

Өндірістік өзіндік құн шығындары - – 7 143 998 мың теңге немесе 2023 жылғы нақтыға 111% (6 450 062 мың теңге), бұл жалақы бойынша шығындардың ұлғаюына, ТЖҚ, ЖЖМ және коммуналдық қызметтер құнының өсуіне байланысты.

Әкімшілік шығындар 1 842 461 мың теңге немесе өткен жылғы дерекке 124% құрады (1 490 150 мың теңге).

Қаржылық табыс 575 977 мың теңге немесе өткен жылға 99% құрады (583 254 мың теңге).

Қаржыландыру шығындары 575 977 мың теңге немесе 2023 жылғы дерекке 34% құрады (398 989 мың теңге).

2024 жыл қорытындысы бойынша таза кіріс 3 283 654 мың теңге немесе өткен жылғы дерекке 107% (3 065 298 мың теңге) құрады.

Ақшалай қаражат қозғалысы туралы ақпарат

мың теңге

Атауы	2024 жыл	2023 жыл	2022 жыл
Таза операциялық ақша ағыны	3 476 720	4 418 740	3 391 845
Күрделі салымдар бойынша шығу	(2 290 247)	(1 839 367)	(305 661)
FCFC (күрделі салымдарды қаржыландырудан кейінгі ақша ағыны)	1 186 473	2 579 373	3 086 184
Қарыз бойынша негізгі борышты өтеу	(813 368)	(2 756 684)	(1 076 684)
Өзге ақша ағыны (қаржылық көмек, активтерді жүзеге асыру)	679 729	(666 526)	41 396
Кезең басындағы ақша		(61 035)	63 802
Кезең соңындағы ақша	2 532 976	3 437 848	1 323 150
	3 585 810	2 532 976	3 437 848

2024 жылы таза операциялық ақша ағыны 3 476 720 мың теңге құрады.

Күрделі салым бойынша төлемдер (-2 290 247) мың теңге құрады.

«Қазақстанның Даму Банкі» АҚ қарызы бойынша негізгі борышты өтеу төлемдері (-813 368) мың теңге құрады.

Өзге ақша ағыны – (-866 326) мың теңге.

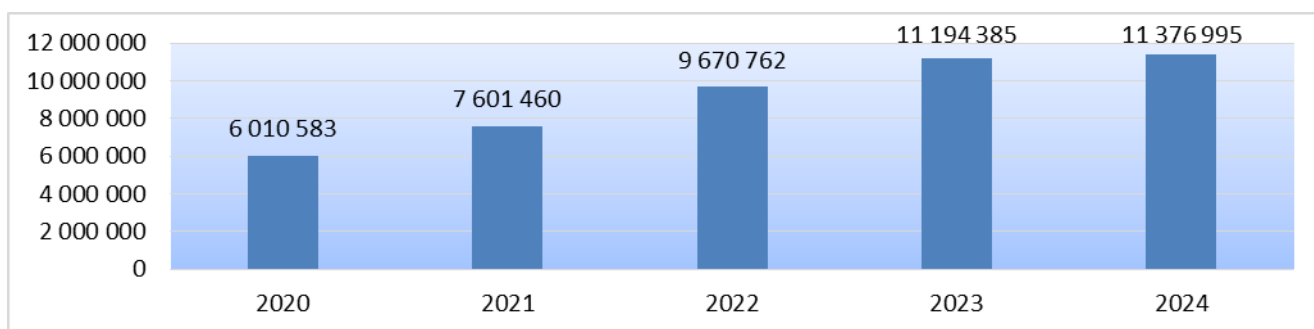
Ақшалай қаражат теңгеріміндегі өзге өзгерістер – (-679 729) мың теңге.

2024 жыл соңындағы ақшалай қаражат 3 585 810 мың теңге құрады.

ҚЫЗМЕТТІҢ ОПЕРАЦИЯЛЫҚ ЖӘНЕ ҚАРЖЫЛЫҚ КӨРСЕТКІШТЕРІ

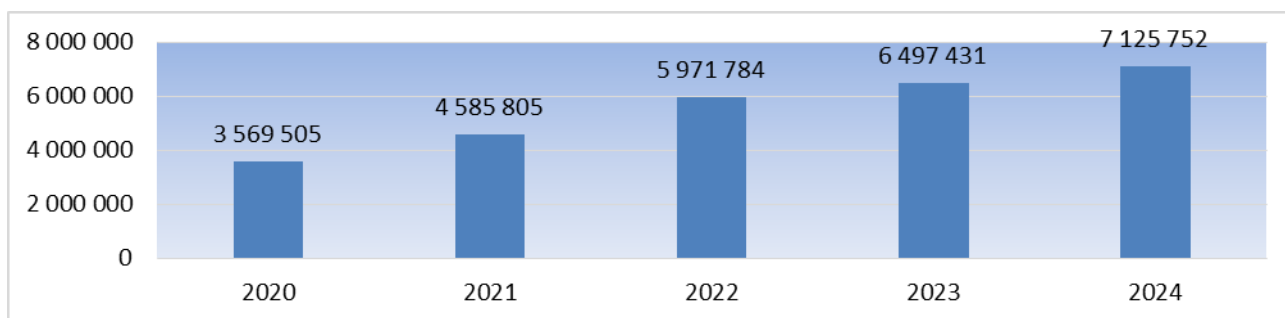
2024 жылы негізгі қызметтен түскен табыс 11 376 995 мың теңге құрады, бұл 2023 жылғы деректен 102% жоғары. Өсім жүк ауыстырып тиеуден кірістің ұлғаюына байланысты: 111%,

Негізгі қызметтен табыс, млн. теңге

2024 жылы жүк ауыстырып тиеуден түскен табыс 7 125 752 мың теңге құрады, бұл жүк айналымы көлемін ұлғайту есебінен 2023 жылғы деректен 110% жоғары.

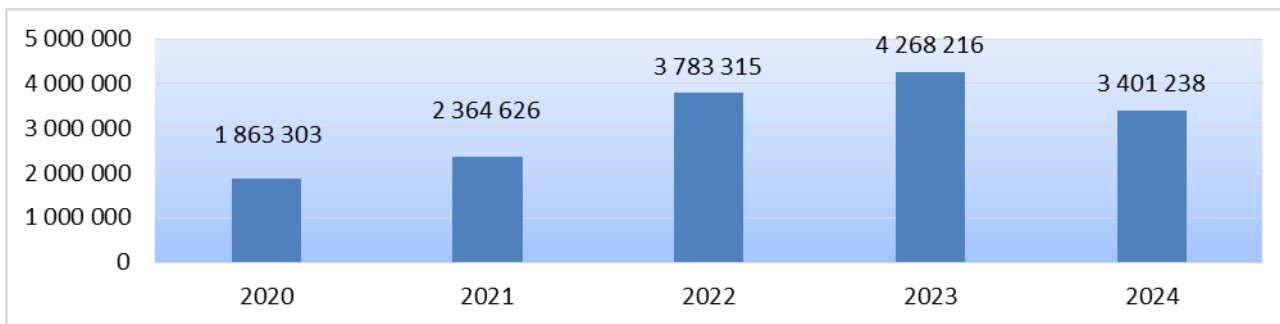
Жүк ауыстырып тиеуден түскен табыс, млн. теңге

2024 жылғы EBITDA² 3 401 238 мың теңге құрады немесе ол 2023 жылғыдан 80% жоғары (4 268 216 мың теңге).

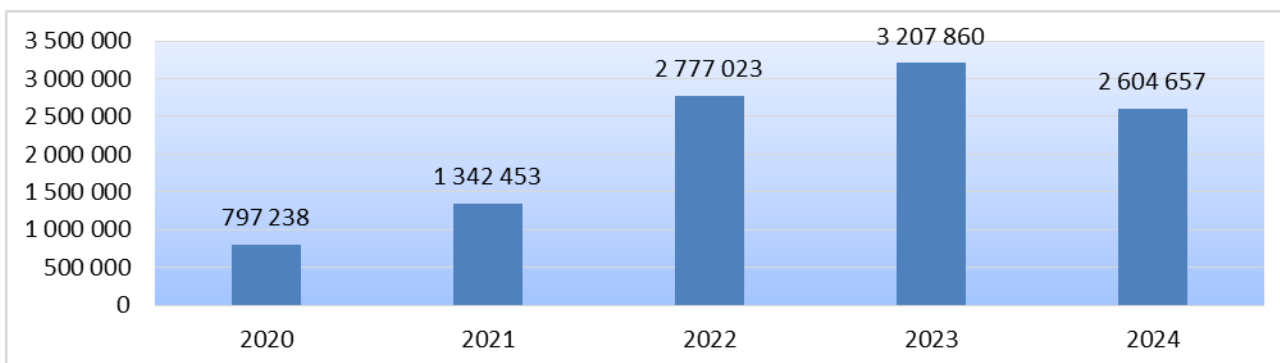
EBITDA, млн. теңге

² EBITDA: «Жалпы пайда «минус». Әкімшілік шығындар «плюс» Тозу және амортизация».

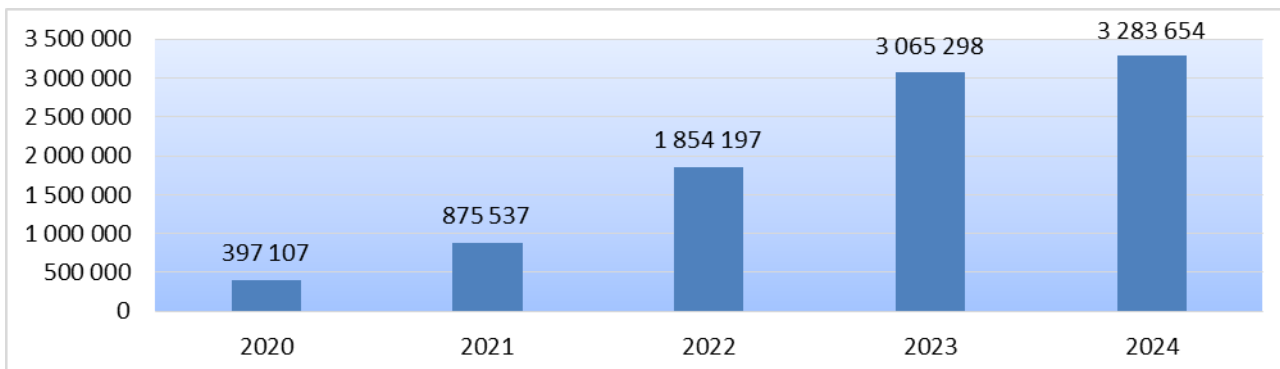
2023 жылғы операциялық кіріс³ 2 604 657 мың теңге құрады, ол 2023 жылғы дерекке 31% көп.

Операциялық кіріс, млн. теңге

Жалғыз акционерге жататын таза табыс 2024 жылы 3 283 654 мың теңге құрады, бұл 2023 жылғы осы кезеңнен 107% құрады.

Таза табыс/зиян, млн. теңге

ҚАРЖЫЛЫҚ ҚОЛДАУ (GRI 201-4)

«АХТСП» ҰК» АҚ 2024 жылы мемлекеттен қаржылық қолдау алған жоқ (кепілдіктерді қоса), сондай-ақ «АХТСП» ҰК» АҚ өзіне қабылдаған мемлекет алдындағы міндеттемелері жоқ.

ТӘУЕКЕЛДЕРДІ БАСҚАРУ ЖӘНЕ ІШКІ БАҚЫЛАУ

Тәуекелдерді басқару және ішкі бақылау жүйесінің міндеттері

«АХТСП» ҰК» АҚ тәуекелдерді басқару әлеуетті тәуекелді оқиғаларды уақтылы сәйкестендіруді және «АХТСП» ҰК» АҚ қызметіне теріс әсер етуі және қойылған мақсаттарға қол жеткізуі мүмкін тәуекелдерді барынша азайту шараларын қабылдауды қамтамасыз етуге

³ «Операциялық пайда»: «Жалпы пайда» минус» «Жалпы және әкімшілік шығындар (резервтерді ескере отырып) «минус» Сату шығындары «минус» Активтердің құнсыздануынан шығындар..

арналған тұрақты және үздіксіз процесс болып табылады. Мұндай оқиғалардың басталуы сөзсіз болған жағдайларда «АХТСП» ҰК» АҚ теріс салдарды азайту үшін барлық қажетті шараларды жүзеге асырады. «АХТСП» ҰК» АҚ тредвей комиссиясының (COSO ERM «Ұйымның тәуекелдерін басқару: қызметтің стратегиясымен және тиімділігімен интеграция») демеушілік ұйымдарының комитеті әзірлеген тәуекелдерді басқарудың жалпы қабылданған тұжырымдамалық модельдері мен ұсынымдарына негізделген тәуекелдерді басқару және ішкі бақылау қызметі (бұдан әрі – ТБІБҚ) жұмыс істейді.

«АХТСП» ҰК» АҚ ТБІБҚ негізгі қағидаттары Директорлар кеңесінің шешімімен бекітілген тәуекелдерді басқару және ішкі бақылау саясатында айқындалған. «АХТСП» ҰК» АҚ тәуекелдерді басқару жүйесінің құрылымы «АХТСП» ҰК» АҚ төмендегі органдары мен бөлімшелерін: Директорлар кеңесін, аудит жөніндегі комитетті, Басқарма, тәуекелдер жөніндегі комитетті, тәуекелдерді басқаруға жауапты құрылымдық бөлімшені тарта отырып, бірнеше деңгейдегі тәуекелдерді басқарумен ұсынылған.

«АХТСП» ҰК» АҚ ішкі бақылау жүйесі бойынша жұмыс жүргізіліп, ол менеджментке тәуекелдерді жедел анықтауға және алдын алуға бағытталған шешімдер қабылдауға және «АХТСП» ҰК» АҚ стратегиялық мақсаттарына қол жеткізуге ақылға қонымды сенімділікті қамтамасыз етуге мүмкіндік беретін құрал болып табылады.

Комитет компанияның тәуекелдерді басқару жүйесін ұйымдастыру процесін үйлестіретін Басқарма жанындағы тұрақты жұмыс істейтін алқалы орган болып табылады.

Тәуекелдер жөніндегі комитет «АХТСП» ҰК» АҚ Басқармасы мен Директорлар кеңесі үшін тәуекелдерді басқару жүйесі бойынша басқарушылық есептілікті қарап, алдын ала мақұлдайды.

Тәуекелдерді басқару және ішкі бақылау жүйесін жетілдіру шаралары

««АХТСП» ҰК» АҚ ТБІБҚ Директорлар кеңесі, менеджмент және жұмысшылар «АХТСП» ҰК» АҚ қызметіне әсер етуі мүмкін ықтимал оқиғаларды анықтауға, сондай-ақ осы оқиғаларды қолайлы тәуекел деңгейінде басқаруға қатысатын біртұтас процеске біріктірілген өзара байланысты элементтер жиынтығы. «АХТСП» ҰК» АҚ жыл сайын ТБІБҚ тиімділігін арттыру шаралары кешенін әзірлеп, іске асырады.

Тәуекелдерді басқару жүйесін және ТБІБҚ ішкі бақылау жүйесін жетілдіру шеңберінде төмендегідей шаралар өткізілді:

- әлеуетті тәуекелдерді ескере отырып, жоғарыда аталған басқару органдарының шешім қабылдауын қамтамасыз ету мақсатында «АХТСП» ҰК» АҚ басқармасы мен Директорлар кеңесінің қарауына шығарылатын мәселелерді келісу (қажет болған жағдайда тәуекелдер бойынша қорытындылар бере отырып);

- әлеуетті тәуекелдерді ескере отырып, жоғарыда көрсетілген басқару органдарының шешімдер қабылдауын қамтамасыз ету мақсатында «АХТСП» ҰК» АҚ Басқармасы мен Директорлар кеңесінің қарауына шығарылатын мәселелерді келісу (қажет болған жағдайда тәуекелдер бойынша қорытындылар бере отырып);

- 2024 жылға тәуекелдер тізілімі мен картасын әзірлеу, ұсыну (мақсатында «АХТСП» ҰК» АҚ Директорлар кеңесінің 2023 жылғы 22 қарашадағы хаттамасы);

-- 2024 жылғы тәуекелдерге ден қою шаралары жоспарын әзірлеу, бекіту («АХТСП» ҰК» АҚ Директорлар кеңесінің 2023 жылғы 22 қарашадағы №93 хаттамасы);

- 2024 жылға тәуекел-тәбетті бекіту («АХТСП» ҰК» АҚ Директорлар кеңесінің 2023 жылғы 7 желтоқсандағы №94 хаттамасы);

- 2023 жылғы өзекті тәуекел көрсеткіштері мен өзекті тәуекелдерге төзімділік деңгейлерін әзірлеп, бекіту («АХТСП» ҰК» АҚ Директорлар кеңесінің 2023 жылғы 7 желтоқсандағы №94 хаттамасы);

- «АХТСП» ҰК» АҚ тәуекелдерін сәйкестендіру және бағалау қағидасын бекіту («АХТСП» ҰК» АҚ Директорлар кеңесінің 2024 жылғы 19 маусымдағы хаттамасы);

- тоқсан сайынғы негізде «АХТСП» ҰК» АҚ Басқармасына, аудит жөніндегі комитетіне және Директорлар кеңесіне тәуекелдерге ден қою, тәуекел-тәбет деңгейін, негізгі тәуекел көрсеткіштерін орындау шаралары жоспарының есептік кезеңде орындалуы жөніндегі мәліметтерді қамтитын тәуекелдер есебін дайындау және ұсыну:

1) 2024 жылғы 1 тоқсандағы тәуекелдер бойынша есеп («АХТСП» ҰК» АҚ Директорлар кеңесінің 2024 жылғы 19 маусымдағы шешімімен бекітілген);

2) 2024 жылғы 2 тоқсандағы тәуекелдер бойынша есеп («АХТСП» ҰК» АҚ Директорлар кеңесінің 2024 жылғы 08 қазандағы шешімімен бекітілген);

3) 2023 жылғы 3 тоқсандағы тәуекелдер бойынша есеп («АХТСП» ҰК» АҚ Директорлар кеңесінің 2024 жылғы 28 қарашадағы шешімімен бекітілген);

4) 2024 жылғы 4 тоқсандағы тәуекелдер бойынша есеп («АХТСП» ҰК» АҚ Директорлар кеңесінің 2025 жылғы 29 сәуірдегі шешімімен бекітілген);

- 2024 жылға «АХТСП» ҰК» АҚ ішкі бақылау жүйесі шеңберінде бизнес-процестерді саралау матрицасын және 2023 жылға «АХТСП» ҰК» АҚ тәуекелдер мен бақылау матрицаларын және блок-схемаларын әзірлеу және/немесе өзектендіру жұмыстарының күнтізбелік жоспар-кестесін дайындау және бекіту (2024 жылғы 31 қаңтарда бекітілген);

- бизнес-процесс иелері ұсынған тәуекел және бақылау матрицалары мен блок-схемаларды тексеру, сондай-ақ бақылау рәсімдері дизайнының тиімділігін бағалау. тәуекелдер мен бақылау матрицаларын бекіту (2024 жылғы 01 шілдеде бекітілген);

- 2024 жылға «АХТСП» ҰК» АҚ тәуекел және бақылау матрицалары шеңберінде ТБІБҚ ұсынымдарын орындау шараларының жоспарын бекіту («АХТСП» ҰК» АҚ 2023 жылғы 29 қарашадағы бұйрығы);

Тәуекелдерді басқару және ішкі бақылау жүйесін жетілдіру жұмысы 2025 жылы жалғастырылатын болады.

Маңызды тәуекелдер (GRI 2-16)

«АХТСП» ҰК» АҚ жыл сайынғы негізде тәуекелдерді кешенді сәйкестендіру және бағалау жүргізіліп, соның нәтижелері бойынша тәуекелдер тізілімі мен картасы жасалады. «АХТСП» ҰК» АҚ негізгі тәуекелдері Ақтау теңіз порты қызметінің ерекшелігіне байланысты.

2024 жылға арналған тәуекелдер тізілімі мен картасын әзірлеу шаралары шеңберінде (оның ішінде тәуекелдерді іске асыру деректерін ескере отырып) «АХТСП» ҰК» АҚ құрылымдық бөлімшелерінің қолданыстағы тәуекелдерін қайта қарау жұмысын жүргізді, нәтижесінде тәуекел факторлары қайта қаралып, толықтырылды, сондай-ақ құрылымдық бөлімшелер деңгейінде тәуекелдерді басқару шаралары егжей-тегжейлі көрсетілді.

2024 жылға тән тәуекел сомасы а 2 938 000 мың теңге құрады, оның ішінде: тәуекелдерді азайту шараларын іске асырудан тиімділік 759 000 мың теңге құрады, осыған байланысты қалдық тәуекел 2 179 000 мың теңге құрады.

«АХТСП» ҰК» АҚ Директорлар кеңесінің 2023 жылғы 22 қарашадағы шешімімен бекітілген «АХТСП» ҰК» АҚ 2024 жылға тәуекелдер тізілімі мен картасына 43 негізгі тәуекел енгізілген, оның ішінде:

тәуекел картасының қызыл аймағында - 2 тәуекел:

- 1) жүк айналымы тәуекелі (астық ауыстырып тиеу көлемі (экспорт));
- 2) дебиторлық берешекті қайтармау;

тәуекел картасының қызғылт сары аймағында - 3 тәуекел:

- 1) жүк айналымы тәуекелі (контейнерлік тасымал көлемі);
- 2) жүк айналымы тәуекелі (басқа жүктер (импорт/экспорт));
- 3) жүк тиеу техникасының қатты тозуы;
- 4) инвестицияны қайтармау тәуекелі;
- 5) климаттық тәуекел (теңіз деңгейінің төмендеу тәуекелі);
- 6) порт қызметінің қауіпсіздігі және еңбекті қорғау (еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау (өндірістік жарақаттану));

тәуекел картасының сары аймағында – 20 тәуекел:

тәуекел картасының жасыл аймағында – 15 тәуекел.

2024 жыл ішінде төмендегідей тәуекелдер жүзеге асырылды.

1) Жүк айналымы тәуекелі:

- астық ауыстырып тиеу көлемі: алынбаған табыс 11 098 теңге құрады;
- мұнай ауыстырып тиеу көлемі: алынбаған табыс 458 664 теңге құрады;
- басқа жүктерді ауыстырып тиеу: алынбаған табыс 2 017 770 теңге құрады;
- кеме кіргізу: алынбаған табыс 388 951 теңге құрады.

Жүк айналымы тәуекелін азайту үшін жүктердің басқа түрлерімен алмастыру және қосымша жүк ағынын тарту бойынша төмендегідей жұмыстар жүргізілді:

1. Ақтау порты арқылы жөнелтуге тартылғаны:

- «ҚазАзот» АҚ Әзірбайжан бағытында және одан әрі Еуропа елдеріне үлкен биг-бегте аммиак селитрасы (аммоний нитраты) жүктемесі бойынша;
- «MSG Solutions» ЖШС жүк бойынша Түркіменстан бағытындағы үлкен биг-бегте Калий тыңайтқыштары.

Жүк жөнелтушіні Ақтау портына тарту шеңберінде «АХТСП» ҰК» АҚ тарапынан Ақтау портының қызметтеріне, атап айтқанда, жүкті вагоннан контейнерге және контейнер ТТЖ 20% көлемінде жеңілдік берілді (тарифтік комиссияның 2024 жылғы 9 қаңтардағы хаттамасы).

2. Металды экспорттық жеткізу көлемін ұлғайту мақсатында металл, атап айтқанда түсті металл жөнелтушілермен ауызша келіссөздер жүргізілді. Келіссөздер нәтижесінде Ақтау порты арқылы «New Energy Life» ЖШС мен «Қармет» АҚ компаниялары орама ауыстырып тиеуді бастады

3. Экспедиторлармен, трейдерлермен «Солтүстік-Оңтүстік» маршрутымен қазақстандық және ресейлік өндіріс астығын тасымалдауды ұйымдастыру және Иранға астықты үздіксіз экспорттық жеткізуді қамтамасыз ету мәселелері бойынша келіссөздер жүргізілді.

2024 жылғы 22 ақпанда «АХТСП» ҰК» АҚ басшылығы «Азық-түлік корпорациясы» ҰК» АҚ («Ақ Бидай-Терминал» АҚ) делегациясымен Ақтау порты арқылы Иранға астықты үздіксіз экспорттық жеткізуді қамтамасыз ету мәселесі бойынша кездесу өтті. «Азық-түлік корпорациясы» ҰК» АҚ Басқарма төрағасы Иранмен астық экспортын ұйымдастыру мәселелері бойынша ҚР Үкіметі деңгейінде келіссөздер жүргізілгені туралы хабарлады.

ҚР Көлік вице-министрі М.К. Қалиақпаровтың төрағалығымен 2024-2025 жылдарға арналған астық тасымалдауға дайындық мәселелері бойынша ZOOM кеңесіне қатысты.

4. «АХТСП» ҰК» АҚ бағытын дамыту шеңберінде «АХТСП» ҰК» АҚ жұмыс тобының отырыстарына және ТХКМ жалпы жиналысына қатысты:

- 2024 жылы контейнер тасымалдау жоспарын 46 мың ЖФЭ (транзит 20 мың ЖФЭ, импорт 8 мың ЖФЭ, экспорт – 18 мың ЖФЭ) көлемінде, сондай-ақ маршрутта бәсекелестік тарифтік шарттарды әзірлеу жұмысын жалғастыру қажеттігін бекіту туралы шешімдер қабылданды;

- «КТZ Express» АҚ қытайлық жүк жөнелтуші компаниялармен кездесу кезінде Қытай-Еуропа бағыты бойынша контейнер тасымалдауға арналған бәсекеге қабілетті тарифтік мөлшерлеменен Алтынкөлден Апшеронға (Әзірбайжан) дейін жүк жеткізудің 13 тәулікке дейінгі жаңа мерзімдері туралы ақпарат ұсынды;

- 2024 жылғы 10 шілдеде Сианьдан (Қытай) Мюнхенге (Германия) дейінгі ТХКМ маршруты бойынша контейнер тасымалдауды ұйымдастыру шарттарын талқылау үшін ТХКМ қатысушыларының кеңесіне және қытай тарапының қатысуымен өткен сондай кеңеске қатысты;

- 2024 жылғы 25 шілдеде ТХКМ қатысушыларының қытайлық Beijing Trans Eurasia International Logistic Co Ltd компаниясының өкілдерімен онлайн-отырысына қатысты;

- 2024 жылғы 20 шілдеде USAID ұйымдастырған «Контейнер тасымалдың инновациялық үрдістері және мультимодальды стратегиялар» дөңгелек үстелінің отырысына қатысты;

-2024 жылғы 19-21 қыркүйек аралығында Сиань қаласында (Қытай) 8-ші «Жібек жолы» халықаралық көрмесі аясында өткен China Railway Express жаһандық серіктестерінің кездесуіне және ТХКМ форумына қатысты.

4. Басқа жүктерді ауыстырып тиеу көлемін ұлғайту шаралары шеңберінде:

- 2024 жылғы 12 шілдеде ҚР Сауда және интеграция министрі А.А. Шакқалиевтің төрағалығымен Астана қаласында өткен «Шикізаттық емес тауарлар мен көрсетілетін қызметтерді экспорттаушылар форумына» қатысты.;

- 2024 жылғы 19 шілдеде Ақтау қаласындағы «Солтүстік–Оңтүстік» І көлік сауда-экспорттық форумына «Солтүстік-Оңтүстік» халықаралық көлік дәлізіндегі Ақтау портының рөлі» тақырыбында баяндамамен қатысты;

- 2024 жылғы 2-4 шілде аралығында Констанца қаласында (Румыния) «Black and Caspian Sea Ports & logistics 2024» халықаралық конференциясы мен көрмесіне қатысты;

- 2024 жылғы 7 шілдеде Ақтау портында Қарақалпақстан Республикасы Парламентінің делегациясымен кездесу өтті;

- 2024 жылғы 17 шілдеде Ақтау портында Қоғам басшылығының АҚШ делегациясымен, «Солтүстік-Оңтүстік» Каспий халықаралық интеграциялық клубымен, «Kusto Logistics» көмір тиеу мәселелері бойынша кездесулері ұйымдастырылды;

- 2024 жылғы 26 тамызда Ақтау портында flexible Bulk Container (Грузия) компаниясымен жұмсақ контейнерлерде жүк жөнелту мүмкіндігін талқылау үшін кездесу өтті.

5. Коммерциялық жұмыс жөніндегі атқарушы директор ҚР делегациясының ҚР Көлік министрі М.К. Қарабаевпен бірге Қытай Халық Республикасына және Литва, Латвия және Эстония Республикаларына сапары кезінде Ақтау портының тұсаукесері өтті.

2) дебиторлық берешекті қайтармау (проблемалық дебиторлық берешек қалыптастыру) тәуекелі

2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша проблемалық дебиторлық берешек 501 020 мың теңге құрады:

- сауда дебиторлық берешегі (Ақтау теңіз порты көрсетілген қызмет үшін шарт бойынша төлем шарттарын бұзғаны үшін) - 160 724 мың теңге;

- қызметкерлердің берешегі (тұрғын үй қарызы, жалақы бойынша берешек) – 7 533 мың теңге; «Каспий техникалық флоты» ЖШС берген аванс («Ақтау халықаралық теңіз сауда портын солтүстік бағытта кеңейту» жобасы шеңберінде теңіз түбін тереңдету жұмыстары. Акватория. Кіреберіс арналар. Тереңдету. 1-кезек») кейін шарт талаптарын орындамау себебінен бұзылды - 218 272 мың теңге. (Қоғам «ҚТЖ» ҰК» АҚ Корпоративтік қауіпсіздік қызметіне (2024 жылғы 29 қазандағы шығыс хат) осы дебиторлық берешекпен одан әрі жұмыс істеу жөнінде ұсыныстар беру туралы хат жолдады. 2024 жылғы 27 желтоқсанда «ҚТЖ» ҰК» АҚ Корпоративтік қауіпсіздік қызметінің орындаушысынан электрондық пошта арқылы осы мәселе бойынша ұсыным алынды);

- өзге де дебиторлық берешек (мемлекеттік баж, өсімпұл, шарт талаптарын бұзғаны үшін айыппұл) – 114 491 мың теңге.

Заң бөлімінің дебиторлық берешекті қайтармау тәуекелін азайту шаралары:

- құрылымдық бөлімшелерге Қазақстан Республикасы заңнамасының талаптарын түсіндіруді жүргізу;

- шаруашылық жүргізуші субъектілермен, мемлекеттік органдармен хат алмасуды жүзеге асыру;

- талап-арыз жұмысын жүргізу.

Коммерциялық жұмыс бөлімінің дебиторлық берешекті қайтармау тәуекелін азайту шаралары:

- бар дебиторлық берешекті өтеу туралы клиенттердің атына шағым хаттарын жолдау;

- ағымдағы дебиторлық берешегі бар клиенттер үшін Ақтау теңіз порты айлақтарына кеме қоюға тыйым салу.

3) Операциялық тәуекел.

2024 жылы 308 позиция бойынша уақтылы сатып алу болған жоқ.

Себептері: сатып алуға арналған құжаттарды жоғары тұрған ұйымдармен келісу рәсімдерінің ұзақтығы, әлеуетті өнім берушілердің болмауы, бюджетте және Қоғамның сатып алу жоспарында көзделген бағалармен салыстырғанда сатып алу бағаларының айтарлықтай ауытқуы.

Тәуекелдерді азайту шаралары:

Қоғамның құрылымдық бөлімшелеріне сатып алу функционалдық бағыты тарапынан сатып алу рәсімі және сатып алуды реттейтін құжаттар бойынша түсіндіру жұмыстарын жүргізу. Өткізілмеген сатып алу бойынша техникалық сипаттамалар баға маркетингі қорытындысын қайта қарауға жіберілді.

4) Порт қызметінің және еңбекті қорғаудың қауіпсіздік тәуекелі

2024 жылғы 2-тоқсанда порт қызметінің қауіпсіздігі мен еңбекті қорғау тәуекелі іске асырылды.

2024 жылғы 20 маусымда ПМК гараж жүргізушісі Ербол Таңатарұлы Бүркітовпен өліммен аяқталған жазатайым оқиға болды. Тергеу қорытындысы бойынша кінә деңгейі анықталды: қызметкер - 90%, кәсіпорын – 10%.

Арнайы тергеу нәтижелері бойынша жазатайым оқиғаның негізгі себептері:

1) гараж жүргізушісі Е.Т. Буркитов еңбек және өндірістік тәртіпті және еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау жөніндегі талаптарды, тдөрекі абайсыздық пен еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау саласындағы ережелерді бұзу. Гараж жүргізушісі Е. Т. Буркитов өз бастамасы бойынша (жұмыс берушінің мүддесі үшін емес) басшының өзіне жүктелмеген жұмысын жүргізіп, осылайша өз өміріне қауіпті жағдайлар туғызды, 6 кВ жоғары вольтты электр беру желісі

астында қауіпті әрекеттер (тіркеме корпусын көтеру) жүргізіп, нәтижесінде электр тогы өлімге әкеліп соқтырды. Е. Бүркітовтың жазатайым оқиға орнында болуы оның Еңбек міндеттерін орындауына байланысты емес.

2) мынадай нормативтік құжаттарды бұзу:

- Қазақстан Республикасы Еңбек Кодексінің 180-бабының 2-тармағы;

- 2023 жылғы 22 желтоқсандағы Жүк көлігі жүргізушісінің жұмыс нұсқаулығының 10 бөлімінің 12, 2, 7 тармағы, 11 бөлімінің 2, 7 тармағы;

- 2023 жылғы 20 ақпандағы жүк көлігі жүргізушісінің еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау жөніндегі нұсқаулығының 1 бөлімінің 2 тармағының 1, 3 тармақшасы, 2 тармағының 5, 9 тармақшасы, 4, 8 тармағы, 3 бөлімінің 31 тармағы;

3) бөлімшелердің функцияларына байланысты тәуекелдерге елеулі әсер етуі мүмкін сыртқы және ішкі факторларды бағаламаған ЕҚӨҚҚ бастығы Ж.К. Нукибаевтың жұмысты қанағаттанарлықсыз ұйымдастыруы. ЕҚӨҚҚ бастығының лауазымдық нұсқаулығының 3-бөлімінің 43-тармағы бұзылған.

«АХТСП» ҰК» АҚ еңбекті қорғау және өнеркәсіптік қауіпсіздік қызметі іске асырылған тәуекел салдарын барынша азайту жөнінде мынадай шаралар қабылдады:

2024 жылғы 20 маусымда «АХТСП» ҰК» АҚ жұмыскері гараж жүргізушісі Е.Т. Буркитовпен болған еңбек қызметіне байланысты жазатайым оқиғаны арнайы тергеп-тексеру актісінің қорытындысы бойынша 2024 жылғы 31 шілдедегі бұйрықпен «АХТСП» ҰК» АҚ қызметкері Е.Т. Буркитовпен 2024 жылғы 20 маусымда болған сәйкессіздіктер мен өліммен аяқталған жазатайым оқиға себептерін жою бойынша түзету іс-қимылдарының жоспары әзірленіп, бекітілді.

Бұйрықты орындау аясында төмендегідей іс-шаралар өткізілді:

1. Осы жазатайым оқиғаның мән-жайы мен себептері тіркеу журналына жазылып жоспардан тыс нұсқама жүргізу арқылы «АХТСП» ҰК» АҚ барлық қызметкерлерге жеткізілді.

2. 2024 жылғы 12 ақпандағы бұйрықпен бекітілген «АХТСП» ҰК» АҚ автокөлік құралдарын пайдалану» 030-24 нұсқаулығына мынадай өзгеріс енгізу туралы бұйрық жобасы дайындалды:

- жол парағын ресімдеу кезінде сапардың мақсатын, өнеркәсіптік қалдықтарды полигонға әкету үшін жүк автокөлігі қозғалысының нақты бағытын көрсету;

- полигонға өнеркәсіптік қалдықты әкету кезінде, автокөліктің GPS-мониторингі жүйесі жұмыс істемеген кезде автокөлікті сүйемелдеуге жауапты тұлға айқындау, олардың лауазымдық нұсқаулықтарына өзгерістер енгізу.

3. 2024 жылғы 31 шілдедегі «Өндірістік қауіпсіздік саласындағы қауіптерді жоспардан тыс сәйкестендіру және тәуекелдерді бағалау жөнінде жұмыс тобын құру туралы» бұйрықпен өндірістегі тәуекелдер мен қауіптерді жоспардан тыс сәйкестендіру жүргізу мерзімдері бекітілді.

4. Портты механикаландыру қызметіне нұсқаулар берілді:

- жол парақтарын беру журналында нақты шығу/қайту күндері мен уақыты бар жол парақтарын міндетті тіркеу;

- жол парақтарында қажетті қозғалыс бағытын дәл толтыру;

- автокөліктің GPS-мониторингі жүйесінің жабдықтарын жалға беру қызметіне шарт жасасу;

- қозғалыс бағытын бақылау үшін автокөліктің GPS-мониторингі жүйелерінің жұмысқа қабілеттілігі;

- өнеркәсіптік қалдықтарды полигонға әкету кезінде жүк автокөлігі жүргізушілерін автокөліктің GPS-мониторингі жүйесінің жұмысқа қабілеттілігі қалпына келтірілгенше міндетті сүйемелдеу;

- жүк автокөлік құралдарын жүргізушінің базамен, гаражбен тұрақты байланысы үшін радиобайланыспен, радиостанциялармен жабдықтау.

5. Жүргізушілерден төмендегі тақырыптар бойынша сынақ қабылданпы, жоспардан тыс техникалық сабақтар өткізілді:

- жол қозғалысы ережелерін сақтау;

- қозғалыс бағытын сақтау;

- электр қауіпсіздігіне байланысты қауіпті жағдайлар туындаған кездегі іс-қимыл тәртібі.

5) Келісім-шарттық тәуекел:

2024 жылы мынадай келісім-шарттық тәуекелдер жүзеге асырылды:

- жеткізушілер тарапынан шарттық міндеттемелерді тиісінше орындамау не орындаудан бас тарту, 40 жағдай;

- әлеуетті өнім берушілердің шарт жасасудан жалтаруы, 4 жағдай.

Бұл тәуекелдердің себебі тауарлар мен қызметтердің нарықтық бағасының айтарлықтай ауытқуы болды.

Келісім-шарттық тәуекелдерді барынша азайту үшін Қордың және дауыс беретін акцияларының (қатысу үлестерінің) елу және одан да көп пайызы Қордың Директорлар кеңесінің шешімімен бекітілген меншік немесе сенімгерлік басқару құқығымен қорға тікелей немесе жанама тиесілі заңды тұлғалардың сатып алуды жүзеге асыру тәртібінің талаптарын әлеуетті өнім берушіге хабардар ету және түсіндіру, сондай-ақ өнім берушілерді Қордың сенімсіз әлеуетті өнім берушілерінің тізбесіне қосу үшін мәліметтерді уәкілетті органға жіберу шаралары жүргізілді.

б) Салық тәуекелі

2024 жылғы 4 тоқсанда мынадай салық тәуекелдері іске асырылды:

1) салық міндеттемелерін толық есептемеу, салықтарды және бюджетке төленетін басқа да міндетті төлемдерді уақтылы төлемеу.

ҚР Салық кодексінің 211-бабының 1-тармағы мен 2-тармағына сәйкес Ақтау қаласы бойынша Мемлекеттік кірістер басқармасына 2022 жылғы 1 қазаннан бастап 2024 жылғы 31 желтоқсанға дейінгі кезеңге әлеуметтік медициналық сақтандыруды міндетті аударымдар бойынша қосымша декларация (ҚОӘБ) жіберілді. ҚР Салық кодексінің 117-бабына сәйкес 29 мың теңге көлемінде 200.00 ТНҚ қосымша тапсыруына байланысты ҚОӘБ бойынша өсімпұл есептелді.

Тәуекелді іске асыру себебі:

Бухгалтерлік есеп жүргізу және құжаттардың есептілігі департаментіне Қоғам қызметкерінің күндізгі оқу нысаны бойынша оқуын растайтын, оқу бітірген күні дұрыс емес анықтама ұсынылған.

Тәуекелді азайту шаралары:

ҚОӘБ бойынша 29 мың теңге көлемінде өсімпұл өтелді. АРБД қызметкерлермен жұмыс функционалдық бағытына 2024 жылғы 21 қазандағы және 2024 жылғы 13 қарашадағы Қоғамда күндізгі нысанда оқитын қызметкерлерінің бар-жоғы туралы, сондай-ақ ҚР Білім және ғылым министрлігімен осы ақпаратқа қол жеткізу туралы мәселені реттеу туралы ақпаратты БЕЖЕБД тұрақты және уақтылы ұсыну қажеттігі туралы қызметтік хаттар жолданды.

2) салық салу мәселелерін реттейтін ҚР Салық заңнамасындағы өзгерістер мен дәлсіздіктер. ҚР Салық кодексінің 211-бабының 1-тармағы мен 2-тармағына сәйкес мемлекеттік кірістер басқармасына 2023 жылғы корпоративтік табыс салығы және 2023 жылғы 4 тоқсандағы ҚҚС бойынша қосымша декларациялар жолданды. ҚР Салық кодексінің 117-бабына сәйкес КБК 101111 КТС бойынша 162 мың теңге көлемінде және КБК 105101 ҚҚС бойынша 88 теңге көлемінде өсімпұл есептелді.

Тәуекелді іске асыру себебі:

«Контейнерлік хаб құрылысы» инвестициялық жобасының ТЭН әзірлеу бойынша ҚҚС есепке жатқызу мәселесі бойынша кәсіби пайымдауды кәсіпорын шығындарына өзгерту

Тәуекелдерді азайту шаралары:

ҚҚС және КТС бойынша 250 мың теңге көлемінде өсімпұл өтелді.

Шешім қабылданды: контейнерлік хаб құрылысына байланысты барлық шығындар бойынша ҚҚС жұмыс (қызмет) құнына қосу және Қоғамның шығыстарына жатқызу.

7) Беделді тәуекел

2024 жылы беделді тәуекел - компанияның беделін төмендету (ESG) жүзеге асырылды.

Клиент М.А. Ивановтан «ӘТЖК» ЖШС күзетшісі Т.К. Жанбырбаевтың «АХТСП» ҰК» АҚ бақылау-өткізу пунктінде авариялық-жарық дабылы қосылған порт аумағына барғаны үшін 3000 теңге көлемінде ақша қаражат бопсалау туралы шағым түсті.

Тәуекелді іске асыру себебі:

«ӘТЖК» ЖШС қызметкерлерінің іс-әрекетіне тікелей басшылық тарапынан бақылау болмау.

Тәуекелді азайту шаралары:

1. «ӘТЖК» ЖШС шара қабылдау туралы хат жолданды, оның нәтижесі бойынша Т.К. Жанбырбаевпен шарт бұзылды.
2. Күзет ұйымы қызметкерлерінің іс-әрекеттеріне бақылауды күшейту, күзет ұйымы қызметкерлерін Қоғамның сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандартымен тұрақты таныстыру бөлігінде портты күзету қызметтеріне арналған шартқа өзгерістер енгізілді.
3. Объектіні қорғауды қамтамасыз ету бөлігінде «АХТСП» ҰК» АҚ күзет ұйымымен өзара іс-қимыл регламентін өзектендіру жүргізілуде.

КОРПОРАТИВТІК БАСҚАРУ ҚҰРЫЛЫМЫ (GRI 2-9)

Жалғыз акционер

Жоғары басқару органы – «АХТСП» ҰК» АҚ жалғыз акционері - Қор. Жалғыз акционердің Қазақстан Республикасы заңнамасында және «АХТСП» ҰК» АҚ Жарғысында көзделген құқықтары, оның ішінде «АХТСП» ҰК» АҚ ішкі қызметіне қатысты мәселелер бойынша «АХТСП» ҰК» АҚ өзге органдарының кез келген шешімінің күшін жоюға құқылы.

«АХТСП» ҰК» АҚ Жарғысының 10-бабының 68-тармағына сәйкес компанияда акционерлердің жалпы жиналыстары өткізілмейді. Қазақстан Республикас заңнамасымен және Жарғымен акционерлердің жалпы жиналысының құзыретіне жатқызылған мәселелер бойынша шешімдерді Жалғыз акционер жеке-дара қабылдап, жазбаша түрде ресімдеуге жатады.

Қор мен Қор арасында жасалған сенімгерлік басқару шартына сәйкес «ҚТЖ» ҰК» АҚ мен сенімгерлік басқарушы «АХТСП» ҰК» АҚ қатысты Жалғыз акционердің құқықтары мен міндеттерін жүзеге асыруға құқылы.

Директорлар кеңесі

«Акционерлік қоғамдар туралы» Заңмен және Жарғымен Жалғыз акционердің айрықша құзыретіне жатқызылған мәселелерді шешуден басқа «АХТСП» ҰК» АҚ Басқармасының қызметіне бақылауды қамтамасыз ететін стратегиялық басшылықты жүзеге асыратын жалғыз акционерге есеп беретін «АХТСП» ҰК» АҚ басқару органы.

Директорлар кеңесінің комитеттері

Директорлар кеңесі жанындағы комитеттер жұмысының мақсаты Директорлар кеңесінің құзыретіне жатқызылған мәселелерді алдын ала жан-жақты зерделеу және Директорлар кеңесінің негізделген және салмақты шешімдер қабылдауы үшін ұсынымдар дайындау арқылы Директорлар кеңесі жұмысының тиімділігін арттыру және корпоративтік басқару құрылымын жетілдіру болып табылады. Директорлар кеңесі жанынан екі комитет жоспарлау, тағайындау, сыйақы және өзге де мәселелер бойынша; аудит бойынша жұмыс істейді.

Корпоративтік хатшы

Корпоративтік хатшы «АХТСП» ҰК» АҚ органдары мен лауазымды адамдарының Жалғыз акционердің құқықтары мен мүдделерін іске асыруға кепілдік беретін корпоративтік басқару ережелері мен рәсімдерін сақтауын қамтамасыз етеді.

Комплаенс-бақылаушы

Комплаенс-бақылаушының мақсаты сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл мәселелері бойынша реттеушілік талаптардың сақталуын қамтамасыз ету, сондай-ақ Қазақстан Республикасының Сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнамасына және сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимылдың үздік халықаралық тәжірибесіне сәйкес сыбайлас жемқорлық тәуекелдерінің алдын алу тетіктерін енгізу болып табылады.

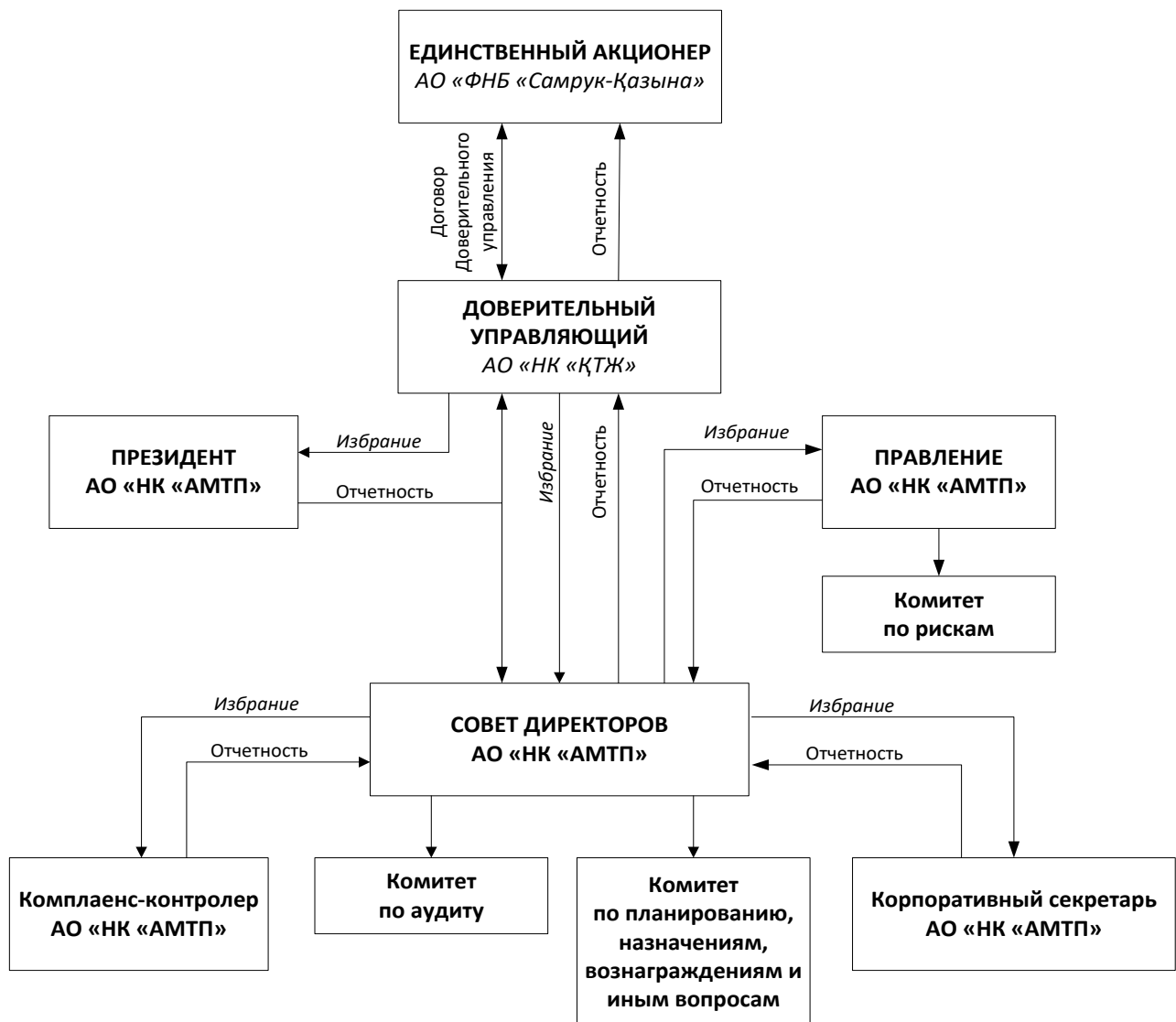
Басқарма

«АХТСП» ҰК» АҚ атқарушы органы Директорлар кеңесіне есеп береді, «АХТСП» ҰК» АҚ күнделікті қызметіне басшылық етіп, оның стратегияға, даму жоспарына және Жалғыз акционер мен Директорлар кеңесі қабылдаған шешімдерге сәйкестігін қамтамасыз етеді, «Акционерлік қоғамдар туралы» Заңмен, Қазақстан Республикасының өзге де заңнамалық актілерімен және жарғымен жатқызылмаған «АХТСП» ҰК» АҚ қызметінің барлық мәселелерін шешуді қамтамасыз етеді.

Басқарма комитеттері

Басқарма комитеттері Басқарма құзыретіне кіретін мәселелерді терең және мұқият қарауға және қабылданатын шешімдердің сапасын арттыруға ықпал етеді. «АХТСП» ҰК» АҚ Басқармасы жанынан тәуекелдер жөніндегі комитет жұмыс істейді.

Басқару органдарының өзара іс-қимылы

Директорлар кеңесі мен Басқарма ынтымақтастық рухында өзара іс-қимыл жасап, «АХТСП» ҰК» АҚ мүддесі үшін әрекет етіп, тұрақты даму қағидаттары негізінде шешімдер қабылдайды

ДИРЕКТОРЛАР КЕҢЕСІ (GRI 2-11)

Директорлар кеңесі «АХТСП» ҰК» АҚ қызметіне жалпы басшылық етеді. Директорлар кеңесінің шешімдері Қазақстан Республикасы заңнамасында және «АХТСП» ҰК» АҚ жарғысында айқындалған тәртіппен қабылданады. Директорлар кеңесі «АХТСП» ҰК» АҚ қауіпсіз, табысты және тұрақты дамуын қамтамасыз етуде, сондай-ақ ұзақ мерзімді акционерлік құнды құруда шешуші рөл атқарады. Директорлар кеңесі қызметтің болашақ жоспарлары мен негізгі бағдарламаларын бекітіп, тәуекелдерді басқару жүйесін ұйымдастырудың жалпы қағидаттары мен тәсілдерін айқындайды.

«АХТСП» ҰК» АҚ Директорлар кеңесінің қызметі компанияның Жарғысымен, корпоративтік басқару кодексімен реттеледі және ұтымдылық пен тиімділік қағидаттарын негізге ала отырып, жыл сайын әзірленетін жұмыс жоспарына және отырыстарды өткізу кестесіне сәйкес жүзеге асырылады. Қажет болған жағдайда Директорлар кеңесі жұмыс жоспарына енгізілмеген мәселелерді қарай алады.

Директорлар кеңесінің төрағасы Жалғыз акционердің өкілі болып табылады. Директорлар кеңесінің мүшелерінде «АХТСП» ҰК» АҚ акциялары/ үлестес компаниялардың жарғылық капиталына қатысу үлестері жоқ, сондай-ақ «АХТСП» ҰК» АҚ жеткізушілері мен бәсекелестерінің жарғылық капиталындағы акциялары/ қатысу үлестері болмайды.

Директорлар кеңесінің төрағасы Директорлар кеңесін басқаруға және оның жауапкершілік саласының барлық аспектілері бойынша тиімді қызметіне жауап береді, сондай-ақ Жалғыз акционермен, «АХТСП» ҰК» АҚ атқарушы органымен нәтижелі диалогты қамтамасыз етеді. Корпоративтік хатшымен бірлесіп Директорлар кеңесінің төрағасы директорлардың дұрыс және сапалы ақпаратты уақтылы алуын қамтамасыз етеді, белгіленген тәртіппен отырыстың күн тәртібін дайындап, оны Директорлар кеңесі бекітеді.

Тәуелсіз директорлар Директорлар кеңесінің қызметіне қаржылық және операциялық мәселелерде өздерінің мол тәжірибесін әкеледі. Әр түрлі саладағы мамандар бола отырып, директорлар «АХТСП» ҰК» АҚ қызметін тараптан бағалауға көмектесіп, Директорлар кеңесінің шешімдерін қабылдау кезінде шынайылықты қамтамасыз етеді. Олар басшылықтың жұмысын сындарлы бағалап, «АХТСП» ҰК» АҚ Даму стратегиясын әзірлеуге, бекітуге және қайта қарауға көмек көрсетеді.

«АХТСП» ҰК» АҚ Директорлар кеңесінің мүшелері мен басшылық арасындағы барлық деңгейдегі еркін және ашық байланыс көтермеленеді. Директорлар кеңесінің мүшелеріне қажетті ақпаратқа толық қолжетімділік беріледі. «АХТСП» ҰК» АҚ стратегиялық бастамаларын бақылауды жүзеге асыру және уақтылы түзету шараларын қабылдау мақсатында комитеттердің әрбір отырысында Директорлар кеңесінің мүшелері "«АХТСП» ҰК» АҚ жетекшілік ететін басшыларынан есептер мен егжей-тегжейлі презентациялар алады. Бұдан әрі отырыстарда әрбір комитеттің төрағасы Директорлар кеңесіне комитет отырыстарында қаралған мәселелер туралы баяндайды. Директорлар кеңесі «АХТСП» ҰК» АҚ қызметінің нақты көрсеткіштерін оның ұзақ мерзімді стратегиясымен салыстыра отырып үнемі талдайды.

Директорлар кеңесінің мүшелерін, оның ішінде Тәуелсіз директорларды іріктеу критерийлері (GRI 2-10)

«Акционерлік қоғамдар туралы» Заңның 36-бабы 1-тармағының 5-тармақшасының талаптарына сәйкес, сондай-ақ «АХТСП» ҰК» АҚ Корпоративтік басқару кодексіне сәйкес Жалғыз акционер кандидаттардың құзыреттерін, дағдыларын, жетістіктерін, іскери беделін және кәсіби тәжірибесін ескере отырып, айқын және ашық рәсімдер негізінде Директорлар кеңесінің мүшелерін сайлайды.

Директорлар кеңесінің сандық құрамын «АХТСП» ҰК» АҚ Жарғысының 10-бабы 69-тармағының 10-тармақшасына сәйкес Жалғыз акционер айқындайды.

«АХТСП» ҰК» АҚ Директорлар кеңесі мүшелерінің өкілеттік мерзімі де Жалғыз акционердің шешімімен белгіленеді, бүкіл Директорлар кеңесінің өкілеттік мерзіміне сәйкес келіп, Жалғыз акционердің Директорлар кеңесінің жаңа құрамын сайлау туралы шешімі қабылданған кезде аяқталады.

«АХТСП» ҰК» АҚ Корпоративтік басқару кодексіне сәйкес Директорлар кеңесінің мүшелері үш жылға дейінгі мерзімге сайланып, кейін қызметтің қанағаттанарлық нәтижелері болған жағдайда тағы үш жылға дейінгі мерзімге қайта сайлануы мүмкін. Директорлар кеңесінің жекелеген мүшелерін немесе оның толық құрамын жаңа мерзімге қайта сайлау кезінде олардың «АХТСП» ҰК» АҚ Директорлар кеңесі қызметінің тиімділігіне қосқан үлесі назарға алынады.

Директорлар кеңесінің құрамына қатарынан алты жылдан астам мерзімге сайланудың кез келген мерзімі (мысалы, екі-үш жылдық мерзім) Директорлар кеңесінің құрамын сапалы жаңарту қажеттілігін ескере отырып, ерекше қаралуға тиіс.

Директорлар кеңесінің құрамына қатарынан алты жылдан астам мерзімге сайланудың кез келген мерзімі (мысалы, екі-үш жылдық мерзім) Директорлар кеңесінің құрамын сапалы жаңарту қажеттілігі ескеріле отырып, ерекше қаралуға тиіс.

Тәуелсіз директор Директорлар кеңесіне тоғыз жылдан астам уақыт қатарынан сайлана алмайды. Ерекше жағдайларда тоғыз жылдан астам мерзімге сайлауға жол беріледі, Директорлар кеңесіне тәуелсіз директорды сайлау жыл сайын Директорлар кеңесінің осы мүшесін сайлау қажеттілігі және осы фактордың шешім қабылдау тәуелсіздігіне әсері егжей-тегжейлі түсіндіріле отырып жүргізілу керек.

«АХТСП» ҰК» АҚ Директорлар кеңесінің мүшелерін іздеу және сайлау процесі төмендегідей:

1) Директорлар кеңесінің төрағасы Жалғыз акционердің шешімімен сайланады. Егер Директорлар Кеңесінің төрағасын Жалғыз акционер өкілдері арасынан сайлаған жағдайда, «АХТСП» ҰК» АҚ Директорлар кеңесі тәуелсіз директорлар арасынан аға тәуелсіз директорды сайлайды;

2) Директорлар кеңесінің құрамына кандидаттар іздеу және іріктеу процесін Жалғыз акционер Директорлар кеңесінің төрағасымен және «АХТСП» ҰК» АҚ Директорлар кеңесінің жоспарлау, тағайындау, сыйақы және өзге де мәселелері жөніндегі комитетінің төрағасымен бірлесіп жүзеге асырады.

Үкімет мүшелерінің, мемлекеттік органдардың лауазымды адамдарының «АХТСП» ҰК» АҚ Директорлар кеңесінің құрамына қатысуына жол берілмейді.

Сондай-ақ адамдардың өзін тағайындауына, сайлануына және қайта сайлануына байланысты шешімдер қабылдауға қатысуына жол берілмейді.

Директорлардың тәуелсіздік критерийлері (GRI 2-10)

Директорлар кеңесі мен оның комитеттерінде ұйымның мүддесі үшін және барлық акционерлерге әділ қарауды және тұрақты даму қағидаттарын ескере отырып, тәуелсіз, объективті және тиімді шешімдер қабылдауды қамтамасыз ететін дағдылардың, тәжірибе мен білім теңгерімі сақталуы тиіс.

Директорлар кеңесінің құрамында тәжірибесі, тұлғалық сипаттамалары және гендерлік құрамы бойынша әртүрлілікті қамтамасыз ету қажет. Директорлар кеңесінің құрамына қабылданатын шешімдердің тәуелсіздігін және барлық акционерлерге әділ қарауды қамтамасыз ету үшін жеткілікті тәуелсіз директорлар кіруге тиіс. «АХТСП» ҰК» АҚ Директорлар кеңесі құрамындағы тәуелсіз директорлардың ұсынылатын саны Директорлар кеңесі мүшелерінің жалпы санының елу пайызын құрайды.

«Акционерлік қоғамдар туралы» Заңның 1-бабының 20-тармақшасына сәйкес «тәуелсіз директор» Директорлар кеңесінің мүшесі ретінде айқындалады, ол:

- осы акционерлік қоғамның үлестес тұлғасы емес және ол Директорлар кеңесіне сайланғанға дейінгі үш жыл ішінде (осы акционерлік қоғамның тәуелсіз директоры лауазымында болған жағдайдан басқа);

- осы акционерлік қоғамның үлестес тұлғаларына қатысты үлестес тұлға емес;

– осы акционерлік қоғамның лауазымды тұлғаларымен немесе осы акционерлік қоғамның үлестес тұлғаларымен бағыныстылықпен байланысты емес және Директорлар кеңесіне сайланғанға дейінгі үш жыл ішінде осы тұлғалармен бағыныстылықпен байланысты емес;

- мемлекеттік қызметші емес;

- осы акционерлік қоғамның аудитору емес және ол Директорлар кеңесіне сайланғанға дейінгі үш жыл ішінде болған емес;

-- аудиторлық ұйым құрамында жұмыс істейтін аудитор ретінде осы акционерлік қоғам аудитіне қатыспайды және Директорлар кеңесіне сайланғанға дейінгі үш жыл ішінде мұндай аудитке қатыспаған.

Директорлар кеңесінің құрамы (GRI 2-9)

«ҚТЖ» ҰК» АҚ Басқармасының 2024 жылғы 14 наурыздағы шешімі негізінде «АХТСП» ҰК» АҚ Директорлар кеңесінің мүшесі, тәуелсіз директор Олег Юрьевич Фартухтың өкілеттігі мерзімінен бұрын тоқтатылды.

Сондай-ақ, «ҚТЖ» ҰК» АҚ Басқармасының 2024 жылғы 23 желтоқсандағы шешімімен Инаишвили Джемал Суликович «АХТСП» ҰК» АҚ Директорлар кеңесінің мүшесі, «АХТСП» ҰК» АҚ Директорлар кеңесінің өкілеттігі мерзіміне тәуелсіз директор болып сайланды.

Осылайша, 2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша «АХТСП» ҰК» АҚ Директорлар кеңесі мынадай құрамда ұсынылды:

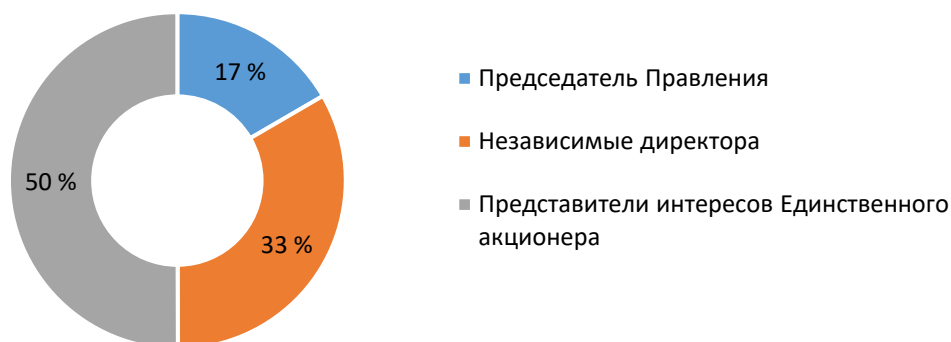
Т. А. Ә.	Лауазымы	сайланған күні	Өкілеттігі өтетін күн
Е.Х.Қойшибаев	Директорлар кеңесінің төрағасы, жалғыз акционердің мүдделерінің өкілі	2022 жылғы 22 сәуір	2025 жылғы 30 сәуір
Смолина А.А.	Директорлар кеңесінің мүшесі, жалғыз акционердің мүдделерінің өкілі	2022 жылғы 22 сәуір	2025 жылғы 30 сәуір
Арқалық Д.Р.	Директорлар кеңесінің мүшесі, жалғыз акционердің мүдделерінің өкілі	2021 жылғы 2 маусым	2025 жылғы 30 сәуір
Түрікпенбаев А.Н.	Директорлар кеңесінің мүшесі, «АХТСП» ҰК» АҚ Басқарма төрағасы	2021 жылғы 10 ақпан	2025 жылғы 30 сәуір
Завгородняя Е.В.	Директорлар кеңесінің мүшесі, тәуелсіз директор	2021 жылғы 10 ақпан	2025 жылғы 30 сәуір а
Инаишвили Д.С.	Директорлар кеңесінің мүшесі, тәуелсіз директор	2021 жылғы 10 ақпан	2025 жылғы 30 сәуір а

Директорлар кеңесінің құрамында екі «йел адам бар – Смолина А.А. мен Завгородняя Е.В.

Тәуелсіз директорлар тарту

Директорлар кеңесі мүшелерінің жалпы саны - 6 (алты), бұл ретте 6 (алты) Директорлар кеңесінің 2 (екі) мүшесі тәуелсіз болып табылады.

Жоғарыда баяндалғандарды ескере отырып, Директорлар кеңесі төмендегідей:

Тәуелсіз директорларды іріктеу кезінде жалғыз акционер және «АХТСП» ҰК» АҚ Жалғыз акционердің корпоративтік басқару кодексінің және «АХТСП» ҰК» АҚ Жарғысының, сондай-ақ тәуелсіз директорлар лауазымына конкурстық негізде кандидаттарды іздеу және іріктеу рәсімін айқындайтын жалғыз акционердің ұлттық заңнамасы мен жергілікті актілерінің талаптарын басшылыққа алады.

«АХТСП» ҰК» АҚ Жарғысының ережелеріне сәйкес Тәуелсіз директорларды тағайындау туралы шешімді Жалғыз акционер қабылдайды.

Жалғыз акционердің корпоративтік басқару кодексіне сәйкес, директорлар тәуелсіздігінің жоғарыда аталған критерийлерін ескере отырып, Директорлар кеңесі директорлардың тәуелсіздік дерегін анықтап, және тәуелсіз директорлар қабылдаған шешімдерге айтарлықтай әсер ететін немесе әсер етуі мүмкін ешқандай қатынастар немесе жағдайлар жоқ деп санайды.

Бұдан басқа, Жалғыз акционердің корпоративтік басқару кодексінің нормаларына сәйкес есептік кезеңде «АХТСП» ҰК» АҚ Аға тәуелсіз директоры – Е.В. Завгородня сайланды.

ҚОЙШИБАЕВ ЕРЛАН ХАМАРДИНҰЛЫ

**«АХТСП» ҰК» АҚ Директорлар кеңесінің төрағасы,
«ҚТЖ» ҰК» АҚ логистика жөніндегі басқарушы директоры**
2021 жылдан бастап Директорлар кеңесінің құрамына кіреді.

Туған жылы: 1985

Азаматтығы: Қазақстан Республикасы

Білімі: American University in Dubai, Қазақ гуманитарлық-заң университеті, Қазақ көлік және коммуникация академиясы, РФ Президенті жанындағы Ресей халық шаруашылығы және мемлекеттік қызмет академиясы

Еңбек қызметі:

2007-2010 жылдар – Қазақстан Республикасы Қаржы министрінің көмекшісі;

2010-2011 жылдар – «Самұрық-Қазына Инвест» ЖШС инвестициялық жобалар департаментінің директоры;

2011-2013 жылдар – «Көлік логистикасын дамытудың ұлттық орталығы» АҚ вице-президенті;

2013 жыл – «ҚТЖ» ҰК» АҚ Көлік логистикасын дамыту орталығы директорының орынбасары;

2013-2015 жылдар – «Көлік қызметтері орталығы» АҚ президенті;

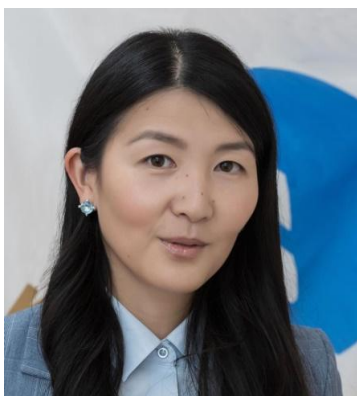
2015-2018 жылдар – «KTZ EXPRESS» АҚ Бас директорының логистика жөніндегі орынбасары;

2018-2019 жылдар – «Қазақстан Индустрияны дамыту институты» АҚ Басқарма төрағасының орынбасары;

2019-2021 жылдар - Қостанай облысы әкімінің индустрияландыру, экспорттық әлеует және инвестициялар мәселелері жөніндегі орынбасары;

2021 жылдан бастап қазіргі уақытқа дейін – «ҚТЖ» ҰК» АҚ Басқарма төрағасының логистика жөніндегі орынбасары, логистика жөніндегі Басқарушы директоры.

«АХТСП» ҰК» АҚ акциялары, «АХТСП» ҰК» АҚ жеткізушілері мен бәсекелестері жоқ.

СМОЛИНА АЛЕКСАНДРА АЛЕКСАНДРОВНА

**«АХТСП» ҰК» АҚ Директорлар кеңесінің мүшесі,
«ҚТЖ» ҰК» АҚ Құқықтық қамтамасыз ету
департаменті директорының орынбасары**

2022 жылдан бастап Директорлар кеңесінің құрамына кіреді

Туған жылы: 1986

Азаматтығы: Қазақстан Республикасы

Білімі: Қазақ гуманитарлық-заң университеті, И.М. Губкин атындағы Ресей мемлекеттік мұнай және газ университеті, Қазақстан-британ техникалық университеті

Еңбек қызметі:

2008-2011 жылдар – «Самұрық-Қазына» корпоративтік университеті жеке мекемесі, Халықаралық келісім-шарттар департаменті - тағылымдамашы, 3 санатты заңгер, 2 санатты заңгер;

2011-2012 жылдар – «ҚазМұнайГаз» ҰК» АҚ, Халықаралық келісім-шарттар департаментінің заңгері;

2012-2013 жылдары – «ҚазМұнайГаз» ҰК» АҚ, Халықаралық келісім-шарттар департаментінің аға заңгері;

2012-2016 жылдар – «ҚазМұнайГаз» ҰК» АҚ, Халықаралық келісім-шарттар департаментінің жетекші заңгері;

2016-2017 жылдар – «ҚазМұнайГаз» ҰК» АҚ, Халықаралық келісім-шарттар департаменті директорының орынбасары;

2017 жыл – «ҚазМұнайГаз» ҰК» АҚ, Халықаралық келісім-шарттар департаментінің директоры;

2017-2019 жылдары – «ҚазМұнайГаз» ҰК» АҚ, Ірі мұнай-газ жобаларын құқықтық қамтамасыз ету департаментінің директоры;

2019-2020 жылдар – «Жолаушылар тасымалы» АҚ, атқарушы директор – Заң департаментінің директоры, Басқарма мүшесі;

2020-2022 жылдар – «ҚТЖ» ҰК» АҚ, Халықаралық келісім-шарттар департаментінің директоры;

2022 жыл – қазіргі уақытқа дейін – «ҚТЖ» ҰК» АҚ, Құқықтық қамтамасыз ету департаменті директорының орынбасары. Заң қызметінің басшысы – «ҚТЖ» ҰК» АҚ Құқықтық қамтамасыз ету департаментінің директоры (бұрын - Құқықтық қамтамасыз ету департаменті директорының орынбасары).

«АХТСП» ҰК» АҚ акциялары, «АХТСП» ҰК» АҚ жеткізушілері мен бәсекелестері жоқ.

АРҚАЛЫҚ ДАНИЯР РАСУЛҰЛЫ

**«АХТСП» ҰК» АҚ Директорлар кеңесінің мүшесі,
«ҚТЖ» ҰК» АҚ Қарыз алу және инвесторлармен жұмыс
департаментінің директоры**

2021 жылдан бастап Директорлар кеңесінің құрамына кіреді.

Комитет мүшелігі:

1) Директорлар кеңесінің жоспарлау, тағайындау, сыйақы және өзге де мәселелер жөніндегі комитеті

Туған жылы: 1982

Азаматтығы: Қазақстан Республикасы

Білімі: Қазақстан экономика және болжау менеджменті институты (КИМЭП), ҚБТУ Бизнес мектебі, КИМЭП Бизнес мектебі, «Эрнст және Янг» мектебі

Еңбек қызметі:

2004-2006 жылдар – «Тасқан» ЖШС директорының орынбасары;

2006-2007 жылдар – «ЭкспертАльянс» ЖШС директоры;

2006-2008 жылдар – «РесурсГлобалЭксперт» ЖШС директоры;

2008-2010 жылдар - «ҚазТрансГаз» АҚ Бизнес-жоспарлау және экономикалық талдау департаментінің менеджері;

2010-2011 жылдар – «ҚазТрансГаз» АҚ Басқарушылық есептілік қызметінің басшысы;

2011-2014 жылдар – «ҚазТрансГаз» АҚ Корпоративтік қаржыландыру және қазынашылық департаментінің бас менеджері;

2014-2018 жылдар – «ҚазТрансГаз» АҚ Корпоративтік қаржыландыру және қазынашылық департаменті директорының орынбасары;

2018 жыл – «Интергаз Орталық Азия» АҚ Қазынашылық департаментінің директоры;

2018 жыл – «ҚазТрансГаз» АҚ Корпоративтік қаржыландыру және қазынашылық департаменті директорының орынбасары;

2018-2020 жылдары – «ҚазТрансГаз» АҚ Корпоративтік қаржыландыру және қазынашылық департаментінің директоры;

2020 жылдан бастап қазіргі уақытқа дейін – «ҚТЖ» ҰК» АҚ Қарыз алу және инвесторлармен жұмыс департаментінің директоры.

«АХТСП» ҰК» АҚ акциялары, «АХТСП» ҰК» АҚ жеткізушілері мен бәсекелестері жоқ.

ТУРИКПЕНБАЕВ АБАЙ НОГАЕВИЧ

«АХТСП» ҰК» АҚ Директорлар кеңесінің мүшесі,

«АХТСП» ҰК» АҚ Басқарма төрағасы

2021 жылдан бастап Директорлар кеңесінің құрамына кіреді.

Туған жылы: 1964

Азаматтығы: Қазақстан Республикасы

Білімі: С.М. Киров атындағы Қазан химия-технологиялық институты, Еуразиялық нарық институты

Еңбек қызметі:

1986-1989 жылдар – «Навоизот» ӨБ (Навои, Өзбекстан) – аммиак өндірісінің химиялық жабдықтарын жөндеу шебері, аға шебер;

1989-1993 жылдар - «ПГМК» азот–түк зауыты (Ақтау, Қазақстан)-аммиак-1 цехының б-разрядты слесарі, жабдықтар жөндеу шебері, бөлімше механигі;

1993-1995 жылдар – «Қасқор» АҚ (Ақтау, Қазақстан) – маркетинг және шетелдік компаниялармен ынтымақтастықты ұйымдастыру бөлімінің 2-санатты инженері, менеджер, бастық;

1995-2000 жылдар – «Маңғыстаумұнайгаз» АҚ (Ақтау, Қазақстан) – мұнай өнімдерін өткізу басқармасы бастығының орынбасары;

2000-2002 жылдар – «Павлодар мұнай–химия зауыты» АҚ (Павлодар, Қазақстан) - Коммерциялық директор;

2002-2003 жылдары – «Өзенмұнайгаз» АҚ (Жаңаөзен, Қазақстан) - Бақылау-талдау департаментінің директоры;

2003-2004 жылдар – «Қазақтеңізкөлікфлоты» ҰТКҚК» АҚ (Ақтау, Қазақстан) – салынып жатқан объектілер дирекциясы директорының міндетін атқарушы., директордың орынбасары;

2004-2008 жылдары – «ТеңізСервис» ЖШС (Ақтау, Қазақстан) – Бас директордың орынбасары;

2008-2012 жылдары – «Батуми индустриал Холдинг Лтд» директоры (Батуми, Грузия);

2013 жыл – «Қазмұнайгаз» ҰК» АҚ – Талдау және болжау департаментінің директоры;

2014-2015 жылдары – «Ақтау халықаралық теңіз сауда порты» ҰК» АҚ порт құрылыстары және күрделі құрылыс бөлімінің бастығы;

2015-2016 жылдар – «Ақтау халықаралық теңіз сауда порты «ҰК» АҚ-техникалық мәселелер жөніндегі вице-президенті;

2016-2017 жылдар – «Құрық порты» ЖШС бас директоры;

2017 жылдан бастап қазіргі уақытқа дейін – «АХТСП» ҰК» АҚ Басқарма төрағасы.

«АХТСП» ҰК» АҚ акциялары, «АХТСП» ҰК» АҚ жеткізушілері мен бәсекелестері жоқ.

ЗАВГОРОДНЯЯ ЕЛЕНА ВЯЧЕСЛАВОВНА

«АХТСП» ҰК» АҚ Директорлар кеңесінің мүшесі - Тәуелсіз директор

2021 жылдан бастап Директорлар кеңесінің құрамына кіреді.

Комитетке мүшелік:

1) Директорлар кеңесінің Аудит жөніндегі комитеті (Комитет төрағасы)

2) Директорлар кеңесінің жоспарлау, тағайындау, сыйақылар және өзге де мәселелер жөніндегі комитеті (Комитет мүшесі)

Туған жылы: 1969

Азаматтығы: Қазақстан Республикасы

Білімі: Е. Букетов атындағы Қарағанды мемлекеттік университеті

Еңбек қызметі:

Әр жылдары «Қарағанды Пауэр» ЖШС, «Қарағанды Дистрибьюшин» ЖШС, «Экскорт «Күзет агенттігі» ЖШС, «Ибраев және К», «Аверс» ЖШС, «Экспресс-Люкс» ЖШС, «Қарағандарезино-техника» АҚ компанияларында бухгалтерлік есеп және есептілік саласында лауазымдарды атқарды.

2003 жылдан бастап «GlobalBillingSystems» ЖШС-де, одан кейін «Галамдыктехнология» ЖШС-де қаржы директоры болып жұмыс істеді.

2006-2019 жылдары «Цесна» Корпорациясы» АҚ жүйесінде жұмыс істеді, онда жауапты лауазымдарды атқарды: қаржы-экономикалық департамент директоры, Басқарушы директор, атқарушы директор, «Цесна» Корпорациясы» АҚ Басқарма төрағасының орынбасары, Басқарма мүшесі.

2009-2015 жылдары «Ақ сұңқар» әуе компаниясы» АҚ Директорлар кеңесінің құрамына кірді.

2015 жылдан 2016 жылға дейін «ҚазАгроӨнім» АҚ Директорлар кеңесінің мүшесі–тәуелсіз директоры болды.

2016 жылдан 2018 жылға дейін «Аграрлық несие корпорациясы» АҚ Директорлар кеңесінде тәуелсіз директор ретінде қызмет етті.

2020 жылдан бастап қазіргі уақытқа дейін «Қазтеміртранс» АҚ Директорлар кеңесінің мүшесі – тәуелсіз директоры болып табылады.

2020 жылдан 2021 жылға дейін «КТZ Express» АҚ Директорлар кеңесінің құрамына тәуелсіз директор ретінде кірді.

2014 жылдан бастап қазіргі уақытқа дейін «Ұлттық сараптама және сертификаттау орталығы» АҚ Директорлар кеңесінің төрағасы болып табылады.

«АХТСП» ҰК» АҚ акциялары, «АХТСП» ҰК» АҚ жеткізушілері мен бәсекелестері жоқ.

ФАРТУХ ОЛЕГ ЮРЬЕВИЧ

«АХТСП» ҰК» АҚ Директорлар кеңесінің мүшесі - Тәуелсіз директор

2016 жылдан бастап Директорлар кеңесінің құрамына кіреді

Комитетке мүшелік:

1) Директорлар кеңесінің жоспарлау, тағайындау, сыйақылар және өзге де мәселелер жөніндегі комитеті (Комитет төрағасы)

Директорлар кеңесінің Аудит жөніндегі комитеті (Комитет мүшесі)

Туған жылы: 1965

Азаматтығы: Ресей Федерациясы

Білімі: Ленинград мемлекеттік университеті

Еңбек қызметі: 2007 жылғы желтоқсаннан 2017 жылғы қыркүйекке дейін «Атлас логистикалық компаниясы» компаниялар тобының басқарушысы.

2017 жылғы қазаннан бастап қазіргі уақытқа дейін – «Джет Вэй» ЖШҚ басқарушысы (Санкт-Петербург қ.).

«АХТСП» ҰК» АҚ акциялары, «АХТСП» ҰК» АҚ жеткізушілері мен бәсекелестері жоқ.

ИНАИШВИЛИ ДЖЕМАЛ СУЛИКОВИЧ

«АХТСП» ҰК» АҚ Директорлар кеңесінің мүшесі - Тәуелсіз директор

2024 жылдан бастап Директорлар кеңесінің құрамына кіреді

Комитетке мүшелік:

1) Директорлар кеңесінің жоспарлау, тағайындау, сыйақылар және өзге де мәселелер жөніндегі комитеті (Комитет төрағасы)

Директорлар кеңесінің Аудит жөніндегі комитеті (Комитет мүшесі)

Туған жылы: 1962

Азаматтығы: Грузия Республикасы

Білімі: Грузия политехникалық институты; МГИМО жанындағы бизнес-мектеп; Жаңа Орлеан университеті жанындағы Порттарды халықаралық жоспарлау курсы

Еңбек қызметі:

1997 жылдан 2004 жылға дейін Поти теңіз портының бас директоры болды.

2004 жылдан 2008 жылға дейін Грузия парламенті төрағасының орынбасары қызметін атқарды.

Сондай-ақ, 2004 жылдан 2011 жылға дейін Грузия Сауда-Өнеркәсіп палатасының президенті болды.

2014 жылдан 2018 жылға дейін Азия-Тынық мұхиты аймағының сауда-өнеркәсіп палаталары конфедерациясының президенті қызметін атқарды.

2013 жылдан бастап қазіргі уақытқа дейін «Инвеко» ЖШҚ (холдингтік компаниясы) акционері және Басқарма төрағасы болып табылады.

«АХТСП» ҰК» АҚ акциялары, «АХТСП» ҰК» АҚ жеткізушілері мен бәсекелестері жоқ.

ДИРЕКТОРЛАР КЕҢЕСІНІҢ ҚЫЗМЕТІ ТУРАЛЫ ЕСЕП (GRI 2-23)

Осы «АХТСП» ҰК» АҚ Директорлар кеңесінің 2024 жылғы қызметі туралы есебі «АХТСП» ҰК» АҚ Жарғысының 8-бабы 24-тармағының 40) тармақшасына, 62-тармағына, сондай-ақ Корпоративтік басқару кодексінің 166-тармағының 8) тармақшасына сәйкес есептік кезеңдегі Директорлар кеңесі мен оның комитеттері қызметінің қорытындыларын жариялау мақсатында дайындалды.

Есептің мазмұны мен құрылымы мүдделі пайдаланушыларды Директорлар кеңесінің 2024 жылғы қызметі туралы барынша сенімді, толық және ашық ақпаратпен қамтамасыз ететіндей етіп ұсынылады.

Директорлар кеңесі мүшелерінің қатысуы

2024 жылы Директорлар кеңесінің отырыстары «АХТСП» ҰК» АҚ Директорлар кеңесінің 2023 жылғы 7 желтоқсандағы шешімімен бекітілген оның жұмыс жоспарына сәйкес өткізілді. Қажет болған жағдайда Директорлар кеңесінің кезектен тыс отырыстары өткізілді.

2024 жылы Директорлар кеңесі 13 отырыс өткізді, оның ішінде ашық түрде - 12 отырыс, сырттай дауыс беру түрінде - 1 отырыс. 2024 жылы өткен Директорлар кеңесінің отырыстарында «АХТСП» ҰК» АҚ қызметінің түрлі бағыттары бойынша 66 мәселе қаралды. Аса маңызды мәселелер ашық түрде өткен отырыстарда қаралды.

Төменде Директорлар кеңесі мүшелерінің есепті кезеңдегі Директорлар кеңесінің отырыстарына қатысуы туралы мәліметтер келтірілген.

<i>Директорлар кеңесінің мүшесі</i>	<i>Сайланған күні</i>	<i>Есептік кезең</i>	<i>Отырысқа қатысуы</i>
<i>Койшибаев Е.Х., Директорлар кеңесінің төрағасы, Жалғыз акционердің мүдделерінің өкілі</i>	<i>02.06.2021 ж. (ДК мүшесі ретінде), 22.04.2022 ж. (ДК төрағасы ретінде)</i>	<i>01.01.2024ж.- 31.12.2024 ж.</i>	<i>13/13</i>
<i>Смолина А.А., Директорлар кеңесінің мүшесі, Жалғыз акционердің мүдделерінің өкілі</i>	<i>22.04.2022 ж.</i>	<i>01.01.2024ж.- 31.12.2024 ж.</i>	<i>10/13</i>
<i>Арқалық Д.Р., Директорлар кеңесінің мүшесі, Жалғыз акционердің мүдделерінің өкілі</i>	<i>02.06.2021 ж.</i>	<i>01.01.2024ж.- 31.12.2024 ж.</i>	<i>11/13</i>
<i>Турикпенбаев А.Н., Директорлар кеңесінің мүшесі, «АХТСП» ҰК» АҚ Басқарма төрағасы</i>	<i>10.02.2021 ж.</i>	<i>01.01.2024ж.- 31.12.2024 ж.</i>	<i>13/13</i>
<i>Завгородняя Е.В., Директорлар кеңесінің мүшесі, Аға тәуелсіз директор</i>	<i>10.02.2021 ж.</i>	<i>01.01.2024ж.- 31.12.2024 ж.</i>	<i>12/13</i>
<i>Фартух О.Ю., Директорлар кеңесінің мүшесі, Аға тәуелсіз директор</i>	<i>20.09.2019 ж.</i>	<i>01.01.2024ж.- 22.02.2024 ж.</i>	<i>0/1</i>
<i>Инашвили Д.С., Директорлар кеңесінің мүшесі, Аға тәуелсіз директор</i>	<i>23.12.2024 ж.</i>	<i>23.12.2024 ж.– 31.12.2024 ж.</i>	<i>0/1</i>

Директорлар кеңесінің отырыстарында қаралған мәселелер

2024 жылы негізгі функциялар мен міндеттерді іске асыру шеңберінде Директорлар кеңесі:

- Қазақстан Республикасының заңнамалық актілеріне сәйкес «АХТСП» ҰК» АҚ жылдық қаржылық есептілігін алдын ала бекітті;
- Компанияның 2025-2029 жылдарға арналған қаржылық есептілігіне аудит жүргізетін аудиторлық ұйым «Эрнст энд Янг» ЖШС-ні айқындау туралы, Компанияның Shanghai (Hongkong) Investment and Development Company Limited және «KTZ Express» акционерлік қоғамымен бірлескен кәсіпорын құруға қатысуын мақұлдау туралы Жалғыз акционердің қарауына мәселелер шығарды; Компанияның қаржылық есептілігіне аудит арасындағы келіспеушіліктерді реттеу туралы бітімгершілік келісім «АХТСП» ҰК» АҚ, «Қорғас-Шығыс қақпасы» АЭА БК» АҚ, DP World Terminal Services B. V. және DP World ICD Services B. V., Компанияның Жарғысын жаңа редакцияда бекіту туралы;
- қызметкерлердің еңбек өнімділігін арттыру мақсатында Директорлар кеңесіне тікелей есеп беретін басшы қызметкерлер мен қызметкерлердің қызметін бағалау шараларын қабылдады; - Компанияның корпоративтік басқаруын жетілдіру шеңберінде Компанияның корпоративтік хатшысы лауазымына енгізу бағдарламасын, Компанияның жылдық есебін, 2023 жыл қорытындысы бойынша Компанияның Директорлар кеңесінің қызметін өзін-өзі бағалау туралы есепті бекітті, Компанияның Директорлар кеңесінің жоспарлау, тағайындау, сыйақы және өзге де мәселелері жөніндегі комитетінің құрамына Компания кураторын Жалғыз акционердің корпоративтік хатшысы аппаратынан кіргізіп, ережеге толықтыру енгізді Компанияның Директорлар кеңесінің Аудит жөніндегі комитеті туралы Компанияның корпоративтік басқаруын жетілдіру шеңберінде компанияның корпоративтік хатшысы лауазымына енгізу бағдарламасын, Компанияның жылдық есебін, 2023 жылдың қорытындысы бойынша Компанияның Директорлар кеңесінің қызметін өзін-өзі бағалау туралы есепті бекітті, Компанияның Директорлар кеңесінің жоспарлау, тағайындау, сыйақылар және өзге де мәселелері жөніндегі комитетінің құрамына компанияның кураторын Жалғыз акционердің корпоративтік хатшысы аппаратынан енгізді, ережеге толықтыру енгізді Компанияның Директорлар кеңесінің Аудит жөніндегі комитеті туралы, Компанияның Директорлар кеңесі мен Директорлар кеңесі комитеттері үшін материал дайындау жөніндегі нұсқаулыққа өзгерістер енгізді;
- Компанияның «АТСТ» ЖШС қатысушыларының жалпы жиналысына қатысу үшін «АТСТ» ЖШС қатысушысы ретіндегі ұстанымын айқындады;
- Компанияның 2025-2029 жылдарға арналған жаңартылған даму жоспарын, Компанияның басшы қызметкерлері қызметінің негізгі көрсеткіштер карталарын, Компания мүлігін сату туралы ережені бекітті;
- тәуекелдер бойынша, бюджеттің атқарылуы бойынша есептерді, 2023-2024 жылдарға арналған Корпоративтік басқаруды жетілдіру жөніндегі кешенді жоспардың орындалуы бойынша, Компанияның 2023 жылға арналған Корпоративтік басқару кодексінің қағидаттарын сақтау бойынша есептерді, комплаенс-бақылаушының жұмысы туралы есептерді үнемі (тоқсан сайын) қарады;
- Компания Басқармасының жаңа құрамын анықтады;
- Компания Жарғысының ережелеріне сәйкес Компанияның салық есебі саясатына өзгерістер мен толықтыруларды бекітті;
- Компанияның кадр саясаты саласындағы ішкі құжаттарына өзгерістер және / немесе толықтырулар енгізді.

«АХТСП» ҰК» АҚ Директорлар кеңесі мүшелерінің компаниямен өзара іс-қимылы

2024 жылы «АХТСП» ҰК» АҚ бюджеті мен Директорлар кеңесі мүшелерінің уақытын үнемдеу мақсатында Директорлар кеңесінің отырыстары негізінен бейнеконференцбайланыс арқылы өткізілді.

Директорлар кеңесінің қызметін бағалау (GRI 2-18)

Корпоративтік басқару кодексіне сәйкес Директорлар кеңесі, комитеттер және Директорлар кеңесінің мүшелері жыл сайынғы негізде бағалану керек.

Бағалау Директорлар кеңесінің және оның әрбір мүшесінің «АХТСП» ҰК» АҚ ұзақ мерзімді құнының өсуіне және тұрақты дамуына қосқан үлесін анықтауға, сондай-ақ бағыттарды анықтауға және жақсарту шараларын ұсынуға мүмкіндік беруі керек. Бағалау нәтижелері Директорлар кеңесі мүшелерін қайта сайлау немесе өкілеттіктерін мерзімінен бұрын тоқтату кезінде назарға алынады.

Директорлар кеңесінің мүшелеріне және Компанияның Корпоративтік хатшысына бағалау жүргізу мақсатында Директорлар кеңесі мен оның комитеттерінің қызметін бағалау жөніндегі әдістемелік ұсынымдарға сәйкес «Самұрық-Қазына» АҚ ұйымдарының төрағасы, Директорлар кеңесінің мүшелері мен Корпоративтік хатшысына жыл сайынғы негізде Компанияның Директорлар кеңесінің қызметіне өзін-өзі бағалау жүргізу туралы шешім қабылдауын қамтитын рәсімдер жүргізіледі, Компания есептік жыл қорытындысы бойынша, Компанияның корпоративтік хатшысы ұсынған қызметті өзін-өзі бағалау жүргізу тәсілін мақұлдау бойынша, Компанияның Директорлар кеңесінің мүшелері үшін қызметті өзін-өзі бағалауды, жеке сауалнама жүргізу, жыл қорытындысы бойынша Компанияның Директорлар кеңесінің қызметін өзін-өзі бағалау туралы есепті бекіту жоспары-кестесін жасайды.

Корпоративтік басқаруды жетілдіру жоспарлары

«ҚТЖ» ҰК» АҚ бүкіл тобы бойынша корпоративтік басқару жүйесін жетілдіру және «ҚТЖ» ҰК» АҚ операциялық холдинг ретіндегі өзінің еншілес ұйымдарымен басқару және өзара іс-қимыл процестерін тиімді ұйымдастыру мақсатында «АХТСП» ҰК» АҚ Директорлар кеңесі «АХТСП» ҰК» АҚ 2023-2024 жылдарға арналған Корпоративтік басқаруды жетілдіру жөніндегі кешенді жоспарын бекітті (орындалу бойынша есептер тоқсан сайын Директорлар кеңесінің қарауына шығарылады), корпоративтік басқару кодексінің қағидаттарын сақтау бойынша жыл сайынғы есеп жүргізіледі.

Директорлар кеңесі комитеттерінің қызметі

Мәселелерді белсенді талқылау және егжей-тегжейлі талдау үшін алаң құру мақсатында Директорлар кеңесі жанынан 2 (екі) консультативтік-кеңесші орган жұмыс істейді («АХТСП» ҰК» АҚ Директорлар кеңесінің 2021 жылғы 10 ақпандағы шешімі (№67 хаттама) негізінде құрылған):

– Жоспарлау, тағайындау, сыйақы және өзге де мәселелер жөніндегі комитет (бұдан әрі - ЖТСК);

– Аудит жөніндегі комитет (бұдан әрі - АК).

Осылайша, комитеттердің негізгі міндеті өз құзыретіне жататын мәселелерді алдын ала жан-жақты зерделеу және Директорлар кеңесінің негізделген және салмақты шешімдер қабылдауы үшін ұсынымдар дайындау болып табылады.

Комитеттер комитетте жұмыс істеу үшін қажетті кәсіби білімі, құзыреті мен дағдылары бар Директорлар кеңесінің мүшелерінен тұрады.

Директорлар кеңесі комитеттерінің қызметі олар туралы тиісті ережелермен реттеледі.

ЖТСК бюджеттің атқарылуы, кадр саясаты, тағайындау, қызметті бағалау, сыйақы және корпоративтік әлеуметтік жауапкершілік бойынша есептілік саласындағы мәселелерді қарайды.

АК құзыретіне сыртқы аудит, тәуекелдерді басқару және ішкі бақылау жүйесі, корпоративтік басқару, сыртқы аудит, сондай-ақ комплаенс функциялары саласындағы мәселелер

ЖТСК құрамы

<i>Аты-жөні</i>	<i>Лауазымы</i>	<i>Сайланған күні</i>	<i>Отырыстарға қатысу</i>
<i>Фартух О.Ю.</i>	<i>Комитет төрағасы, Директорлар кеңесінің мүшесі, тәуелсіз директор</i>	<i>2021 жылғы 10 ақпан</i>	<i>9/9</i>
<i>Завгородняя Е.В.</i>	<i>Комитет мүшесі, Директорлар кеңесінің мүшесі, тәуелсіз директор</i>	<i>2021 жылғы 10 ақпан</i>	<i>9/9</i>
<i>Арқалық Д.Р.</i>	<i>Комитет мүшесі, Директорлар кеңесінің мүшесі, Жалғыз акционердің мүдделерінің өкілі</i>	<i>2021 жылғы 25 тамыз</i>	<i>7/9</i>

Айта кету керек, 2024 жылғы 22 ақпаннан бастап ЖТСК төрағасы болып табылатын Тәуелсіз директор О.Ю. Фартухтың өкілеттігі мерзімінен бұрын тоқтатылды, осыған байланысты комитет төрағасының міндетін уақытша Аға тәуелсіз директор Е.В. Завгородняя атқарды.

ЖТСК рөлі

ЖТСК бюджеттің атқарылуы, кадр саясаты, тағайындаулар, бағалау және сыйақы, сондай-ақ «АХТСП» ҰК» АҚ әлеуметтік мәселелері бойынша есептілік саласындағы мәселелер бойынша Директорлар кеңесі үшін хабардарлықты белгілеп, ұсыным дайындауға жәрдемдеседі.

Комитеттің құзыреттері мен өкілеттіктері ЖТСК туралы ережеде келтірілген.

ЖТСК қызметінің 2024 жылғы нәтижелері

2024 жылы ЖТСК:

- Компания бюджетінің орындалуы туралы есептер үнемі қаралып, сыни тұрғыдан талданды;
- Компанияның Директорлар кеңесіне өз қызметінде есеп беретін басшы қызметкерлер мен қызметкерлерге еңбекақы төлеу және сыйақы беру қағидаларына өзгерістер мен толықтырулар енгізу алдын ала мақұлданған;
- Компанияның Корпоративтік хатшысының мақсаттары бойынша қорытынды бағалау жүзеге асырылды, сондай-ақ 2024 жылғы бірінші және екінші жартыжылдыққа арналған мақсаттар

мақұлданды;

- «Ақтау теңіз солтүстік терминалы» ЖШС қатысуға қатысты мәселелер мақұлданды;
- Компанияның 2025-2029 жылдарға арналған даму жоспарын және Компанияның 2025 жылға арналған бюджетін бекіту туралы мәселе алдын ала қаралды;
- 2024 жылға арналған Компанияның басшы қызметкерлері қызметінің негізгі көрсеткіштері карталарының жобалары қаралып, мұқият пысықталды;
- 2024 жылдың қорытындысы бойынша Директорлар кеңесінің, оның комитеттерінің, Директорлар кеңесінің төрағасы мен Корпоративтік хатшының қызметіне өзін-өзі бағалау жүргізу мәселесі алдын ала мақұлданды;
- Компания Басқармасына қатысты мәселелер бірнеше рет қаралды.

АК құрамы

Аты-жөні	Лауазымы	Сайланған күні	Отырыстарға қатысу
<i>Завгородняя Е.В.</i>	<i>Комитет төрағасы, Директорлар кеңесінің мүшесі, тәуелсіз директор</i>	<i>2021 жылғы 10 ақпан</i>	<i>9/9</i>
<i>Фартух О.Ю.</i>	<i>Комитет мүшесі, Директорлар кеңесінің мүшесі, тәуелсіз директор</i>	<i>2021 жылғы 10 ақпан</i>	<i>9/9</i>

Айта кету керек, 2024 жылы АК тек 1 отырысы өтті, өйткені 2024 жылғы 22 ақпаннан бастап АК мүшесі болып табылатын тәуелсіз директор О.Ю. Фартухтың өкілеттігі мерзімінен бұрын тоқтатылып, ол кворумның болмауына әсер етті.

АК рөлі

АК Директорлар кеңесі үшін «АХТСП» ҰК» АК қаржылық есептілігінің толықтығын, дәлдігін және дұрыстығын қамтамасыз етуді және қаржылық және өзге де есептілік ұсынууды бақылау; сыртқы аудит тәуелсіздігі мен шынайылықты қамтамасыз ету; тәуекелдерді басқару және ішкі бақылау жүйелерінің жұмыс сенімділігі мен тиімділігін бақылау; корпоративтік басқару жүйесін дамытуды қамтамасыз ету мәселелері бойынша хабардар болып, ұсыным дайындауға жәрдемдеседі; ішкі аудит функциясының тәуелсіздігі мен шынайылығын қамтамасыз ету; комплаенс функциясын орындау практикасын бақылауға жәрдемдеседі.

Комитеттің құзыреттері мен өкілеттіктері АК туралы ережеде келтірілген.

АК 2024 жылғы қызмет нәтижелері

2024 жылы АК бір мәселені қарап, Компанияның 2023 жылғы 4 тоқсандағы тәуекелдер есебін алдын ала қарау мәселесі бойынша тиісті ұсыныс берді.

КОРПОРАТИВТІК БАСҚАРУ КОДЕКСІНІҢ ҚАҒИДАТТАРЫ МЕН ЕРЕЖЕЛЕРІНІҢ САҚТАЛУЫ ТУРАЛЫ ЕСЕП (GRI 2-17, 2-23)

Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2023 жылғы 14 шілдедегі қаулысымен «Самұрық-Қазына» АҚ Корпоративтік басқару кодексі (бұдан әрі – ҚБК) бекітілді.

ҚБК мақсаты Қорда және дауыс беретін акцияларының (қатысу үлестерінің) елу пайыздан астамы тікелей немесе жанама түрде Қорға тиесілі ұйымдарда корпоративтік басқаруды жетілдіру, басқарудың ашықтығын қамтамасыз ету, қор мен ұйымдардың тиісті корпоративтік басқару стандарттарын ұстануға бейілділігін растау болып табылады.

Қор мен ұйымдар ҚБК ережелерін сақтау керек, сәйкес келмеген жағдайда жылдық есепте ережелердің әрқайсысын сақтамау себептері туралы түсіндірмелер көрсету керек. Директорлар кеңесі жекелеген себептер бойынша ҚБК жекелеген ережелерін сақтаудың

қолданылмайтындығы немесе мүмкін еместігі туралы қорытынды жасай алады. Қордың және ҚБК ұйымдардың орындауын бақылау тиісінше Қордың және ұйымдардың Директорлар кеңестеріне жүктеледі. Корпоративтік хатшылар Қордың және ұйымдардың Директорлар кеңестері мен атқарушы органына ҚБК тиісінше сақтау мәселелері бойынша мониторинг жүргізіп, кеңес береді, сондай-ақ жыл сайын оның қағидаттары мен ережелерін сақтау/сақтамау туралы есеп дайындайды. Кейін бұл есеп Директорлар кеңесінің тиісті комитеттерінің қарауына шығарылып, Директорлар кеңесі бекітіп, Қордың немесе ұйымның жылдық есебінің құрамына енгізіледі.

ҚБК ережелерін сақтамау жағдайлары Қорда және ұйымдарда корпоративтік басқаруды одан әрі жетілдіруге бағытталған тиісті шешімдер қабылдай отырып, тиісті комитеттер мен Директорлар кеңестерінің отырыстарында мұқият қаралу керек.

ҚБК ережесіне сәйкес Компанияның корпоративтік хатшысы оның қағидаттары мен ережелерін сақтау/сақтамау туралы есеп (бұдан әрі – Есеп) дайындады.

Есеп ҚБК қағидаттарын сақтамау не ішінара сақтау қағидаттарын нақтылау мақсатында жасалды, мысалы:

I. Қор мен ұйымдардың өзара іс-қимылы. Қордың ұлттық басқарушы холдинг ретіндегі рөлі.

II. Акционерлердің құқықтары.

III. Директорлар кеңесі мен атқарушы органның тиімділігі;

IV. Тәуекелдерді басқару, ішкі бақылау және аудит;

V. Ашықтық.

«АХТСП» ҰК» АҚ Директорлар кеңесінің 2024 жылғы 19 маусымдағы шешімімен «АХТСП» ҰК» АҚ Корпоративтік басқару кодексінің 2023 жылғы қағидаттары мен ережелерінің сақталуы туралы есеп бекітілді.

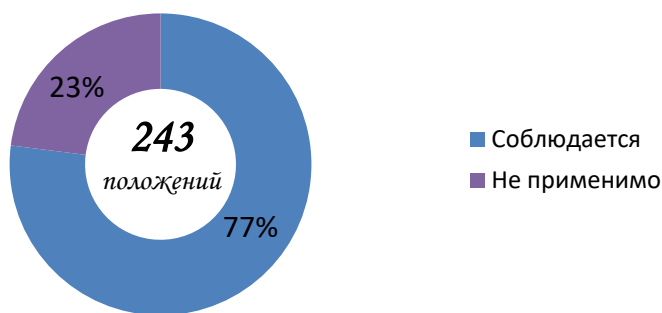
ҚКУ тәжірибесінің сәйкестігін талдаудың негізгі нәтижелері

Тәжірибеде жүргізілген талдау нәтижелеріне сәйкес «АХТСП» ҰК» АҚ ҚБК ережелерінің 81,89% сақталады, ҚБК ережелерінің тағы 1,65% (243 ережеден 199) ішінара сақталады (себептерін түсіндіре отырып) және ережелердің (243 тен 4) 0,82% белгілі бір себептермен сақталмайды және/немесе сақталмады (түсіндірмелер көрсетілген), ҚБК ережелерінің (243 ережеден 38) 15,64% «АХТСП» ҰК» АҚ қолданылмайды.

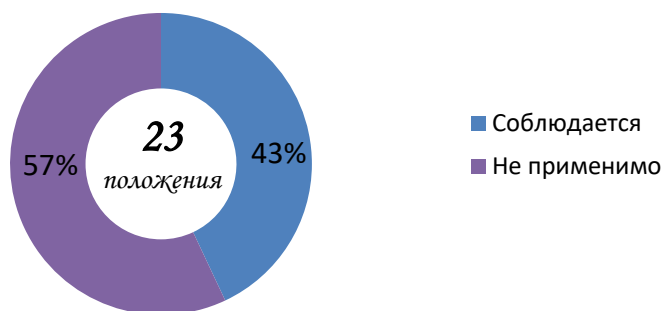
Айта кету керек, 2024 жылғы талдау нәтижелері бойынша ҚБК негізгі қағидаттары мен ережелерін қоғам сақтайды. ҚБК негізгі ережелері орындалатындығы және Жалғыз акционердің күткеніне сәйкес келетіндігі туралы жеткілікті растау бар.

ҚБК «Қор мен ұйымдардың өзара іс-қимылы. Қордың ұлттық басқарушы холдинг ретіндегі рөлі»¹ тарауы бойынша талдау нәтижелері

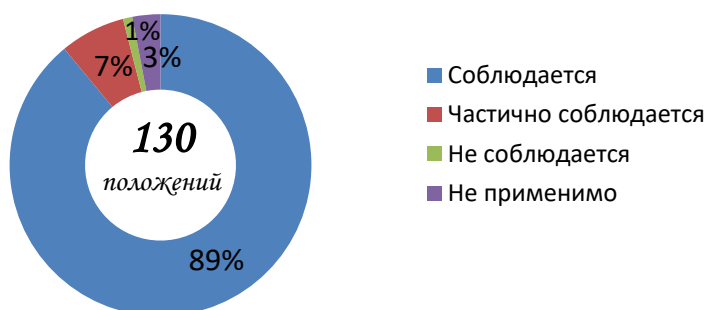
Талдау нәтижелері бойынша «АХТСП» ҰК» АҚ осы бөлім бойынша корпоративтік басқарудың ағымдағы тәжірибесі ҚБК талаптарына 77% сәйкес келеді.

КБК «Акционерлердің құқықтары» II тарауы бойынша талдау нәтижелері

Талдау нәтижелері бойынша «АХТСП» ҰК» АҚ корпоративтік басқарудың ағымдағы тәжірибесі осы бөлім бойынша ҚБК талаптарына 43% сәйкес келеді.

КБК «Директорлар кеңесі мен Атқару органының тиімділігі» III тарауы бойынша талдау нәтижелері

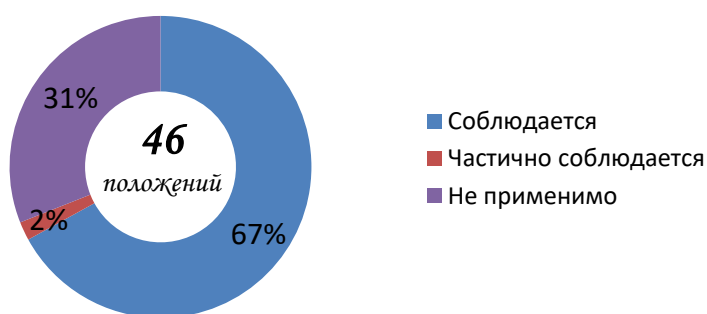
Талдау нәтижелері бойынша «АХТСП» ҰК» АҚ корпоративтік басқарудың ағымдағы тәжірибесі осы бөлім бойынша ҚБК талаптарына 89% сәйкес келеді, бұл ретте талаптардың 3% қолданылмайды.

Алайда, талдау нәтижелері бойынша «АХТСП» ҰК» АҚ корпоративтік басқарудың ағымдағы тәжірибесі 7% ішінара сәйкес келеді және белгілі бір себептерге байланысты 1% сәйкес келмейді. «АХТСП» ҰК» АҚ қазіргі уақытта төменде көрсетілген ҚБК негізгі талаптарына сәйкес келмейді және ішінара сәйкес келеді және корпоративтік басқару тәжірибесін ҚБК ережесіне сәйкес келтіру үшін төмендегідей шаралар ұсынады:

	КБК кодексінің негізгі талаптарына сәйкессіздік салалары	Енгізуге арналған түсіндірмелер мен шаралар
1.	Қор мен ұйымдар қызметтің үздіксіздігін және Директорлар кеңесі құрамының прогрессивті жаңаруын қолдау үшін Директорлар кеңесі мүшелерінің	Директорлар кеңесі мүшелерінің сабақтастық жоспары бекітілмеген. 2024 жыл соңына дейін аталған құжатты дайындау және бекіту жоспарлануда.

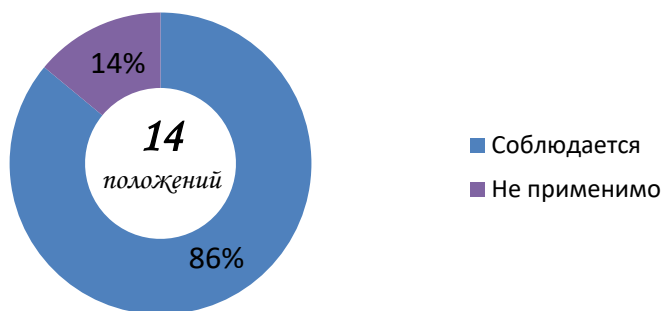
	сабақтастығы жоспарларының болуын қамтамасыз етуі қажет	
2.	Сонымен қатар, ірі акционерлер (жалғыз акционер) даму жоспарының мәселелерін, атқарушы органның бірінші басшысын сайлауды және ұйымның ұзақ мерзімді құнының өсуіне және тұрақты дамуына әсер ететін басқа аспектілерді талқылау үшін Директорлар кеңесінің төрағасымен және мүшелерімен отырыстар өткізеді. Мұндай отырыстар алдын ала жоспарланып, бекітілген рәсімдерге сәйкес өткізіледі.	2024 жылы ЖА Директорлар кеңесінің мүшелері «АХТСП» ҰК» АҚ Директорлар кеңесінің төрағасымен және мүшелерімен кездесулер өткізбеді. Сондай-ақ, «АХТСП» ҰК» АҚ ЖА Директорлар кеңесінің алдында жыл сайын тыңдалмайды, өйткені ол ЖА ЕҰ арасындағы басқарудың екінші деңгейіне енгізілген.

КБК IV. «Тәуекелдерді басқару, ішкі бақылау және аудит» тарауы бойынша талдау нәтижелері

Талдау нәтижелері бойынша «АХТСП» ҰК» АҚ корпоративтік басқарудың ағымдағы тәжірибесі осы бөлім бойынша КБК талаптарына 72% сәйкес келеді.

КБК V. «Ашықтық» тарауы бойынша талдау нәтижелері

Талдау нәтижелері бойынша «АХТСП» ҰК» АҚ корпоративтік басқарудың ағымдағы тәжірибесі осы бөлім бойынша КБК талаптарына 86% сәйкес келеді.

БАСҚАРМА

Басқарма мүшелерін іріктеу критерийлері

АХТСП» ҰК» АҚ Жарғысына сәйкес Басқарманың сандық құрамын, өкілеттік мерзімін айқындау, Басқарма мүшелерін сайлау, сондай-ақ олардың өкілеттіктерін мерзімінен бұрын тоқтату «АХТСП» ҰК» АҚ Директорлар кеңесінің құзыретіне жатады. Басқарма төрағасының өкілеттігін тағайындау және мерзімінен бұрын тоқтату Жалғыз акционердің құзыретіне кіреді.

«АХТСП» ҰК» АҚ Директорлар кеңесінің 2018 жылғы 1 қазандағы шешімімен бекітілген «АХТСП» ҰК» АҚ Басқармасы туралы ережеге «АХТСП» ҰК» АҚ Басқармасының өкілеттік мерзімі 3 жыл құрайды, «АХТСП» ҰК» АҚ Басқармасы мүшелерінің саны кемінде үшеу болу керек, бұл сақталады.

Кандидаттар бойынша ұсыныстар мен Басқарма құрамына сайлауды Директорлар кеңесінің қарауына «АХТСП» ҰК» АҚ Басқарма төрағасы енгізеді. Басқарма төрағасы ұсынған кандидатты Директорлар кеңесі Басқармаға екінші рет сондай бос лауазымға қабылдамаған жағдайда, осы бос лауазымға кандидат бойынша ұсыныс енгізу құқығы Директорлар кеңесіне ауысады.

Басқарма мүшелерін сайлау Директорлар кеңесі айқындайтын барынша ашық және айқын рәсімдер негізінде жүргізіледі.

Басқарма құрамындағы өзгерістер

«АХТСП» ҰК» АҚ Директорлар кеңесінің 2024 жылғы 12 сәуірдегі шешімімен Абай Ногаевич Турикпенбаев «АХТСП» ҰК» АҚ Басқарма төрағасы болып 3 (үш) жыл мерзімге сайланды (тағайындалды).

«АХТСП» ҰК» АҚ Директорлар кеңесінің 2024 жылғы 19 маусымдағы шешімі негізінде «АХТСП» ҰК» АҚ Басқарма құрамында мынадай өзгерістер болды:

- 1) «АХТСП» ҰК» АҚ Басқармасының сандық құрамы анықталды - 4 адам;
- 2) «АХТСП» ҰК» АҚ Басқармасының өкілеттік мерзімі анықталды – 3 (үш) жыл;
- 3) «АХТСП» ҰК» АҚ Басқарма мүшелері болып сайланғандар: -
  - Молдашева Ботагоз Муратқызы, «АХТСП» ҰК» АҚ корпоративтік мәселелер және HR жөніндегі вице-президенті;
  - Амир Султанович Атамбаев, «АХТСП» ҰК» АҚ бас инженері.

Басқарма құрамы (GRI 2-9)

2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша «АХТСП» ҰК» Басқармасы төмендегідей құрамда ұсынылды:

Т.А.Ә.	Лауазымы	Сайланған күні
Турикпенбаев А.Н.	«АХТСП» ҰК» АҚ Басқарма төрағасы	2024 жылғы 12 сәуір
Молдашева Б.М.	Басқарма мүшесі, «АХТСП» ҰК» АҚ корпоративтік мәселелер және HR жөніндегі вице-президенті	2024 жылғы 19 маусым
Атамбаев А.С.	Басқарма мүшесі, «АХТСП» ҰК» АҚ бас инженері	2024 жылғы 19 маусым

ТУРИКПЕНБАЕВ АБАЙ НОГАЕВИЧ

«АХТСП» ҰК» АҚ Басқарма төрағасы

2017 жылдан бастап Басқарма құрамына кіреді

Туған жылы: 1964

Азаматтығы: Қазақстан Республикасы

Білімі: С.М. Киров атындағы Қазан химия-технологиялық институты. Еуразия нарық институты

Еңбек қызметі:

1986-1989 жылдар – «Навоиазот» ӨБ (Навои, Өзбекстан), аммиак өндірісінің химиялық жабдықтарын жөндеу шебері, аға шебер;

1989-1993 жылдар - «ПГМК» азот–түк зауыты (Ақтау, Қазақстан), аммиак-1 цехының 6-разрядты слесарі, жабдықтарды жөндеу шебері, бөлімше механигі;

1993-1995 жылдар – «Қасқор» АҚ (Ақтау, Қазақстан), маркетинг және шетелдік компаниялармен ынтымақтастықты ұйымдастыру бөлімінің 2-санатты инженері, менеджер, бастық;

1995-2000 жылдар – «МаңғыстауМұнайГаз» АҚ (Ақтау, Қазақстан), мұнай өнімдерін өткізу басқармасы бастығының орынбасары;

2000-2002 жылдар – «Павлодар мұнай–химия зауыты» АҚ (Павлодар, Қазақстан), коммерциялық директор;

2002-2003 жылдар – «Өзенмұнайгаз» АҚ (Жаңаөзен, Қазақстан), бақылау-талдау департаментінің директоры;

2003-2004 жылдар – «Қазақтеңізкөлікфлоты «ҰТКҚК» АҚ (Ақтау, Қазақстан), салынып жатқан объектілер дирекциясы директорының міндетін атқарушы, директордың орынбасары;

2004-2008 жылдар – «ТеңізСервис» ЖШС (Ақтау, Қазақстан), Бас директордың орынбасары;

2008-2012 жылдар – «Батуми индустриал Холдинг Лтд» (Батуми, Грузия), директор;

2013 жыл – «Қазмұнайгаз» ҰК» АҚ, (Ақтау, Қазақстан), Талдау және болжау департаментінің директоры;

2014-2015 жылдар – «Ақтау халықаралық теңіз сауда порты» ҰК» АҚ, порт құрылыстары және күрделі құрылыс бөлімінің бастығы;

2015-2016 жылдар – «Ақтау халықаралық теңіз сауда порты» ҰК» АҚ, техникалық мәселелер жөніндегі вице-президент;

2016-2017 жылдар – «Құрық порты» ЖШС Бас директоры;

2017 жылдан бері «АХТСП» ҰК» АҚ (Ақтау, Қазақстан), Басқарма төрағасы.

УИЛСОН МАРИНА АНАТОЛЬЕВНА

«АХТСП» ҰК» АҚ экономика және қаржы жөніндегі вице-президенті, Басқарма мүшесі

2015 жылдан бастап Басқарма құрамына кіреді

Туған жылы: 1966

Азаматтығы: Қазақстан Республикасы

Білімі: «Қайнар» университеті (Алматы қаласы). Ш. Есенов атындағы Ақтау мемлекеттік университеті (Ақтау қаласы).

Еңбек қызметі:

1984-1992 жылдар – АҚПО (Ақтау, Қазақстан), жүк пен багаж қабылдау-тапсырушы;

1999-2000 жылдар – «Ақтау теңіз сауда порты» республикалық мемлекеттік кәсіпорны (Ақтау, Қазақстан), коммерция және жүк жұмыстары бөлімінің инженері;

2000-2003 жылдар – «АТСП» РМК (Ақтау, Қазақстан), қаржы менеджменті бөлімінің инженері;

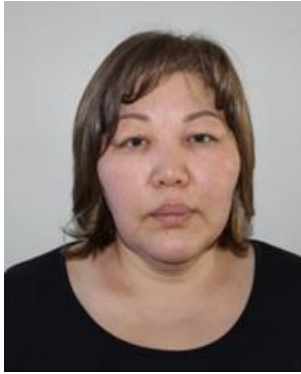
2004-2008 жылдар – «АХТСП» РМК (Ақтау, Қазақстан), экономикалық талдау және тарифтік саясат бөлімі бастығының орынбасары;

2008-2012 жылдар – «АХТСП» РМК (Ақтау, Қазақстан), стратегиялық жоспарлау және ұзақ мерзімді инвестицияларды басқару бөлімінің бастығы;

2012-2015 жылдар – «АХТСП» ҰК» АҚ (Ақтау, Қазақстан), қаржы басқармасының бастығы;

2015-2016 жылдар – «АХТСП» ҰК» АҚ вице-президенті;

2016 жылдан бері – «АХТСП» ҰК» АҚ экономика және қаржы жөніндегі вице-президенті.

Молдашева Ботагоз Муратқызы

«АХТСП» ҰК» АҚ корпоративтік мәселелер және HR жөніндегі вице-президенті, Басқарма мүшесі

2023 жылдан бастап Басқарма құрамына кіреді.

Туған жылы: 1970

Азаматтығы: Қазақстан Республикасы

Білімі: В.И. Ленин атындағы Қазақ политехникалық институты (Алматы қаласы), Ақмола қаржы-экономикалық колледжі (Астана қаласы), РФ Үкіметі жанындағы Қаржы академиясы (Мәскеу қаласы), Г.В. Плеханов атындағы Ресей экономикалық университеті (Мәскеу қаласы)

Еңбек қызметі:

1992-1993 жылдар – «Маңғышлақмұнай» ӨБ (Ақтау, Қазақстан), мұнай өндіру міндеттерін пайдалану бюросының инженер-бағдарламашысы;

1993-1995 жылдар – Маңғыстау облысы бойынша салық инспекциясы (Ақтау, Қазақстан), бағдарламақы қамтамасыз ету жөніндегі бас маман;

1995-1996 жылдар – Маңғыстау облысы бойынша салық инспекциясы (Ақтау, Қазақстан), жанама салық бөлімінің салық инспекторы;

1996 жыл – Міндетті медициналық сақтандыру қорының Маңғыстау облыстық бөлімшесі (Ақтау, Қазақстан), медициналық сақтандыру бөлімінің маманы;

1996 жыл – Міндетті медициналық сақтандыру қорының Маңғыстау облыстық бөлімшесі (Ақтау, Қазақстан), медициналық сақтандыру бөлімі бастығының міндетін атқарушы;

1996-1997 жылдар – Міндетті медициналық сақтандыру қорының Маңғыстау облыстық бөлімшесі (Ақтау, Қазақстан), медициналық сақтандыру бөлімінің бастығы;

1997-1998 жылдар – Міндетті медициналық сақтандыру қорының Маңғыстау облыстық бөлімшесі (Ақтау, Қазақстан), сақтандырушылармен және медициналық ұйымдармен есептесу бөлімінің бастығы;

1998-1999 жылдар – Міндетті медициналық сақтандыру қорының Маңғыстау облыстық бөлімшесі (Ақтау, Қазақстан), қаржы бөлімінің бастығы;

1999-2000 жылдар – Міндетті медициналық сақтандыру қорының Маңғыстау облыстық бөлімшесі (Ақтау, Қазақстан), ревизия және тарифтік саясат бөлімінің бастығы;

2000 жыл – «АХТСП» ҰК» АҚ (Ақтау, Қазақстан), салық жөніндегі бухгалтер;

2000 жыл – «АХТСП» ҰК» АҚ (Ақтау, Қазақстан), салық және кеден ісі жөніндегі 1 санатты маман;

2001-2002 жылдар – «АХТСП» ҰК» АҚ (Ақтау, Қазақстан), салық, кедендік жоспарлау және есеп жүргізу тобының жетекшісі;

2004-2005 жылдар – «АХТСП» ҰК» АҚ (Ақтау, Қазақстан), инвестиция және АЭА жөніндегі топ жетекшісі;

2005-2006 жылдар – «АХТСП» ҰК» АҚ (Ақтау, Қазақстан), инвестиция және АЭА бөлімінің бастығы;

2006-2011 жылдар – «АХТСП» ҰК» АҚ (Ақтау, Қазақстан), қаржы-жоспарлау басқармасының бастығы;

2011-2011 жылдар – «АХТСП» ҰК» АҚ (Ақтау, Қазақстан), бас бухгалтер–қаржы-басқармасының бастығы;

2011-2018 жылдар – «АХТСП» ҰК» АҚ (Ақтау, Қазақстан), бас бухгалтер;

2018-2022 жылдар – «АХТСП» ҰК» АҚ (Ақтау, Қазақстан), бас бухгалтер–бухгалтерлік есеп жүргізу және есеп беру департаментінің директоры;

2022-2023 жылдар – «АХТСП» ҰК» АҚ (Ақтау, Қазақстан), корпоративтік мәселелер және HR жөніндегі вице-президенттің міндетін атқарушы;

2023 жылдан бері - «АХТСП» ҰК» АҚ (Ақтау, Қазақстан), корпоративтік мәселелер және HR жөніндегі вице-президент.

Атамбаев Амир Султанович

«АХТСП» ҰК» АҚ бас инженері, Басқарма мүшесі

2023 жылдан бастап Басқарма құрамына кіреді

Туған жылы: 1966

Азаматтығы: Қазақстан Республикасы

Білімі: В.И. Ленин атындағы Қазақ политехникалық институты (Алматы қаласы), Ш. Есенов атындағы Каспий мемлекеттік технологиялар және инжиниринг университеті (Ақтау қаласы).

Еңбек қызметі:

1999-2008 жылдар – Маңғыстау облысы бойынша Кедендік бақылау департаменті (Ақтау қаласы, Қазақстан), Маңғыстау облысы бойынша КБД «Ақтау теңіз порты» кеден бекетінің бастығы;

2008-2009 жылдар – Маңғыстау облысы бойынша Кедендік бақылау департаменті (Ақтау қаласы, Қазақстан), Маңғыстау облысы бойынша КБД кедендік бақылауды ұйымдастыру басқармасының бастығы;

2009-2010 жылдар – Маңғыстау облысы бойынша Кедендік бақылау департаменті (Ақтау қаласы, Қазақстан), Маңғыстау облысы бойынша Кедендік бақылау департаменті бастығының орынбасары;

2011-2013 жылдар - «Alliance Logistic» ЖШС департаменті (Ақтау қаласы, Қазақстан), Қаржылық директор;

2016 жыл – «АХТСП» ҰК» АҚ (Ақтау қаласы, Қазақстан), бас механик;

2016-2017 жылдар – «АХТСП» ҰК» АҚ (Ақтау қаласы, Қазақстан), жоспарлау-өндірістік бөлім бастығы;

2016-2017 жылдар – – «АХТСП» ҰК» АҚ (Ақтау қаласы, Қазақстан), техникалық мәселелер жөніндегі вице-президент;

2018 жылдан бері – «АХТСП» ҰК» АҚ (Ақтау қаласы, Қазақстан) – бас инженер.

БАСҚАРМА ҚЫЗМЕТІ ТУРАЛЫ ЕСЕП

Басқарма қызметі туралы есепті дайындау жыл сайын, корпоративтік басқару кодексінің 2-бөлімінің 7-тарауының 5-тармағының 8) тармақшасына сәйкес «АХТСП» ҰК» АҚ жылдық есебін дайындау шеңберінде, есептік кезеңдегі Басқарма қызметінің қорытындыларын жариялау мақсатында жүзеге асырылады.

2024 жылы Басқарма отырыстары «АХТСП» ҰК» АҚ Басқармасының 2023 жылғы 25 желтоқсандағы шешімімен бекітілген оның жұмыс жоспарына сәйкес өтті. Қажет болған жағдайда Басқарманың кезектен тыс отырыстары өтті.

2024 жылы Басқарма 24 отырыс өткізді (барлық отырыстар ашық тәртіпте өтті), онда 61 мәселе қаралып, «АХТСП» ҰК» АҚ қызметінің түрлі бағыттары бойынша 151 шешім қабылданды.

Басқарма мүшелерінің қатысуы

Төменде «АХТСП» ҰК» АҚ Басқарма мүшелерінің есептік жылғы қатысуы бойынша мәліметтер келтірілген.

<i>Директорлар кеңесінің мүшесі</i>	<i>Сайланған / өкілеттік мерзімінің аяқталатын күн</i>	<i>Есептік мерзім</i>	<i>Отырыстарға қатысу</i>
<i>Турикпенбаев А.Н., «АХТСП» ҰК» АҚ Басқарма төрағасы</i>	<i>10.02.2021 з. – 01.02.2024 з.</i>	<i>01.01.2024 з. - 01.02.2024 з.</i>	<i>3/3</i>
<i>Уилсон М.А., «АХТСП» ҰК» АҚ экономика және қаржы жөніндегі вице-президенті, Басқарма мүшесі</i>	<i>12.04.2024 з. – 12.04.2027 з.</i>	<i>12.04.2024 – 31.12.2024 з.</i>	<i>21/21</i>
	<i>09.08.2023 з., 01.02.2024 з.</i>	<i>01.01.2024 з. - 01.02.2024 з.</i>	<i>2/3</i>
<i>Молдашева Б.М., корпоративтік мәселелер және HR жөніндегі вице-президент, Басқарма мүшесі</i>	<i>07.12.2023 з., 01.02.2024 з.</i>	<i>01.01.2024 з. - 01.02.2024 з.</i>	<i>1/3</i>
<i>Атамбаев А.С., «АХТСП» ҰК» АҚ бас инженері, Басқарма мүшесі</i>	<i>19.06.2024 з. - 19.06.2027 з.</i>	<i>19.06.2024 з. – 31.12.2024 з.</i>	<i>11/21</i>

Басқарма отырыстарында қаралған мәселелер

2024 жылы негізгі функциялар мен міндеттерді іске асыру шеңберінде Басқарма мәселелер бойынша қарап, шешімдер қабылдады:

- «АХТСП» ҰК» АҚ құрылымы мен штат кестесі;
- «АХТСП» ҰК» АҚ қызметкерлерінің қызметін бағалау және мен еңбекақы төлеу;
- «АХТСП» ҰК» АҚ тәуекелдерін басқару және ішкі бақылау;
- корпоративтік басқару;
- «АХТСП» ҰК» АҚ бюджеті және даму жоспары;
- «АХТСП» ҰК» АҚ мүлігін өткізу;
- «АХТСП» ҰК» АҚ облигациялар шығару;
- Қазақстан Республикасының екінші деңгейдегі банкінің банктік кепілдігін тарту;
- «АХТСП» ҰК» АҚ қызметкерлеріне сыйақы төлеу;
- «АХТСП» ҰК» АҚ Директорлар кеңесінің қарауына шығарылатын мәселелерді алдын ала мақұлдау.

2024 жыл ішінде «АХТСП» ҰК» АҚ Басқармасында:

- Штат кестелері, еңбекақы төлеу шарттары «АХТСП» ҰК» АҚ еңбекақы төлеудің грейдерлік жүйесімен айқындалған қызметкерлер тізбелері;
- «АХТСП» ҰК» АҚ 2032 жылға дейінгі даму стратегиясын іске асыру жоспары;
- «АХТСП» ҰК» АҚ кадр резервін қалыптастыру және дамыту қағидалары;
- Тоқсандағы жұмыс қорытындысы бойынша «АХТСП» ҰК» АҚ өндірістік жұмыскерлеріне сыйақы беру қағидасы;
- «АХТСП» ҰК» АҚ әкімшілік-басқару қызметкерлеріне және өндірістік қызметкерлердің жекелеген лауазымдарына еңбекақы төлеу және сыйақы беру қағидаларына, «АХТСП» ҰК» АҚ өндірістік қызметкерлеріне еңбекақы төлеу және сыйақы беру қағидаларына толықтырулар бекітілді.

ЛАУАЗЫМДЫ ТҮЛҒАЛАРДЫ МАРАПАТТАУ САЯСАТЫ (GRI 2-19, 2-20)

«АХТСП» ҰК» АҚ-да өз қызметінде «АХТСП» ҰК» АҚ Директорлар кеңесіне есеп беретін басшы қызметкерлер, қызметкерлер үшін әкімшілік-басқару қызметкерлері мен өндірістік жұмыскерлердің жекелеген лауазымдары үшін грейдерленген еңбекақы төлеу жүйесі жұмыс істейді.

Басшы қызметкерлерге алқалы атқарушы орган - «АХТСП» ҰК» АҚ («АХТСП» ҰК» АҚ Басқарма төрағасы және мүшелері) мүшелері жатады..

Директорлар кеңесіне өз қызметінде есеп беретін қызметкерлер – «АХТСП» ҰК» АҚ еңбек қатынастарында тұратын және еңбек шарты бойынша жұмысты тікелей орындайтын және корпоративтік хатшы, комплаенс-бақылаушы лауазымдары бойынша қызметкерлер болып табылатын жеке тұлғалар.

«АХТСП» ҰК» АҚ Директорлар кеңесіне өз қызметінде есеп беретін басшы қызметкерлер мен қызметкерлерге еңбекақы төлеу және сыйақы беру қағидаларымен («АХТСП» ҰК» АҚ Директорлар кеңесінің 2020 жылғы 26 қарашадағы шешімімен бекітілген), енгізілген өзгерістер ескеріле отырып, «АХТСП» ҰК» АҚ Директорлар кеңесінің грейдерленген еңбекақы төлеу жүйесі, қосымша ақылар мен үстеме ақылар жүйесі, сыйақылар төлеу жағдайларында лауазымдық жалақыларды белгілеу және қайта қарау тәртібі мен шарттары, басшы қызметкерлер мен қызметкерлерге төлеу тәртібі мен шарттары, өз қызметінде «АХТСП» ҰК» АҚ Директорлар кеңесіне есеп беретін қызмет тиімділігін бағалау нәтижелері бойынша есептік жылдағы жұмыс қорытындылары бойынша сыйақылар көзделген.

КОРПОРАТИВТІК ХАТШЫ

Корпоративтік хатшы туралы ережеге сәйкес корпоративтік хатшы лауазымы Компанияның органдары мен лауазымды адамдарының Компанияның жалғыз акционерінің құқықтары мен мүдделерін іске асыруға кепілдік беретін корпоративтік басқару қағидалары мен рәсімдерін сақтауын қамтамасыз ету мақсатында енгізіледі.

Корпоративтік хатшы өз қызметінде Компанияның Директорлар кеңесіне, функционалдық жағынан жалғыз акционердің Корпоративтік хатшысының аппаратына, Жалғыз акционердің активтерін басқару департаментіне және Компанияның атқарушы органына тәуелсіз есеп береді.

Есептік кезеңде корпоративтік хатшы Директорлар кеңесінің тиімді қызметін, сондай-ақ Директорлар кеңесі, Жалғыз акционер және «АХТСП» ҰК» АҚ басшылығы арасындағы нақты және тиімді өзара іс-қимылды қамтамасыз ету міндеттерін қоса, компанияның ішкі құжаттарында көзделген міндеттер мен функциялардың кең ауқымын іске асыруды қамтамасыз етті.

Мәселен, 2024 жылы корпоративтік хатшының негізгі функциялары мен міндеттерін іске асыру шеңберінде:

- Директорлар кеңесінің 7 отырысының жоспарында Директорлар кеңесінің 13 отырысы іс жүзінде өткізілді, Директорлар кеңесі комитеттерінің 14 отырысының жоспарында іс жүзінде 9 отырыс, компания менеджментімен көптеген жұмыс кездесулері, оның ішінде бейнеконференция форматында өтті;
- Компанияның корпоративтік басқаруын жетілдіру жөніндегі 2023-2024 жылдарға арналған жоспар шараларының орындалуын жүйелі түрде үйлестіру жүргізілді;
- Директорлар кеңесінің қызметіне өзін-өзі бағалау жүргізу тәсілі мен жоспары айқындалды, оған сәйкес 2024 жыл қорытындысы бойынша Директорлар кеңесінің мүшелеріне сауалнама жүргізілді;
- корпоративтік басқару кодексінің ережесіне сәйкес Компанияның Директорлар кеңесінің шешімімен 2023 жылғы корпоративтік басқару кодексінің қағидаттары мен ережелерінің сақталуы туралы есеп әзірленіп, бекітілді, оған сәйкес Кодекс ережелерінің 79% сақталады, 4% ішінара сақталады, 1% сақталмайды және 16% Компанияға қатысты қолданылмайды;
- «ҚТЖ» ҰК» АҚ Корпоративтік хатшысымен және оның аппаратымен кездесулер өтіп, солардың қорытындысы бойынша оларды одан әрі орындай отырып, тиісті тапсырмалар берілді;
- Компанияның корпоративтік хатшысы лауазымына кіріспе бағдарлама жобасы талқыланып, пысықталды;
- Компанияның Директорлар кеңесі үшін Даму бағдарламасы іске асырылып, соның шеңберінде Компанияның Директорлар кеңесінің мүшелері үшін тиісті сертификат бере отырып, корпоративтік басқару, тәуекелдерді басқару, теңіз логистикасы бойынша оқыту ұйымдастырылып, өткізілді; -

Компанияның Директорлар кеңесі мен оның комитеттерінің 2024 жыл бойы тоқсан сайынғы негізде шешімдерінің орындалуына мониторинг жүргізілді.

КОМПЛАЕНС-БАҚЫЛАУШЫ (GRI 2-16)

«АХТСП» ҰК» АҚ комплаенс-бақылаушысы «АХТСП» ҰК» АҚ комплаенс-бақылаушысы туралы ережеде белгіленген тәртіппен Директорлар кеңесіне тікелей бағынатын және «АХТСП» ҰК» АҚ Директорлар кеңесінің Аудит жөніндегі комитеті жетекшілік ететін «АХТСП» ҰК» АҚ тәуелсіз қызметкері болып табылады. 2023 жылғы тамызда «АХТСП» ҰК» АҚ комплаенс-бақылаушысының өкілеттігі Директорлар кеңесінің шешімімен 2026 жылғы 11 шілдеге дейін ұзартылды.

Есептік кезеңде «АХТСП» ҰК» АҚ комплаенс-бақылаушысының негізгі функциялары мен міндеттерін іске асыру шеңберінде:

- Қоғамда анықталған сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне және оларды митигациялау және жою бойынша қабылданатын шараларға бағалау жүргізіліп, Қоғамның 2024 жылғы сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін бағалау туралы есебі дайындалды, сондай-ақ Қоғамның 2024-2025 жылдарға арналған сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін азайту шаралары жоспарын әзірледі (комплаенс-бақылаушының 2024 жылғы 25 желтоқсандағы хаты);
- 33 сыбайлас жемқорлық тәуекелі анықталды, оның 1 қызыл аймаққа енгізілген, 4 анықталған қолданылатын талап, 4 түзету шарасы жүзеге асырылды, Қоғам қызметінде сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін азайту бойынша 2024-2025 жылдарға шаралар жоспары әзірленді (Қоғамның Басқарма төрағасы 2024 жылғы 25 желтоқсанда бекіткен), оның қорытындысы бойынша 9 шара белгіленді;

- 2024 жылғы 21 мамыр - 28 маусым аралығында «ҚТЖ» ҰК» АҚ қашықтықтан оқыту және тестілеу жүйесінде «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл» және «Әдеп және мінез-құлық кодексі» тақырыптары бойынша «ҚТЖ» ҰК» АҚ Комплаенс-қызметі тағайындаған «АХТСП» ҰК» АҚ қызметкерлерінің белгілі бір санаттарын онлайн-оқыту курстарынан өткізу ұйымдастырылды;

- 2024 жылғы 24 мамырда «АХТСП» ҰК» АҚ қызметкерлерін «Харассмент. Ұғым және құқықтық мәртебесі. Осы құбылыс кезінде әрекет ету әдістері мен шаралары» тақырыбында ашық форматта шара өтті. Аталған шара барысында осы құбылыстың ұғымы мен құқықтық мәртебесін, сондай-ақ оған ден қою шараларын таныстыра отырып, аталған тақырып бойынша дәріспен бейнематериал көрсетілді. Аталған іс-шара «Құқықтық саясатты зерттеу орталығы» ҚБ (LPRC) ұсынған бейнематериалдар мен слайдтар пайдалана отырып өткізілді. Осы іс-шараға қатысқан «АХТСП» ҰК» АҚ қызметкерлерінің жалпы саны-58 (елу сегіз) адам;

- 2024 жылғы 7 маусымда «АХТСП» ҰК» АҚ қызметкерлерімен «Мүдделер қақтығысы», «Күпия ақпараттандыру», «Сыйлық беру/алу» тақырыптарында ашық форматта ақпараттық-оқыту шарасын өткізу ұйымдастырылды. Аталған шара барысында слайдтар мен бейнематериалдар көрсетілген тақырыптар бойынша дәріс көрсетілді. Осы шараға қатысқан «АХТСП» ҰК» АҚ қызметкерлерінің жалпы саны - 60 (алпыс) адам;

- Ақтау қаласының мемлекеттік кірістер бөлімшесінің қызметкерін тарта отырып, 2024 жылғы 13 маусымда жалпыға бірдей декларациялау тақырыбында ақпараттық-түсіндіру шарасын өткізу ұйымдастырылды. Аталған шара барысында осы тақырып бойынша слайдтар көрсетіліп, декларациялау бойынша «АХТСП» ҰК» АҚ қызметкерлерінің қызықтырған сұрақтарына жауап бере отырып, 270.00 нысаны бойынша декларация ұсыну тәртібі мен ерекшеліктері бойынша егжей-тегжейлі түсіндірілді;

- 2024 жылғы 27 маусымда «АХТСП» ҰК» АҚ қызметкерлерінің санкциялық шектеу бойынша тәуекел-менеджментте тікелей «Қорғаудың бірінші желісі» болып табылатын операциялық қызметке қатысу ұйымдастырылды, атап айтқанда: материалдық-техникалық қамтамасыз ету басқармасының шарттар жасасу және мониторингілеу функционалдық бағытының бас менеджері А. Сарбаев, жетекші заң кеңесшісі Е. Гронзикова, көлік логистикасы бөлімінің 2-деңгейдегі маманы А. Дингалиеваның санкциялық реттеу мәселелеріне арналған «2024 жылы санкциялық тәуекелдерді басқару» халықаралық конференциясына (Алматы қаласы) қатысуы ұйымдастырылды.;

- 2024 жылғы 13 желтоқсанда ҚР Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл агенттігінің Маңғыстау облысы бойынша департаменті «АХТСП» ҰК» АҚ басшылығымен және қызметкерлерімен сыбайлас жемқорлыққа қарсы тақырып бойынша ақпараттық-оқыту шарасын өткізуді ұйымдастырды. Аталған шара барысында слайдтар мен бейнематериалдар көрсетіліп, тақырыптар бойынша дәріс көрсетілді. Осы шараға қатысқан «АХТСП» ҰК» АҚ қызметкерлерінің жалпы саны 88 (сексен сегіз) адам.

МҮДДЕЛЕР ҚАҚТЫҒЫСЫН БАСҚАРУ (GRI 2-15)

«АХТСП» ҰК» АҚ Директорлар кеңесінің 2024 жылғы 15 қарашадағы шешімімен бекітілген «АХТСП» ҰК» АҚ мүдделер қақтығысының алдын алу және реттеу саясаты әрекет етіп, «АХТСП» ҰК» АҚ ресми веб-сайтында орналастырылған.

«Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы» Қазақстан Республикасының Заңын сақтау шеңберінде «АХТСП» ҰК» АҚ Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саясаты, сондай-ақ мүдделер қақтығысына жол бермеу және шешу шараларын, сондай-ақ мүдделер қақтығысына жол бермеу міндеттемелерін орындамағаны үшін компанияның лауазымды адамдары мен қызметкерлерінің жауапкершілігін көздейтін Іскери әдеп кодексі қолданылады.

«АХТСП» ҰК» АҚ қызметкерлерінің сыбайлас жемқорлыққа төзбеушілігін қамтамасыз ету мақсатында «Мүдделер қақтығысы», «Күпия ақпараттандыру», «Сыйлық беру/алу»

тақырыптарында ашық форматта 2024 жылғы 7 маусымда қызметкерлермен ақпараттық-оқыту шарасын өткізу ұйымдастырылды. Аталған іс-шара барысында слайдтар мен бейнематериал көрсетіліп, тақырыптар бойынша дәріс көрсетілді. Осы шараға қатысқан «АХТСП» ҰК» АҚ қызметкерлерінің жалпы саны 60 (алпыс) адам.

2024 жыл қорытындысы бойынша «АХТСП» ҰК» АҚ лауазымды тұлғалары мен қызметкерлерінің мүдделерінің ықтимал не нақты қақтығыстарын болдырмау және реттеу бойынша барлық қажетті шаралар қабылданды.

КОРПОРАТИВТІК ӘДЕП (GRI 2-26)

Әдеп стандарттары мен нормаларын қалыптастыру және қолдау мақсатында Компания «ҚТЖ» ҰК» АҚ және оның еншілес ұйымдарының әдеп және мінез-құлық кодексінің («ҚТЖ» ҰК» АҚ Директорлар кеңесінің 2019 жылғы 20 қыркүйектегі шешімімен (№14 хаттама), сондай-ақ «АХТСП» ҰК» АҚ Іскери әдеп кодексінің ережелерін басшылыққа алады (Басқарма төрағасының (Президенттің) 2020 жылғы 07 сәуірдегі №234-НҚ бұйрығымен бекітіліп, олар «АХТСП» ҰК» АҚ лауазымды адамдарының/қызметкерлерінің мінез-құлығының негіз қалаушы қағидаттары мен нормаларын белгілеп, «АХТСП» ҰК» АҚ ішіндегі қарым-қатынас ережелерін айқындайды, сондай-ақ «АХТСП» ҰК» АҚ мүдделі тұлғалармен қарым-қатынасы және атқаратын лауазымына қарамастан «АХТСП» ҰК» АҚ барлық лауазымды тұлғалары мен қызметкерлеріне қолданылады.

Жоғарыда көрсетілген құжаттарда «АХТСП» ҰК» АҚ қызметі қалыптасатын мынадай негізгі корпоративтік құндылықтар айқындалған: адалдық, әдептілік, адамдарға құрмет, өзара көмек пен сенім, сондай-ақ «АХТСП» ҰК» АҚ корпоративтік мәдениетінің өзгермейтін құндылықтары: қауіпсіздік, сапа және қоршаған ортаны қорғау, жауапкершілік, тұрақты даму және өзара өркендеу, топ болып жұмыс істей білу, ашық дамуға, кәсібилікке және өз ісіне деген мақтаныш.

Қызметкерлер мен басқа адамдар корпоративтік әдеп бойынша кеңес алуға жүгіне алады және/немесе корпоративтік әдептің, адам құқықтарының, жалдау мен еңбек жағдайларының тең болмауы, ұрлық, компания қызметкерлері немесе лауазымды тұлғалары жасаған сыбайлас жемқорлық бұзушылықтар, денсаулыққа, қауіпсіздікке және қоршаған ортаға қауіп-қатерлер туралы нақты және болжамды бұзушылықтар туралы хабарлай алады:

- өзінің тікелей немесе жоғары тұрған басшысына;
- «ҚТЖ» ҰК» АҚ комплаенс-қызметінің басшысына;
- «қызу желі» арқылы;
- «ҚТЖ» ҰК» АҚ корпоративтік омбудсменіне (еңбек құқықтарын бұзу мәселелері бойынша).

Бұдан басқа, «АХТСП» ҰК» АҚ басшылығы қабылдау кестесіне сәйкес жеке және заңды тұлғалардың өкілдерін жеке қабылдауды жүзеге асырады.

Қабылдау кестесі мен тәртібі туралы толық ақпаратпен «АХТСП» ҰК» АҚ корпоративтік сайтында <https://www.portaktau.kz>. «Байланыстар» бөлімінде, сондай-ақ «АХТСП» ҰК» АҚ кеңсе және өндірістік жайларындағы ақпараттық стендтерде танысуға болады.

Еңбек даулары

«АХТСП» ҰК» АҚ сот органдарына жүгінгенге дейін қызметкер мен жұмыс беруші арасындағы жеке еңбек дауларын қарау жөніндегі келісім комиссиясы жұмыс істейді (2024 жылы қолданылып жүрген құрам 2023 жылғы 15 ақпандағы бұйрықпен тағайындалып, 2024 жылғы 18 шілдеде өзгертулер енгізілді).

2024 жыл ішінде «АХТСП» ҰК» АҚ қызметкерлерінен келісім комиссиясына өтініштер түскен жоқ.

«АХТСП» ҰК» АҚ қызметкерлерінен келіп түсетін әлеуметтік-еңбек шағымдары мен өтініштері (өтініштердің күні, түрі мен сипаты, сондай-ақ қабылданған шешімдер туралы ақпарат) бойынша мәліметтер тоқсан сайын «Әлеуметтік өзара іс-қимыл және коммуникациялар орталығы» ЖМ ақпараттың осы түрін шоғырландыру және одан әрі жіберу үшін «ҚТЖ» ҰК» АҚ Адами ресурстарын басқару департаментіне ұсынылады.

ТҰРАҚТЫ ДАМУДЫ БАСҚАРУ (GRI 2-2, 2-3, 2-12, 2-14)

«АХТСП» ҰК» АҚ өзінің экономикаға, экологияға және Қоғамға ықпалының маңыздылығын түсіне отырып, 2024 жылы «АХТСП» ҰК» АҚ «ҚТЖ» ҰК» АҚ Тұрақты даму саласындағы саясатында айқындалған мынадай қағидаттарды дамыту жолымен тұрақты дамудың тиісті жүйесін қалыптастыру жұмысын жалғастырады («ҚТЖ» ҰК» АҚ Директорлар кеңесінің 2021 жылғы 24 мамырдағы шешімімен бекітілген, 2023 жылғы 15 желтоқсанда бекітілген өзгерістермен):

- «АХТСП» ҰК» АҚ қызметінің ашықтығы, есептілігі, ашықтығы;
- қызметкерлердің әдеп мінез-құлқы;
- қызметкерлерге әділ сыйақы;
- мүдделі тараптардың мүдделерін құрметтеу;
- заңдылық, адам құқықтарының сақталуы, сыбайлас жемқорлыққа төзбеушілік, мүдделер қақтығысына жол бермеу;
- мүлікке ұқыпты қарау, қаржы қаражатын тиімді пайдалану, тиісті сападағы тауарларды, жұмыстар мен көрсетілетін қызметтерді сатып алу;
- жеке мысал.

Басқарушылық шешімдер қабылдау кезінде «АХТСП» ҰК» АҚ Директорлар кеңесі мен Басқармасы корпоративтік басқару кодексінде бекітілген орнықты даму саласындағы жоғарыда көрсетілген қағидаттарды басшылыққа алады (Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2012 жылғы 5 қарашадағы қаулысымен бекітілген, Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2023 жылғы 14 шілдедегі қаулысымен өзгертілген).

Барлық жұмыскерлер, әрқайсысы өз деңгейінде жеке мінез-құлығымен және «АХТСП» ҰК» АҚ тиісті ішкі құжаттарын сақтау жолымен тұрақты даму саласындағы қағидаттарды енгізеді.

«АХТСП» ҰК» АҚ экономикалық, экологиялық және әлеуметтік үш бөлімнің келісілушілігін ескере отырып, өз қызметін жүзеге асыру шараларын қабылдауда.

Экономикалық бөлім «АХТСП» ҰК» АҚ қызметін ұзақ мерзімді құн өсіруге, Жалғыз акционер мен инвесторлардың мүдделерін қамтамасыз етуге, процестердің тиімділігі мен еңбек өнімділігін арттыруға бағыттайды.

Экологиялық бөлім биологиялық және физикалық табиғи жүйелерге әсерді азайтуды, шектелген ресурстарды тиімді пайдалануды, экологиялық, энергия мен материалды үнемдеу технологияларын қолдануды, қалдықтарды азайтуды, қайта өңдеуді және жоюды қамтамасыз етеді.

Әлеуметтік бөлім өзгелердің арасында еңбек қауіпсіздігін қамтамасыз етуді және жұмыскерлердің денсаулығын сақтауды, әділ сыйақы төлеу және жұмыскерлер құқықтарын

құрметтеуді, қызметкерлерді жеке дамытуды, жұмыскерлер үшін әлеуметтік бағдарламаларды жүзеге асыруды, демеушілік пен қайырымдылықты, экологиялық және білім беру акцияларын өткізуді қамтитын әлеуметтік жауапкершілік қағидаларына бағытталған.

Жыл сайынғы негізде «АХТСП» ҰК» АҚ Директорлар кеңесінің шешімімен бекітілетін «АХТСП» ҰК» АҚ жылдық есебін, тұрақты даму саласындағы есепті қалыптастырып, әдетте оның құрамына кіреді.

Тұрақты даму саласындағы есептің мақсаты - мүдделі тараптарға «АТСП» ҰК» АҚ және оның 2024 жылғы 1 қаңтардан 31 желтоқсанға дейінгі кезеңдегі қызметі туралы тұрақты дамудың үш аспектісі: экономикалық, әлеуметтік және экологиялық бойынша толық және анық ақпарат беру.

2024 жылғы №3 (Тұрақты дамуды қамтамасыз ету» стратегиялық мақсатына қол жеткізу нәтижелері (GRI 2-22)

2024 жылы «Тұрақты дамуды қамтамасыз ету» стратегиялық мақсатына оның стратегиялық бастамаларын іске асыру арқылы қол жеткізу нәтижелері туралы ақпарат осы есептің «Даму стратегиясы» бөлімінде берілген.

2024 жылы тұрақты даму саласындағы корпоративтік басқару кодексінің қағидаттары мен ережелерінің сақталуын талдау нәтижелері

2024 жылы тұрақты даму саласындағы Корпоративтік басқару кодексінің қағидаттары мен ережелерінің сақталуын талдау нәтижелері бойынша ақпарат осы есептің «Корпоративтік басқару кодексінің қағидаттары мен ережелерінің сақталуы туралы есеп» бөлімінде ұсынылған.

2024 жылы «АХТСП» ҰК» АҚ корпоративтік басқаруды жетілдіру жөніндегі 2023-2024 жылдарға арналған кешенді жоспардың «Тұрақты даму» 3-бөлімі шараларының орындалу нәтижелері

«АХТСП» ҰК» АҚ Директорлар кеңесінің 2023 жылғы 31 қазандағы шешімімен бекітілген «АХТСП» ҰК» АҚ корпоративтік басқаруды жетілдірудің 2023-2024 жылдарға арналған кешенді жоспары (бұдан әрі – кешенді жоспар) тұрақты даму саласындағы бірқатар шараларды қамтиды.

2023 жыл қорытындысы бойынша кешенді орындау туралы есеп «АТСП» ҰК» АҚ Директорлар кеңесінің 2023 жылғы 28 мамырдағы шешімімен бекітілген және «орындалды», «орындалуды», «орындалмады» және «қолданылмайды мәртебесі бар шаралар санын көрсете отырып, бес бөлім бойынша талдау болып табылады. «Тұрақты даму» 3-бөлімінің 5 шарасының орындалу мерзімі 2024 жыл, 2024 жыл қорытындысы бойынша 5 орындалды.

Кешенді жоспардың «Тұрақты даму» 3-бөлімі шараларының 2024 жылы орындау нәтижелері бойынша ақпарат:

**Кешенді
жоспар
тармағы**

Шара

Орындалуы туралы мәлімет

3.1	<p>«АХТСП» ҰК» АҚ Басқармасы басқарушы және өндірістік жұмыскерлерді оқыту және біліктілік арттыру бағдарламасын (қызметкерлер бойынша нақты оқыту бағыттарын көрсете отырып) жыл сайын қабылдау рәсімін енгізу керек.</p>	<p>Жыл сайынғы негізде әкімшілік-басқарушылық және өндірістік қызметкерлерді оқыту жоспарын қалыптастыру жүзеге асырылады, ол докер-механизаторларды, стивидорлар мен тальмандарды, порт флотының экипажын, логистика және коммерциялық жұмыс саласындағы, тәуекелдерді басқару және ішкі бақылау саласындағы қызметкерлерді қоса кадрларды міндетті, корпоративтік оқытуды, даярлауды, қайта даярлауды көздейді.</p> <p>2024 жылға арналған «АХТСП» ҰК» АҚ қызметкерлерінің біліктілігін арттыру жоспары Басқарма төрағасының 2024 жылғы 30 қаңтардағы бұйрығымен бекітілген.</p>
3.2	<p>Қоғам Басқармасы Қоғамның тиісті қызметкерлерінің білім алудан өтуін және жаһандық және өңірлік экологиялық бағдарламаларға, сондай-ақ өзінің қатысатын өңірлердегі тұрақты даму саласындағы жобаларға қатысуын қамтамасыз етуі керек.</p>	<p>Экологиялық бағдарламалар және тұрақты даму шеңберінде «АХТСП» ҰК» АҚ 2024 жылы оқыту және дамыту бойынша мынадай іс-шаралар өткізілді:</p> <p>1) 2024 жылғы 13-16 ақпан аралығында «АХТСП» ҰК» АҚ 2 қызметкері (ақпараттық технологиялар басқармасының бастығы М.П. Греков және энергетика, байланыс және порт құрылыстары қызметінің жетекші инженер-электршісі А.Г. Василянский «АХТСП» ҰК» АҚ арасында цифрландыру және тұрақты даму саласындағы озық тәжірибе алмасуды одан әрі дамыту бойынша Валенсия (Испания) портында оқытуға қатысты (Каспий және Қара теңізде жасыл порттар мен коммуникацияларды ілгерілету» жобасын басқаратын WTO Management Consulting компаниясының қолдауымен ЕҚЫҰ өткізген шаралар шеңберінде жетекші еуропалық порттар).</p> <p>Жобаның негізгі мақсаттарының бірі тұрақты даму көрсеткіштерін жақсартуға бағытталған теңіз секторында тең мүмкіндіктерді</p>

ілгерілету болды. Валенсия порты Испаниядағы ең ірі порттардың бірі және цифрландыру және тұрақты даму саласында жоғары құзыретке ие;

2) өндірістік қауіпсіздікті қамтамасыз ету және жақсарту мақсатында 2024 жылғы 30 сәуірдегі Шартқа сәйкес тиісті сертификат бере отырып, NEBOSH және IOSH халықаралық курсы бағдарламалары бойынша оқуға қатысу:

- 2024 жылғы 21-26 шілде аралығында «АХТСП» ҰК» АҚ 2 қызметкері (теңізде жүзу және флотты пайдалану қауіпсіздігі қызметінің бас менеджері Х.Е. Джалмурзаев пен тиеу-түсіру кешенінің аға стивидоры К.Б. Жұмағалиев) («OSH MS халықаралық курсы тақырыбында оқудан өтті;

- 2024 жылғы 18-30 тамыз аралығында «АХТСП» ҰК» АҚ 1 қызметкері (еңбекті қорғау және өнеркәсіптік қауіпсіздік қызметі оқу орталығының маманы Ж.К. Қуанышева) «NEBOSH IGC халықаралық курсы» тақырыбында оқудан өтті;

3) 2024 жылғы 22 шілдеде АҚШ USAID халықаралық даму агенттігі «АХТСП» ҰК» АҚ 14 қызметкері арасында "ESG-әлем трансформациясы: тұрақты болашақ» тақырыбында тренинг өткізді. Бұл тренингтің мақсаты Қоғам қызметкерлеріне ESG (экологиялық, әлеуметтік және басқару) қағидаттары негізінде тұрақты операцияларды енгізу үшін білім мен дағды беру болды. Оқыту өз ұйымдарында тиімді және тұрақты тәжірибелерді жүзеге асыруға, олардың бәсекеге қабілеттілігін арттыруға және тұрақты дамуды қолдауға бағытталған. Оқыту нәтижелері бойынша Қоғамның барлық

		катысушыларына сертификат берілді
3.4	«ҚТЖ» ҰК» АҚ 2024 жылға ESG рейтингін жақсарту шараларының орындалуы	2023-2024 жылдарға арналған ESG рейтингін жақсарту бойынша «ҚТЖ» ҰК» АҚ Жол картасы шараларын орындаудың ағымдағы мәртебесі туралы ақпарат тоқсан сайын «ҚТЖ» ҰК» АҚ Стратегия және тұрақты даму департаментіне 2024 жылғы 10 қаңтардағы шығыс хатпен ұсынылды.
3.5	Қоғам Басқармасы тұрақты даму аспектілерін атқарушы орган мүшелерінің ПӘК әзірлеу үдерісімен интеграциялауды қамтамасыз ету мақсатында ПӘК әзірлеу кезінде Қоғамның атқарушы органы мүшелерінің тұрақты даму көрсеткіштеріне қол жеткізуін ескеру керек	<p>ПӘК карталары ДК 2024 жылғы 28 мамырдағы шешімімен - Басқарма төрағасына; ДК 2024 жылғы 19 маусымдағы шешімімен - корпоративтік мәселелер және HR жөніндегі вице-президентке және бас инженерге бекітілді. Тиімділік карталары мынадай тұрақты даму көрсеткіштерін қамтиды:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) таза CO2 төмендеуі; 2) өндірістік қауіпсіздік деңгейі; 3) әлеуметтік тұрақтылық индексі; 4) өндірістік жұымскерлердің орташа айлық жалақысы деңгейінің өсуі; 5) жүк ауыстырып тиеу; 6) EBITDAmargin
3.8	Қоғам Басқармасы Қоғам қызметкерлеріне әдістемелік қолдау көрсету және тұрақты даму саласында оқыту жүргізу керек.	<p>«АХТСП» ҰК» АҚ Басқарма төрағасының 2024 жылғы 30 қаңтардағы бұйрығымен «АХТСП» ҰК» АҚ қызметкерлерінің біліктілігін арттырудың 2024 жылға арналған жоспары бекітіліп, соған сәйкес 2024 жылы:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 2024 жылғы 21-26 шілде аралығында «АХТСП» ҰК» АҚ 2 қызметкері (Х.Е. Джалмурзаев пен К.Б. Жұмағалиев) «IOSH MS халықаралық курсы» (2024 жылғы 30 сәуірдегі қызметтерді сатып алу туралы шарт) тақырыбында оқудан өтті;

		<p>- 2024 жылғы 1-2 тамыз аралығында «АХТСП» ҰК» АҚ 7 қызметкері (Гончаров И.В., Шегенбаева Н.А., Гронзикова Е.А., Мусаев Ш.И., Укубаева Г.М., Симбина З.М., Ковалева В.А.) «Еңбек даулары: олардың пайда болу себептері, келісім комиссиясында еңбек дауын шешу тәртібі» (2024 жылғы 14 маусымдағы қызметтерді сатып алу туралы шарт);</p> <p>- 2024 жылғы 18-30 тамыз аралығында «АХТСП» ҰК» АҚ 1 қызметкері (Ж.К. Қуанышева) «NEBOSH IGC халықаралық курсы» (2024 жылғы 30 сәуірдегі қызметтерді сатып алу туралы шарт) тақырыбында оқудан өтті.</p> <p>«ҚТЖ» ҰК» АҚ Оқу орталығы 2024 жылы өткізуді жоспарлаған «Стресс-менеджмент» тақырыбында «АХТСП» ҰК» АҚ қызметкерлерін оқыту өткізілмеді (2025 жылы өткізілді)</p>
3.10.	Формирование годовых отчетов Общества и/или отчетов в области устойчивого развития в соответствии со стандартами GRI	Тұрақты даму саласындағы есепті қамтитын «АХТСП» ҰК» АҚ 2023 жылғы жылдық есебі «АХТСП» ҰК» АҚ GRI стандарттарына сәйкес қалыптастырылып, «АХТСП» ҰК» АҚ Директорлар кеңесінің 2024 жылғы 28 қарашадағы шешімімен бекітілді.

МҮДДЕЛІ ТАРАПТАРМЕН ӨЗАРА ІС-ҚИМЫЛ (GRI 2-29)

Мемлекеттің, бизнестің және халықтың қажеттіліктерін жақсы түсіну, тиімді кері байланыс және мүдделі тараптардың мүдделерін сақтау мақсатында «АХТСП» ҰК» АҚ барлық мүдделі тараптармен ашықтық және ақпараттық ашықтық қағидаттарында диалог құруға ұмтылады.

Мүдделі тараптар «АХТСП» ҰК» АҚ қызметі туралы ақпаратты:

- 1) мақсаты мүдделі тараптарға Ақтау теңіз порты және оның қызметі туралы толық және анық ақпарат беру болып табылатын «АХТСП» ҰК» АҚ жылдық есебінен;
- 2) тұрақты даму саласындағы есептен;
- 3) «АХТСП» ҰК» АҚ ресми интернет-ресурсындағы ақпараттан;
- 4) «АХТСП» ҰК» АҚ қарайтын заңды және жеке тұлғалардың өтініштерінен;
- 5) Бұқаралық ақпарат құралдарындағы «АХТСП» ҰК» АҚ тиісті оқиғалары туралы пресс-релизден;

б) брифингтерден;

7) қаржылық есептілік депозитарийінің интернет-ресурсында ашылатын ақпараттан алады.

ҰЖЫМДЫҚ ШАРТТАР (GRI 2-30)

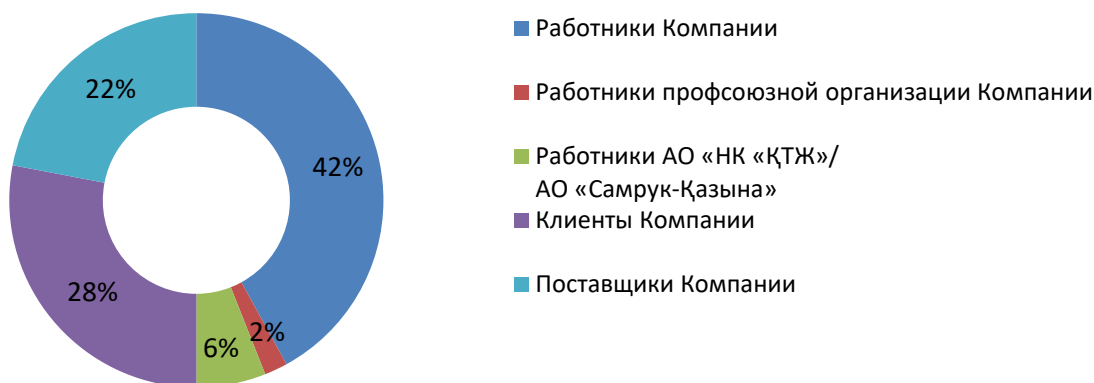
Қызметкерлердің 100% «АХТСП» ҰК» АҚ ұжымдық шартымен қамтылған.

«АХТСП» ҰК» АҚ Ұжымдық шартына 7-қосымша болып табылатын кәсіподақ мүшелері емес жұмыскерлердің ұжымдық шартқа қосылу тәртібіне сәйкес Ұжымдық шарт талаптары мен қолдану олардың атынан ұжымдық шарт жасаған жұмыс берушіге және оған қосылған жұмыскерлерге қолданылады.

Кәсіподақ пен «АХТСП» ҰК» АҚ қызметкерлері арасында жасалған Ұжымдық шартқа қосылу шарты Жұмыс берушімен еңбек шартын жасасу болып табылады.

ҚЫЗМЕТТІҢ МАҢЫЗДЫ АСПЕКТІЛЕРІ (GRI 3-1, 3-2, 3-3)

Осы есепте ашу үшін маңызды тақырыптарды айқындау мақсатында «АХТСП» ҰК» АҚ негізгі мүдделі тараптарға («АХТСП» ҰК» АҚ қызметкерлеріне, «ҚТЖ» ҰК» АҚ және «Самұрық-Қазына» АҚ қызметкерлеріне, «АХТСП» ҰК» АҚ кәсіподақ ұйымының қызметкерлеріне, «АХТСП» ҰК» АҚ клиенттері мен жеткізушілеріне) Ақтау теңіз порты қызметінің үш аспектісі экономикалық, экологиялық және әлеуметтік тұрғыдан олардың пікірі бойынша неғұрлым маңызды тақырыптар бойынша сауалнама жүргізілді.

Барлығы GRI стандарттарында қарастырылған 31 тақырып ұсынылып, оның ішінде сауалнама нәтижелері бойынша негізгі мүдделі тараптардан ең көп дауыс алған 6 маңызды тақырып анықталды:

- **GRI 201** – Экономикалық нәтижелілік;
- **GRI 303** – Су және шығарындылар;
- **GRI 305** – Шығарындылар;
- **GRI 401** – Қамту;
- **GRI 402** – Еңбек қатынастары;
- **GRI 403** – Еңбекті қорғау және қауіпсіздік.

Айта кету керек, алдыңғы есепті кезеңмен салыстырғанда маңызды тақырыптар тізімінде ешқандай өзгерістер жоқ, яғни мүдделі тараптардан алдыңғы есепті кезеңде мүдделі тараптар таңдаған тақырыптар үлкен жауап алды.

Төменде негізгі мүдделі тараптардың пікірінше, жоғарыда аталған 6 маңызды Тараптың әрқайсысының GRI стандарттарына сәйкес ашу туралы ақпарат берілген.

ЭКОНОМИКАЛЫҚ ӘСЕР ЕТУ

ЭКОНОМИКАЛЫҚ НӘТИЖЕЛІЛІК (GRI 201)

ҚҰРЫЛЫП, БӨЛІНГЕН ТІКЕ ЭКОНОМИКАЛЫҚ ҚҰН (GRI 201-1)

2024 жылғы өндірістік көрсеткіштер, шығындар, пайда мен залалдар, ақша қаражат қозғалысы туралы ақпарат осы Жылдық есептің «қойылған міндеттерге қатысты қызметті шолу және талдау» бөлімінде ашылған.

ҚАРЖЫЛЫҚ ЗАРДАПТАР ЖӘНЕ КЛИМАТТЫҢ ӨЗГЕРУІНЕ БАЙЛАНЫСТЫ ӨЗГЕ ТӘУЕКЕЛДЕР МЕН МҮМКІНДІКТЕР (GRI 201-2)

Төменде «АХТСП» ҰК» АҚ 2023 жылға арналған тәуекелдер тізіліміне енгізілген Климаттық тәуекел - теңіз деңгейінің төмендеуі туралы ақпарат берілген.

Теңіз деңгейінің төмендеу тәуекелі

Климаттық тәуекелдерге ауа-райының өзгеруі немесе табиғи апаттар нәтижесінде өндірістік активтердің физикалық зақымдану қаупі кіруі мүмкін.

Каспий бассейні жағалауындағы мемлекеттердің теңіз порттары үшін олардың қалыпты жұмыс істеуін қамтамасыз ететін негізгі фактор Каспий теңізінің деңгейі болып табылады.

Соңғы 20 жыл ішінде Каспий деңгейінің тұрақты төмендеуі байқалады (Ақтау теңіз портындағы су деңгейі 1,7 метрге төмендеп, әлі де төмендеу жалғасуда), бұл порт аймақтарының, кеме қатынасы жолдарының, порт акваторияларының, гидротехникалық құрылыстардың пайдалану мүмкіндіктеріне және теңізде жүзу қауіпсіздігіне теріс әсер етуде.

Теңіз порттарын, оның ішінде халықаралық маңызы бар теңіз порттарын, порт құрылыстары мен теңіз порты акваториясын пайдалану қағидаларына сәйкес (Қазақстан Республикасы Инвестициялар және даму министрінің 2015 жылғы 28 сәуірдегі №519 бұйрығымен бекітілген) Акватория мен кеме қатынасы арналарына техникалық қызмет көрсету жұмыстарының тәртібі мен ұйымдастырылуы талап етілетін навигациялық габариттерді қолдаумен қамтамасыз етіледі.

Тереңдіктің (батиметрияның) мерзімді өлшемдері, сондай-ақ «Қазгидромет» РМК ақпараты негізінде, Каспий бассейні елдерінің (Әзірбайжан, Иран, Ресей және Түрікменстан) халықаралық метеорологиялық ұйымдарының ақпараты және Ақтау теңіз портының рельстері бойынша бақылау деректері теңіз деңгейінің төмендеу жағына қарай өзгеру динамикасын (жыл сайын 10 – 20 см-ге) қадағалайды.

2024 жылғы 1 қаңтардағы жағдай бойынша Ақтау теңіз портының рельсі бойынша теңіз деңгейі 157 см, ал 2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша -170 см, осылайша 2024 жылы теңіз деңгейінің төмендеуі 13 см болды.

2024 жылғы 1 тоқсанда теңіз деңгейі іс жүзінде өзгеріссіз қалды (1 см-ге көтерілу), 2024 жылғы 2 тоқсанда теңіз деңгейінің 13 см көтерілуі байқалды, бұл маусымдық өзгерістерге байланысты (қардың еруі және т.б.), 2024 жылғы 3 және 4 тоқсандарда теңіз деңгейінің төмендеуі байқалды. 2024 жылғы 4 тоқсанда теңіз деңгейінің төмендеуі байқалғандықтан, бұл қауіп қызыл аймаққа көшті..

Тәуекелді төмендету шаралары

«Ақтау порты акваториясында теңіз түбін тереңдету» жобасы Қазақстан Республикасының 2030 жылға дейінгі теңіз инфрақұрылымын дамытудың кешенді жоспарына, сондай-ақ Қазақстан Республикасының 2029 жылға дейінгі ұлттық инфрақұрылымдық жоспарына енгізілген.

2024 жылы «КИТНГ» ЖШС 2024 жылғы 22 қаңтардағы Шартқа сәйкес «Ақтау порты акваториясында теңіз түбін тереңдету» жұмыс жобасының жобалау-сметалық құжаттамасын (ЖСҚ) әзірледі.

2024 жылғы 29 қарашада II санаттағы объектілер үшін қоршаған ортаға әсер етуге экологиялық рұқсат алынды.

2024 жылғы 19 желтоқсанда ЖСҚ қоршаған ортаны қорғау бөлімінің құрамында балық ресурстарына залалды есептеу жөніндегі балық шаруашылығы комитетінің оң қорытындысы алынды.

2024 жылғы 27 желтоқсанда «Маңғыстау облысы, Өмірзақ ауылы мекен-жайындағы Ақтау порты акваториясында теңіз түбін тереңдету» жұмыс жобасы бойынша «Мемсараптама» РММ оң қорытындысы алынды.

ЖСҚ сәйкес жұмыс құны 42,1 млрд. теңге құрайды,

оның ішінде: - 1 кезек - 20,6 млрд. теңге;

- 2 кезек - 14,1 млрд. теңге;

- 3 кезек-7,4 млрд. теңге.

Ақтау порты 2025 жылы Ақтау порты акваториясында теңіз түбін тереңдетудің 1-ші кезегін өткізуді жоспарлап отыр, бұл порт акваториясында қауіпсіз теңізде жүзу үшін қажетті навигациялық тереңдікті және теңіз деңгейінің төмендеуінің ағымдағы қарқынын сақтай отырып, айлақтарда кеме тұрағын келесі 3-4 жылға қамтамасыз етеді.

«АХТСП» ҰК» АҚ меншікті қаражаты болмауына, сондай-ақ қаражат тапшылығына байланысты «ҚТЖ» ҰК» АҚ қалыпты жұмысты қамтамасыз ету және Транскаспий халықаралық көлік маршрутын одан әрі дамыту үшін Мемлекет басшысының және ҚР Үкіметінің тиісті тапсырмаларын орындау үшін Ақтау порты акваториясында теңіз түбін тереңдетуді жүргізу үшін республикалық бюджеттен қаражат бөлу есебінен порт акваториясында теңіз түбін тереңдетуді қаржыландыру мәселесін қарау жоспарлануда.

Бұл мәселені шешу теңіз портын қауіпсіз пайдалануға, сондай-ақ оны одан әрі дамытуды қамтамасыз етуге мүмкіндік береді.

2024 жылғы 25 қыркүйектегі Қазақстан Республикасының Премьер-министрі О.А. Бектеновтің Маңғыстау облысына жұмыс сапары шеңберінде Қазақстан Республикасының Көлік министрлігіне Қазақстан Республикасының Қаржы министрлігімен, Қазақстан Республикасының Ұлттық экономика министрлігімен және «Самұрық-Қазына» ҰӘҚ» АҚ-мен бірлесіп, 2025 жылы «Ақтау порты акваториясында теңіз түбін тереңдету» жобасын қаржыландыру мәселесін пысықтау тапсырылды.

2024 жылы Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігіне, Қазақстан Республикасы Көлік министрлігіне (2024 жылғы 30 қыркүйек), Қазақстан Республикасы Парламенті Сенатының Маңғыстау облысынан депутаты Б.Т. Орынбасаровқа, Қазақстан Республикасы Парламенті Мәжілісінің депутаттары С.Б. Мұсабаевқа пен Е.Т. Жаңбыршинге, Қазақстан Республикасы Парламенті Сенатының Маңғыстау облысынан депутаты С.Т. Алдашевқа Ақтау портында тереңдету жұмыстарын жүргізу шығындарын 2025 жылғы республикалық бюджетке қосу мәселесі бойынша хаттар жолданды.

ТАҒАЙЫНДАЛҒАН ТӨЛЕМДЕРМЕН ЖОСПАР БОЙЫНША МІНДЕТТЕМЕЛЕР ЖӘНЕ БАСҚА ЗЕЙНЕТАҚЫ ЖОСПАРЛАРЫ (GRI 201-3)

Төменде «АХТСП» ҰК» АҚ 2024 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жылдағы қаржылық есептілігінде көрсетілген, халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына («ХКЕС») сәйкес дайындалған және «АХТСП» ҰК» АҚ 2024 жылғы жылдық есебіне қосымша болып табылатын ақпарат берілген.

Төлем көлемі белгіленген зейнетақы жоспары

«АХТСП» ҰК» АҚ зейнеткерлікке шыққан соң белгіленген төлемдер бойынша міндеттемелердің ағымдағы құнын және осыған байланысты қызметтердің ағымдағы құнын айқындау үшін бағалаудың актуарлық әдісін пайдаланады.

Актуарлық бағалау болашақта нақты нәтижелерден өзгеше болуы мүмкін түрлі болжамдар қолдануды білдіреді. Актуарлық бағалау әдісі дисконттау мөлшерлемелері, болашақта жалақының өсуі, өлім деңгейі және болашақта зейнетақының өсуі туралы болжамдарды қамтиды. Белгіленген төлемдері бар Зейнетақы бағдарламалары бойынша міндеттемелерді бағалаудың күрделілігі мен ұзақ мерзімді сипатына байланысты мұндай міндеттемелер осы болжамдардың өзгеруіне өте сезімтал. Барлық болжамдар әрбір есептік күнге қайта қаралады. Ең көп өзгертін параметр-дисконттау мөлшерлемесі. Қолданылатын дисконттау мөлшерлемесін айқындау кезінде «АХТСП» ҰК» АҚ басшылығы бағалау күніндегі бағаланатын зейнетақы міндеттемелері сияқты өтеу мерзіміндегі мемлекеттік облигацияларға оның тең кірістілігін айқындады.

Болашақ жалақының өсуі және зейнетақының ұлғаюы инфляцияның күтілетін болашақ қарқынына негізделген.

Ұжымдық шартқа сәйкес «АХТСП» ҰК» АҚ еңбек қызметі аяқталған соң өз қызметкерлеріне белгілі бір сыйақы төлейді («Белгіленген төлем мөлшері бар Зейнетақы жоспары»).

«АХТСП» ҰК» АҚ сыйақы төлеу міндеттемелерін қайта бағалаудан туындайтын актуарлық пайда мен залалды олар анықталған кезде өзге жиынтық пайда мен залал құрамында танып, сыйақы бойынша шығындар мен міндеттемелерді таниды.

Белгіленген төлем мөлшері бар Зейнетақы жоспарына сәйкес сыйақы бойынша міндеттемелер мен шығындар болжанатын шартты бірлік әдісі көмегімен айқындалады. Бұл әдіс әрбір жұмыс істеген жылды сыйақы алу құқығының қосымша бірлігіне арттыру ретінде қарастырып, қорытынды міндеттемені көрсету үшін әрбір бірлікті бөлек өлшейді. Сыйақы беру шығындары белгіленген төлем мөлшері бар Зейнетақы жоспары бойынша сыйақы формуласына сәйкес қызметкерлердің жұмыс өтілі ішінде жиынтық сыйақыларды бөлетіндей пайда мен залал және өзге де жиынтық кіріс туралы есепте көрсетіледі. Бұл міндеттеме валюта мен шарттар белгіленген төлем мөлшерімен Зейнетақы жоспары бойынша міндеттемелер валютасымен және бағаланған шарттарымен салыстыруға болатын мемлекеттік облигациялар бойынша сыйақы мөлшерлемесіне ұқсас дисконт мөлшерлемесін қолдана отырып, ақшаның есептік Болашақ қозғалысының ағымдағы құны бойынша өлшенеді.

Белгіленген төлем мөлшері бар Зейнетақы жоспары бойынша төлемдер қызметкерлерге зейнетақы төлемдеріне құқық беретін қызметтер көрсетілуіне қарай шығындарға жатқызылады.

Белгіленген төлем мөлшері бар Зейнетақы жоспары бойынша шығындар санаттарына төмендегілер жатады:

- қызметтердің құны (ағымдағы және өткен кезеңдердегі қызмет құнын, сондай-ақ секвестрлерден және төлемдердің белгіленген мөлшерімен Зейнетақы жоспары бойынша өтеулерден түскен пайда мен залалды қоса);

- таза пайыздық шығын;

қайта бағалау.

«АХТСП» ҰК» АҚ пайда мен залалдағы қызметтердің құнын өзіндік құн және әкімшілік шығын ретінде көрсетеді. Секвестрден түскен пайда мен залал өткен кезеңдердегі қызмет құны ретінде есепке алынады. «АХТСП» ҰК» АҚ «Қайта бағалау» шығындар санаты басқа жиынтық табыс құрамында көрсетіледі.

2023 жылы «АХТСП» ҰК» АҚ зейнеткерлеріне төленген сом - 42 696 мың теңге, оның ішінде:

- зейнеткерлікке шыққан кезде біржолғы сыйақы - 18 041 мың теңге;

– зейнетақыға ай сайынғы үстеме ақы-24 655 мың теңге.

ҮКІМЕТТЕН АЛЫНҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ҚОЛДАУ (GRI 201-4)

Ақпарат осы Жылдық есептің «Қаржылық қолдау» тарауында көрсетілген.

ЭКОЛОГИЯЛЫҚ ЖАУАПКЕРШІЛІК

СУ ЖӘНЕ ШЫҒАРЫНДЫЛАР (GRI 303, 2-12, 2-13, 2-25)

«АХТСП» ҰК» АҚ табиғи ресурстарға ұқыпты қараудың маңыздылығын түсініп, оларды ұтымды пайдалануға ұмтылады. Есептік жылы суды жалпы тұтыну 2023 жылғы деңгеймен салыстырғанда 6 664 текше метрге азайды. Тұтынатын су көлемінің азаюы кемелерге және қосалқы тұтынушыларға берілетін су көлемінің азаюымен, өрт сөндіру жүйелерін тексеруге арналған су шығынымен байланысты. Ақтау теңіз портының су тұтынуы 2023 жылғы деңгейде қалып отыр, бұл ретте жуу орындарында су шығынын үнемдеу бойынша оң қарқын байқалады.

СУМЕН ОРТАҚ РЕСУРС РЕТІНДЕ ӨЗАРА ІС-ҚИМЫЛ (GRI 303-1)

Ақтау теңіз портының акваториясы - гидротехникалық құрылыстармен шектелген су бетінің учаскесі. Шартты түрде таза теңіз суларын Ақтау теңіз порты акваториясына, порт флоты кемелерінің дизель бөлшектерінен жылу бөлінген соң, жүзу операциялары кезінде (су көздеріне тазартпай ағызуға рұқсат етілетін нормативтік таза суларға жылу электр станцияларының агрегаттары мен жабдықтарын салқындату үшін пайдаланылатын сулар және т.б. жатады) ағызу жүзеге асырылады. Сұйылту мен аз көлемді ескере отырып, су күйіне айтарлықтай әсер ете алмайтын жылудан шамалы ластану мүмкін.

«АХТСП» ҰК» АҚ негізгі өндірістік және пайдалану қызметі ресурс үнемдеу технологияларын енгізуді талап етпейді, осыған байланысты Ақтау теңіз портында айналымды сумен жабдықтау жүйесі, энергетикалық және материалдық ресурстардың тұйық циклі жоқ.

Ақтау теңіз портының өз тазарту құрылыстары жоқ және тараптар арасындағы шарттар талаптарына сәйкес кемелерден өздері жасап, қабылданған сарқынды суларды қабылдаушы ұйымдарға:

- шаруашылық лас су - кейін биологиялық тазартылып, қалалық тазарту құрылыстарына;

- құрамында мұнай бар су-кәдеге жаратуға арналған мамандандырылған ұйымға береді.

«АХТСП» ҰК» АҚ негізгі өндірістік қызметі бас және өзге де жүктерді ауыстырып тиеу, паром кешеніне қызмет көрсету болып табылады. Ақтау теңіз порты мұнай тиеу процесіне қатыспайды, мұнай, технологиялық желілер мен құбыршек құрылғыларының емес. Ақтау теңіз портының функциялары мұнай құю айлақтарын берумен және кемеңіз кіреберіс қалдықтарын ресімдеумен шектеледі. Мұнай тиеу тараптары кеме мен жағалау өкілдері болып табылады. Кеме тиеуге жауапты және кеме бойынша бұйрықпен танкер капитаны тағайындаған вахталық экипажды білдіреді. Жағалауды Ақтау теңіз порты айлақтарында орналасқан мұнай мен мұнай жабдықтарының иелері – «Артис Оверсис С.А. Қазақстан» ЖШС, «ҚазТрансОйл» АҚ БФ, «Terminalex» ЖШС компаниялары ұсынады.

Тараптардың жүк операцияларын жүзеге асыру процесінде Ақтау теңіз порты акваториясы мұнай өнімдерімен ластанған жағдайда терминал кемесі - оператор «АХТСП» ҰК» АҚ Басқарма төрағасының бұйрығымен бекітілетін апаттарды жою жоспарын қолданысқа енгізіп, толық жойылғанша тиімді ден қою шараларын қамтамасыз етеді.

Су ортасының мұнаймен ластану қаупіне ұласатын өз қызметі болмаған кезде және тиісінше су ортасына техногендік әсер ету факторы болмаған кезде мұнайдың теңіз флорасына, фаунасына төгілу салдарын назарға ала отырып және теңіз суының жай-күйін бақылаудың маңыздылығын түсіне отырып, «АХТСП» ҰК» АҚ Өндірістік бағдарламаны іске асыру шеңберінде өз еркімен «АХТСП» ҰК» АҚ бас инженері бекітетін экологиялық бақылауды Ақтау теңіз порты акваториясы ауданында теңіз суының сапасына талдамалық бақылауды жүзеге асырады. «АХТСП» ҰК» АҚ өз зертханасы болмауына байланысты химиялық талдаулар мен өлшемдерді «А-Центр» ЖШС сынақ орталығы қызмет көрсету шарты бойынша жүргізеді.

Сынама алу өндірістік экологиялық бақылау бағдарламасының құрамында бекітілген, белгіленген бес нүктеде жоспар-кестеге сәйкес жүзеге асырылады.

Теңіз суының химиялық құрамына 18 көрсеткіш бойынша зерттеулер жүргізу кезеңділігі (РН, аммоний, нитрат, нитрит, жалпы темір, мыс, БПК 5, фтор, фосфат, еріген оттегі, хлорид, сульфат, фенол, СПАВ, кальций, магний, бикарбонат, карбонат) – тоқсанына 1 рет №1 нүктеде – № 4/5 мұнай құю айлағы.

Мұнай өнімдерін ұстауға теңіз суының сынамаларын алу белгіленген 5 нүктеде айына 1 рет жүргізіледі (№4/5 мұнай құю айлақтары; 9/10; №8 паром терминалы; №1 құрғақ жүк айлағы; №12 айлақ).

АҒЫНДЫ СУЛАРДЫ ШЫҒАРУҒА БАЙЛАНЫСТЫ ӘСЕРДІ БАСҚАРУ (GRI 303-2)

Су пайдалану ерекшелігін ескере отырып, теңіз суын зерттеу қажет емес. Шартты түрде таза судың ағуы шамалы жылу ластануымен сипатталады (рұқсат етілген көрсеткіштер шегінде).

СУ АЛУ (GRI 303-3)

Порт флоты кемелерінің су салқындату жүйелерінде (қозғалтқыштарды салқындату) жер үсті суларын алу және пайдалану жүзеге асырылады.

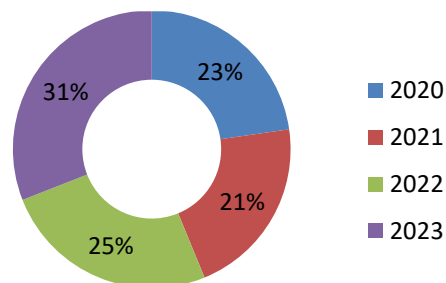
СУ БҰРУ (GRI 303-4)

Шартты таза суларды су объектісіне бұру (порт флоты кемелерінің қозғалтқыштарын салқындату) жүзеге асырылады.

СУ ШЫҒЫНЫ (GRI 303-5)

Шаруашылық ауыз суды бұру ткммендегідей құраған:

- 2020 жылы – 24,932 мың текше метр;
- 2021 жылы – 23,124 мың текше метр;
- 2022 жылы – 27,707 мың текше метр;
- 2023 жылы – 33,975 мың текше метр.
- 2024 жылы – 27,311 мың текше метр.

Тұтынылатын су көлемінің ұлғаюы кемелерге және қосалқы тұтынушыларға берілетін су көлемінің ұлғаюына, өрт сөндіру жүйелерін тексеруге арналған су шығынына байланысты. Ақтау теңіз портының су тұтынуы 2023 жылғы деңгейде қалып отыр, бұл ретте жуу орындарында су шығынын үнемдеу бойынша оң қарқын байқалады.

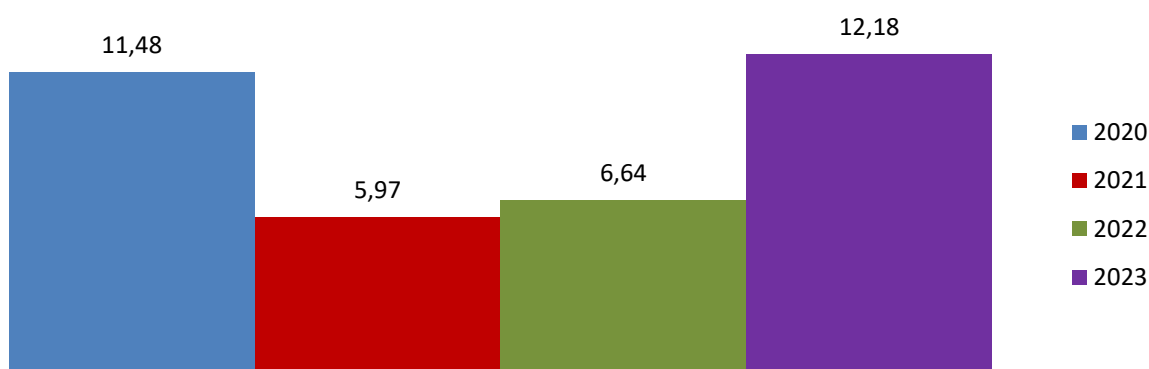
ШЫҒАРЫНДЫЛАР (GRI 305, 2-12, 2-13, 2-25)

Қоршаған ортаға эмиссия

Ағымдағы жылы атмосфераға ластаушы заттар шығарындылары көлемі 9,27 тонна құрайды, рұқсат етілген лимит 41,13 тонна құрайды. Өткен жылғы осы кезеңіндегі шығарындылардың нақты көлемі 12,18 тонна құрады. Өткен жылмен салыстырғанда ластаушы заттар шығарындыларының ұлғаюы 1,3 есе.

Ластаушы заттар шығарындыларының көлемінің азаюы құрғақ жүк айлақтары арқылы үйілген коксты ауыстырып тиеу көлемінің 1,3 есе азаюына, «Бұлақ» ЛСЖ кеме қозғалтқыштарының жұмыс сағатының 2 есе азаюына, ағаш өңдеу станоктарының жұмыс сағатының 1,5 есе азаюына байланысты.

стационарлық көздерден қоршаған ортаға эмиссиялар қарқыны,
тонна

ПАРНИКТІК ГАЗДЫ ТІКЕЛЕЙ ШЫҒАРУ (1 ҚАМТУ САЛАСЫ) (GRI 305-1)

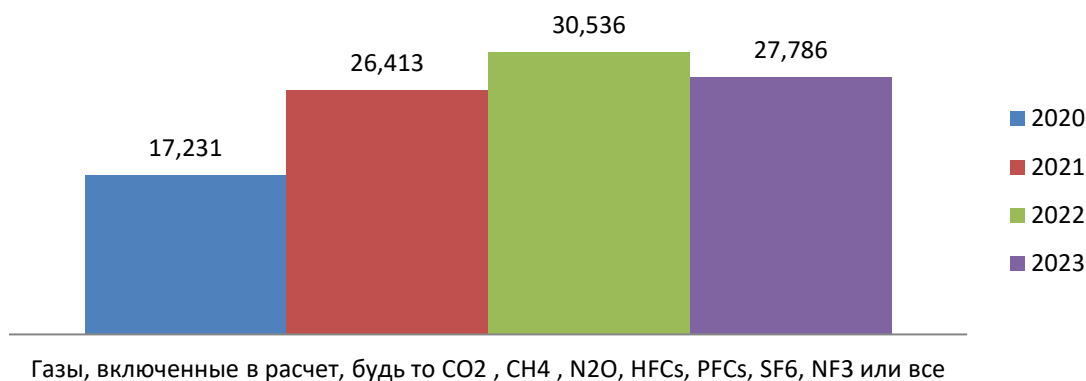
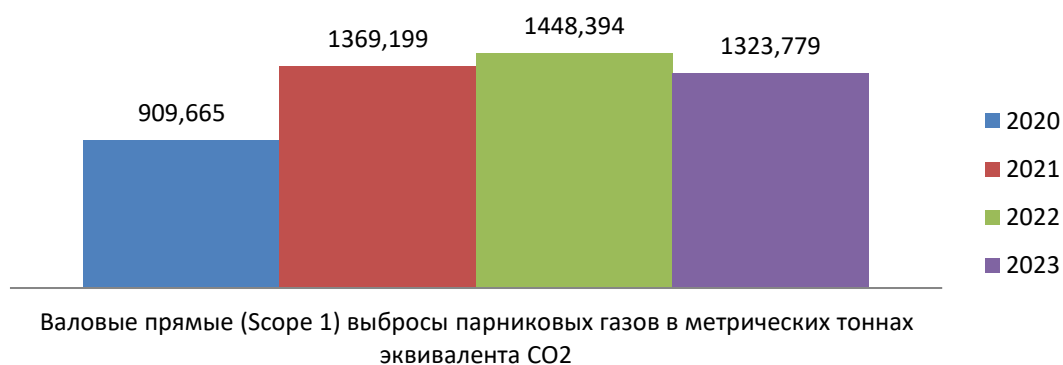
«АХТСП» ҰК» АҚ көміртек ізі тікелей және жанама энергетикалық шығарындыларды қамтиды.

Парниктік газдың тікелей шығарындылары жылжымалы көздерді (автомобиль, жүк тиеу-түсіру техникасы, порт флоты кемелері) және стационарлық тұтынушыларды (авариялық дизель-генераторлар) пайдалану нәтижесінде пайда болады.

Жанама энергетикалық шығарындылар «АХТСП» ҰК» АҚ үшінші тарап энергия көздерінен сатып алатын және тұтынатын отын пайдалануға байланысты.

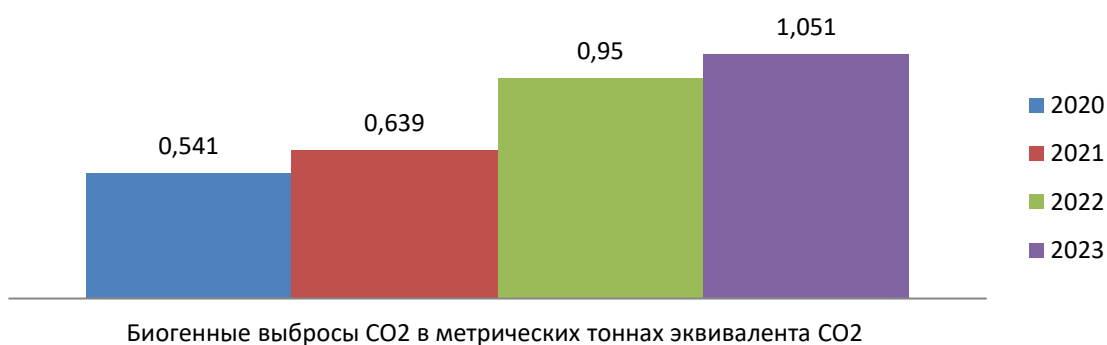
Парниктік газ шығарындыларының негізгі көздері:

- порт флоты кемелері (сүйреткіш-итергіш, мұнай қалдықтарын жинаушы кеме, моторлы қайық) ;
- автокөлік;
- арнайы техника;
- жылжымалы крандар.

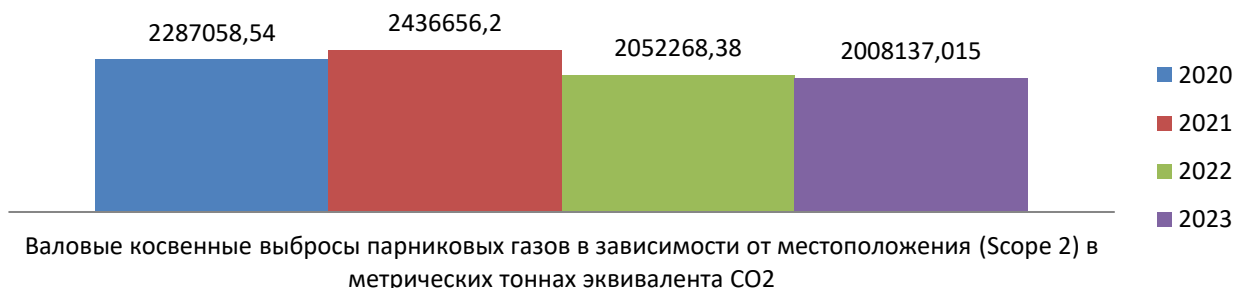
2023 жылғы 12 айда стационарлық объектілерден парниктік газ шығарындылары 4,11 тонна, ал 2022 жылы 7,18 тонна құрады. Шығарынды көлемі өткен кезеңмен салыстырғанда 1,8 есе азайды.

Себебі кеме қатынасы санының азаюы (2023 жылы 457 кеме, өткен жылғы осы кезеңде - 223 кеме) және тиісінше «Бұлақ» ЛСЖ кеме қозғалтқыштарының жұмыс уақыты өткен жылмен салыстырғанда 2 есе.

ЭНЕРГЕТИКАДАҒЫ ПАРНИКТІК ГАЗДЫ ЖАНАМА ШЫҒАРУ (2 ҚАМТУ САЛАСЫ) (GRI 305-2)

2024 жылы парниктік газ шығарындыларының жалпы көлемі 2401,07 мың тонна құрады, оның ішінде тікелей шығарынды – 1,452 мың тонна, жанама шығарынды – 2399,6 мың тонна. 2023 жылмен салыстырғанда парниктік газдың тікелей шығарындысының ұлғаюы 1,1%, жанама энергетикалық газдың ұлғаюы 15% құрады.

ПАРНИКТИК ГАЗДЫҢ ӨЗГЕ ЖАНАМА ШЫҒАРЫНДЫЛАРЫ (3 ҚАМТУ САЛАСЫ) (GRI 305-3)

Парниктік газ шығарындыларына есеп (Score 3) жүргізілмейді.

ПАРНИКТИК ГАЗ ШЫҒАРЫНДЫЛАРЫНЫҢ ҚАРҚЫНДЫЛЫҒЫ (GRI 305-4)

Парниктік газ шығарындыларының қарқындылығына есеп жүргізілмейді.

ПАРНИКТИК ГАЗ ШЫҒАРЫНДЫЛАРЫН ҚЫСҚАRTУ (GRI 305-5)

Климаттың жаһандық өзгеруіне қарай Ақтау теңіз порты да Каспий теңізі деңгейінің төмендеуіне байланысты әсерге ұшырайды. Бұл мәселе «АХТСП» ҰК» АҚ инфрақұрылымы мен жеткізу тізбегіне айтарлықтай әсер етуі мүмкін «АХТСП» ҰК» АҚ ұзақ мерзімді құндылық жасау қабілеті үшін шешуші маңызы бар.

Климат өзгеруіне байланысты тікелей бизнес-тәуекелдерді түсіну мен басқарудан басқа, «АХТСП» ҰК» АҚ осы ғасырда жаһандық температураның көтерілуінің әсерін шектеу бойынша көпжақты күш-жігерді қолдауға міндеттенеді. Қоршаған ортаға теріс әсер ететін зиянды шығарындылардың әсерін барынша азайту «АХТСП» ҰК» АҚ стратегиялық мақсаттарының бірі болып табылады («АХТСП» ҰК» АҚ Директорлар кеңесінің 2022 жылғы 6 мамырдағы шешімімен бекітілген).

Ақтау теңіз портының ағымдағы және болашақ қызметінің қоршаған ортаға теріс әсерін азайту үшін «АХТСП» ҰК» АҚ өз еркімен неғұрлым таза технологияларға инвестиция салып, бос тұруға қарсы күрес бағдарламасын іске асырады. Ауа сапасын бақылау шаралары жоспарлауға, әзірлеуге және жедел қызметке енгізілген. Ақтау теңіз портында көлік инфрақұрылымының тиімді жүйесін қолдау «АХТСП» ҰК» АҚ атмосфераға шығарындыларды қысқартуға мүмкіндік беріп, «АХТСП» ҰК» АҚ өмір сүру және экономика сапасын арттыру бойынша мақсатына жауап береді.

Шығарындылардың барлық көздері тікелей бақылауда емес екенін мойындай отырып, «АХТСП» ҰК» АҚ (мысалы, Ақтау теңіз портына, бөгде ұйымдарға келетін теңіз кемелерінен шығарындылар), «АХТСП» ҰК» АҚ клиенттерге, жалға алушыларға және басқа да мүдделі тараптарға байланысты шығарындыларды азайтуға көмектесу үшін серіктестікті, ақпараттық-түсіндіру жұмыстарын жеңілдету және көтермелеу арқылы ауа сапасын жақсарту мүмкіндіктерін іздейді.

Қазіргі уақытта «АХТСП» ҰК» АҚ көміртеК ізін қадағалау жобасымен жұмыс істеуде. Жүктің шамадан тыс тиелетін бірлігіне отын шығынын есептеу жұмысы жүргізілуде. Салыстырмалы талдауға контейнерлерді өндеу кезінде жылжымалы кран орнына сатып алынған ричстакер пайдалану тиімділігін бағалау деректері кірді.

Парниктік газ шығарындыларын азайтудың оң қарқынын және жылжымалы кран жұмыстарының алдыңғы жағын заманауи ричстакерлерге ауыстыру кезінде отын үнемдеуді ескере отырып, 2024 жылы өз тиімділігін көрсеткен 2 қосымша ричстакер бірлігі сатып алынды.

Парниктік газ шығарындыларын азайту бойынша қосымша қабылданатын шаралар:

- 1) пайдаланылған газды қосымша тазарту құрылғыларын (күйеге қарсы сүзгі) жылжымалы кран мен тиегіштерге орнату;
- 2) жеңіл автомобильдерді сұйытылған газға біртіндеп ауыстыру;
- 3) пайдаланылған газға газ талдағышпен мерзімді өлшеу жүргізу;
- 4) автомобильдер пайдаланған газ нормадан асып кеткен кезде карбюраторды реттеу;
- 5) техниканы еуро-5 стандарттарына сәйкес келетін заманауи ричстакерге біртіндеп ауыстыру.

Жобасын «АХТСП» ҰК» АҚ бас инженері бекітетін атмосфераға ластаушы заттардың рұқсат етілген шығарындыларының белгіленген нормативтерінен асқан кезде одан кейін экологиялық сараптамадан өтеді, нормативтен тыс шығарындыларды жою себептері белгіленіп, шаралар әзірленеді.

Ақтау теңіз портын Каспий өңіріндегі сусымалы материалдарды ауыстырып тиеу бойынша ең таза және тиімді кәсіпорын ету мақсатында «АХТСП» ҰК» АҚ 2024 жылы Еуро-4 көмірсутек шығарындылары бойынша қазіргі заманғы экологиялық нормалар мен стандарттарға сәйкес келетін 5 тиегіш сатып алды (автотиегіш ж/к 1,75 т. – 1 бірлік, автотиегіш ж/к 5 т. – 1 бірлік; автотиегіш ж/к 2,5 т. - 3 бірлік).

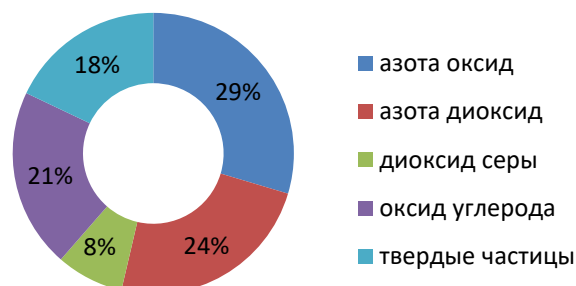
ОЗОН БҰЗУШЫ ЗАТ ШЫҒАРЫНДЫЛАРЫ (GRI 305-6)

Озон бұзушы зат шығарындыларына есеп жүргізілмейді.

АЗОТ ОКСИДІ (NOX), КҮКІРТ ОКСИДІ (SOX) ЖӘНЕ АТМОСФЕРАҒА БАСҚА ДА БІРАЗ ШЫҒАРЫНДЫЛАР(GRI 305-7)

2024 жылға нақты шығарынды
9,27 тонна құрады, оның ішінде:

- азот оксиді – 1,163 тонна;
- азот диоксиді – 1,315 тонна;
- күкірт диоксиді – 0,452 тонна;
- көміртек оксиді – 1,169 тонна;
- қатты бөлшектер – 2,352 тонна.

ӘЛЕУМЕТТІК ЖАУАПКЕРШІЛІК

ҚАМТУ (GRI 401, 2-7)

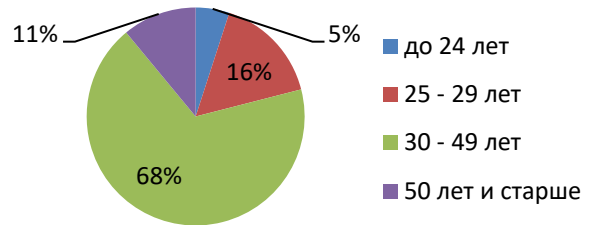
ЖАҢА ҚЫЗМЕТКЕРЛЕР ЖӘНЕ КАДРЛАРДЫҢ ТҰРАҚТАМАУЫ (GRI 401-1)

Адами ресурстарды басқару бөлігінде «АХТСП» ҰК» АҚ басым бағыты «АХТСП» ҰК» АҚ алдында тұрған міндеттерді іске асыру үшін тиісті кәсіби құзыреттіліктері бар мамандарға «АХТСП» ҰК» АҚ қажеттілігін қамтамасыз ету болып табылады.

2024 жылы – 42 қызметкер немесе жалпы санының 8,1% (2024 жыл аяғында 516 адам) қабылданды.

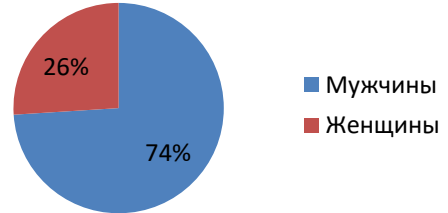
Жаңа қызметкерлер саны (үлесі), жастарына қарай бөлінген:

- 24 жасқа дейін – 1 адам (2%);
- 25 – 29 жас – 5 адам (12%);
- 30 – 49 жас – 23 адам (55%);
- 50 жас және одан үлкен – 13 адам (31%).

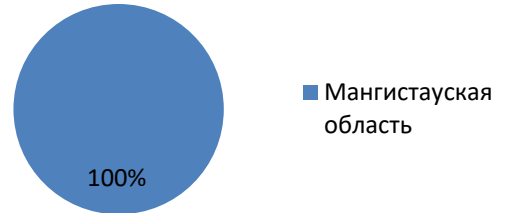
Қызметкерлер саны (үлесі), гендерлік белгісіне қарай бөлінген:

- ерлер – 29 адам (69%);
- әйелдер – 13 адам (31%).

Қызметкерлер саны (үлесі), өңірлерге қарай бөлінген:

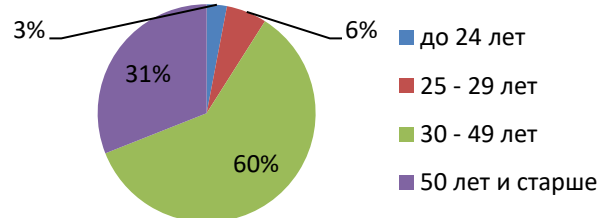
- Маңғыстау облысы – 42 адам (100%)

2024 жыл соңына қарай тізімдік сан – 516 адам. Кадрлар тұрақтамауы 3,7% құрады.

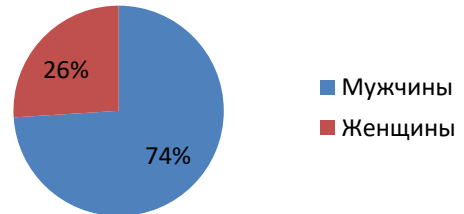
Қызметкерлер саны (үлесі), жастарына қарай бөлінген:

- 24 жасқа дейін – 10 адам (2%);
- 25 – 29 жас – 29 адам (6%);
- 30 – 49 жас – 303 адам (59%);
- 50 жас және одан үлкен – 174 адам (33%).

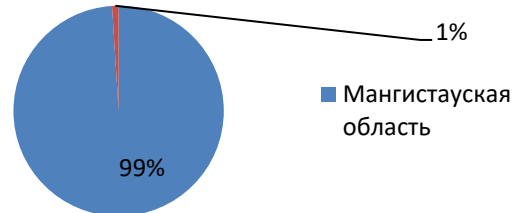
Қызметкерлер саны (үлесі), гендерлік белгісіне қарай бөлінген:

- ерлер – 386 адам (75%);
- әйелдер – 130 адам (25%).

Қызметкерлер саны (үлесі), өңірлерге қарай бөлінген:

- Маңғыстау облысы – 515 адам (99%);
- Астана қаласы – 1 адам (1%).

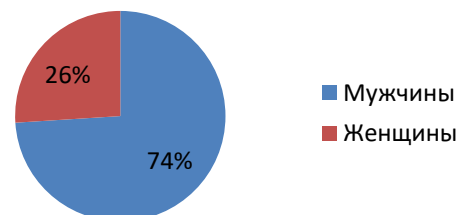
УАҚЫТША НЕМЕСЕ ІШНАРА ҚАМТЫЛҒАН ЖҰМЫСҚЕРЛЕРГЕ БЕРІЛМЕЙТІН, ШТАТТЫҚ ЖҰМЫСҚЕРЛЕРГЕ БЕРІЛЕТІН ЖЕҢІЛДІКТЕР (GRI 401-2)

Уақытша жұмыскерлерге қатысты емес жеңілдіктер бойынша шектеу жоқ.

БАЛА КҮТІМІ БОЙЫНША ДЕМАЛЫС (GRI 401-3)

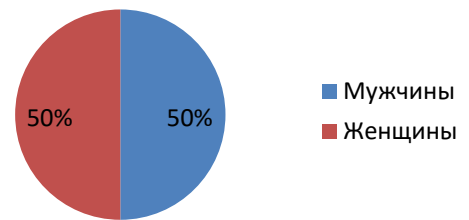
Бала күтімі бойынша демалысқа құқылы қызметкерлердің жалпы саны – 516 адам (2024 жыл соңына), оның ішінде гендерлік белгілері бойынша бөлінген:

- ерлер – 386 адам (75%);
- әйелдер – 130 адам (25%).

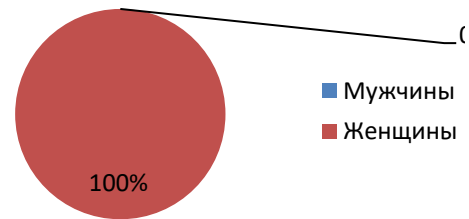
2024 жылы бала күтімі бойынша демалысқа шыққан қызметкерлердің жалпы саны – 3 адам, оның ішінде гендерлік белгілері бойынша бөлінген:

- ерлер – 0 адам (0%);
- әйелдер – 3 адам (100%).

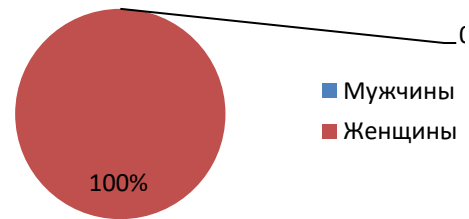
Бала күтімі бойынша демалыс аяқталған соң 2024 жылы жұмысқа оралған қызметкерлердің жалпы саны – 2 адам, оның ішінде гендерлік белгілері бойынша бөлінген:

- ерлер – 1 адам (50%);
- әйелдер – 1 адам (50%).

Бала күтімі бойынша демалыс аяқталған соң жұмысқа оралған, жұмысқа оралған соң 12 айдан кейін жұмысын жалғастырған қызметкерлердің жалпы саны – 6 адам, оның ішінде гендерлік негізде:

- ерлер – 0 адам (0 %);
- әйелдер – 6 адам (100 %).

2024 жылы бала күтімі бойынша демалысқа шыққан қызметкерлердің жұмысқа оралу көрсеткіші - 100, гендерлік белгісі бойынша:

- ерлер – 0 %;
- әйелдер – 100 %.

2024 жылы бала күтімі бойынша демалысқа шыққан қызметкерлерді ұстап қалу көрсеткіші - 14, гендерлік белгісі бойынша:

- ерлер – 0%;
- әйелдер – 14%.

ЕҢБЕК ҚАТЫНАСТАРЫ (GRI 402, 2-7)

ОПЕРАЦИЯЛЫҚ ӨЗГЕРІСТЕР ТУРАЛЫ ХАБАРЛАМАНЫҢ ЕҢ ТӨМЕНГІ МЕРЗІМІ (402-1)

«АХТСП» ҰК» АҚ мен оның еңбек ұжымы арасындағы 2023–2025 жылдарға арналған ұжымдық шарттың (бұдан әрі – Ұжымдық шарт) «Кәсіподақ қызметінің кепілдіктері» 11-бөлімнің 11.6-тармағына сәйкес Кәсіподақ және жұмыскерлер өкілдерінің міндеттері, еңбекақы төлеу, жұмыс уақытының нысандары мен жүйелерінің өзгеруіне, сондай-ақ «АХТСП» ҰК» АҚ ең төменгі жалақы деңгейінің өзгеруіне байланысты барлық мәселелер еңбек жағдайларының нашарлауына әкеп соқтыратын жағдайларды жұмыс беруші қызметкерлердің өкілетті өкілдерімен бірлесіп шешеді. Еңбекақы төлеу жүйесінің алдағы өзгерісі туралы жұмыс беруші қызметкерлерге 1 айдан кешіктірмей хабарлайды.

Сондай-ақ, Ұжымдық шарттың «Еңбек шартын жасасу және бұзу» 8-бөлімінің 8.6-тармағына сәйкес жұмыс беруші қызметкерге жұмыскерлердің санын немесе штатын қысқарту туралы хабарлама берілген күннен бастап 1-ші ай ішінде, егер қызметкерді ауыстыру мүмкіндігі болмаса (жұмыскерді ауыстыру бойынша ұсынылатын бос орындар болмауы) жұмыс іздеу үшін аптасына төрт ақылы сағат (бір рет) береді.

ЕҢБЕКТІ ҚОРҒАУ ЖӘНЕ ҚАУІПСІЗДІК (GRI 403, 2-7)

ЕҢБЕКТІ ҚОРҒАУДЫ ЖӘНЕ ӨНЕРКӘСІПТІК ҚАУІПСІЗДІКТІ БАСҚАРУ ЖҮЙЕСІ (GRI 403-1)

Өндірістік қауіпсіздік процестерін басқару денсаулық сақтауды басқару жүйесі және еңбек қауіпсіздігін қамтамасыз ету жөніндегі нұсқаулыққа сәйкес жүзеге асырылады. Қа алынатын құрал ISO 45001:2018 талаптарына сәйкес әзірленіп, және «ҚТЖ» ҰК» АҚ компаниялар тобында еңбек қауіпсіздігі мен еңбекті қорғауды басқаруды регламенттейтін негізгі құжат болып табылады.

Өндірістік қауіпсіздікті басқару жүйесі «АХТСП» ҰК» АҚ қызметкерлерінің, мердігерлердің және «АХТСП» ҰК» АҚ қызметіне байланысты қауіптерге ұшырауы мүмкін басқа да мүдделі Тараптардың еңбек қауіпсіздігі мен денсаулығын қорғауды қамтамасыз етуге бағытталған.

«АХТСП» ҰК» АҚ жыл сайын сыртқы аудиттен өтіп, өнеркәсіптік қауіпсіздік, еңбекті және қоршаған ортаны қорғау саласындағы халықаралық және ұлттық стандарттарға сәйкестігін растайды.

2024 жылғы 8 – 10 қазан аралығында «АХТСП» ҰК» АҚ сыртқы аудиттен сәтті өтті. ISO 45001:2018 стандарты қағидаттарына сәйкестігін растау «Русский регистр» сертификаттау жөніндегі қауымдастықтың халықаралық аудиторларынан алынған сертификат болып табылады.

«АХТСП» ҰК» АҚ ISO 45001:2018 стандарты талаптарына сай деп танылды: жүк ауыстырып тиеу; жүк операцияларын жүргізу үшін кемеңі портқа кіргізу қызметтері және (немесе) порттан кейін шыға отырып, өзге де мақсатта (кеме қатынасы); кемелерге қызмет көрсету, оның ішінде агенттік қызметтер, кемелерден тұрмыстық қалдықтар шығару қызметтері және жинастыру операциялары; бункерлік операциялар; порт акваториясында теңізде жүзу қауіпсіздігін қамтамасыз ету.

ҚАУІПТЕРДІ СӘЙКЕСТЕНДІРУ, ТӘУЕКЕЛДЕРДІ БАҒАЛАУ ЖӘНЕ ОҚИҒАЛАРДЫ ТЕКСЕРУ (GRI 403-2)

Қауіпті анықтау, тәуекелдерді бағалау және оқиғаларды тергеу өндірістік қауіпсіздікті қамтамасыз етудің маңызды аспектілері болып табылады. Ол үшін «АХТСП» ҰК» АҚ тәуекелдер мен ықтимал қауіптерді үнемі бағалайды, аудиттер мен инспекциялар жүргізеді, сондай-ақ апаттар мен оқиғалар туындаған жағдайда іс-қимыл жоспарларын әзірлейді. Оқиғаларды тергеу оқиғалардың негізгі себептерін анықтауға және олардың болашақта қайталануын болдырмауға көмектеседі. Қауіптерді тиімді анықтау және тәуекелдерді бағалау үшін қызметкерлерді қауіпсіздік ережелері, сондай-ақ жеке қорғану құралдарын қолдану және қауіпсіз жұмыс тәсілдері туралы оқыту және хабардар ету тұрақты негізде жүргізіледі.

«АХТСП» ҰК» АҚ «Қауіптерді анықтау, оларды бағалау және өндірістік қауіпсіздік саласындағы тәуекелдерді басқару» 037-22 АХТСП КСТ кәсіпорын стандарты рәсімі қолданылады.

Жүргізілген қауіптерді сәйкестендіру қорытындылары бойынша елеулі тәуекелдер тізілімі мен «АХТСП» ҰК» АҚ қауіп пен тәуекелдер тізілімі бекітілді.

Жарақат алу қаупінің алдын алу бойынша белсенді шаралардың бірі ҚМД (қауіпсіздіктің мінез-құлық диалогы) жүргізу болып табылады, оның барысында қызметкерлер өндірістік процестерді орындау кезінде қауіпті жағдайлар мен қауіпті әрекеттерді анықтайды. 2024 жылы барлығы 353 ҚМД өткізілді. Жүргізілген ҚМД нәтижелері бойынша анықталған сәйкессіздіктер 100% жойылды.

Сондай-ақ, қызметкерлерді қауіпті өндірістік факторлар мен жағдайлар туралы «ҚТЖ» ҰК» АҚ «Өндірістік қауіпсіздік» интеграцияланған жүйесіндегі найзағаймен және бюллетеньдермен танысу арқылы хабардар ету жүзеге асырылады.

«АХТСП» ҰК» АҚ еңбек жағдайларын жақсарту, өндірістік жарақаттану мен кәсіптік

аурудың алу шеңберінде 2024 жылы:

- Жазатайым оқиғалардың алдын алу саласындағы 9 іс-шараға 17 818 мың теңге;
- Еңбек жағдайлары мен қауіпсіздігін жақсарту саласындағы 7 іс-шараға 49 142 мың теңге;
- Оқытуды жетілдіру және еңбек қауіпсіздігі мен еңбекті қорғауды насихаттау саласындағы іс-шараларға 1 714 мың теңге жұмсалды.

Зиянды өндірістік факторлары бар жұмыс орындарында жұмыс істейтін қызметкерлер үшін профилактикалық тамақтандыруды сатып алуға 483 мың теңге жұмсалды.

ЕҢБЕК ГИГИЕНАСЫ ҚЫЗМЕТІ (GRI 403-3)

Денсаулық сақтау және медициналық қамтамасыз ету «АХТСП» ҰК» АҚ Әлеуметтік саясатының маңызды аспектісі болып табылады, өйткені олардың физикалық және психологиялық денсаулығына тікелей әсер етеді.

Денсаулық сақтау және медициналық қамтамасыз ету бойынша сапалы жұмыс еңбек жағдайларын жақсартуға мүмкіндік беріп, кәсіптік жарақаттар мен аурулардың қаупін азайтады.

«АХТСП» ҰК» АҚ Қазақстан Республикасының Еңбекті қорғау саласындағы заңнамасының талаптарына сәйкес 2022 жылы еңбек жағдайлары бойынша жұмыс орындарын аттестаттаудан өткізді (Қазақстан Республикасы заңнамасының талаптарына сәйкес қоғамның жұмыс орындарын кезекті аттестаттау 2027 жылы өткізілетін болады). Аттестаттау зиянды немесе қауіпті факторларды анықтау және еңбек жағдайларын жақсарту үшін іс-шаралар өткізу мақсатында еңбек жағдайларын бағалау жөніндегі іс-шаралар кешенін қамтиды.

Қоғам жұмыскерлерінің денсаулық жағдайын динамикалық байқау және оларды сауықтыру бойынша одан әрі тиімді шаралар қабылдау мақсатында еңбек жағдайлары зиянды (аса зиянды) және (немесе) қауіпті ауыр жұмыстарда істейтін қызметкерлердің декреттелген контингентін міндетті медициналық тексеру мен куәландыру жүргізу міндеті заңнамалық түрде бекітілді. Сапалы және уақтылы жүргізілген медициналық тексеру кәсіптік және созылмалы аурулардың дамуын болдырмауға, сондай-ақ жұмыс орнында қызметкердің денсаулығының кенеттен нашарлау қаупін болдырмауға, оның ішінде өліммен аяқталуға, олардың жұмысқа жарамдылығын анықтауға мүмкіндік береді.

2024 жылы «АХТСП» ҰК» АҚ 468 қызметкер міндетті мерзімді медициналық тексеруден өтті.

Қолданыстағы «АХТСП» ҰК» АҚ қызметкерлерін міндетті ауысым алдындағы медициналық тексеруден өткізу қағидалары " рәсіміне сәйкес порттың медициналық пунктінің фельдшерлері денсаулығының ағымдағы жай-күйі бойынша қарсы көрсетілімдері бар қызметкерлерді жұмысқа жіберуді болдырмау мақсатында өндірістік персонал қызметкерлерін ауысым алдындағы/рейс алдындағы медициналық тексеруден өткізеді, (жоғары температура, жоғары/ төмен қан қысымы, бұзушылық қозғалысты үйлестіру, сөйлеудің бұзылуы және т.б.) немесе алкоголь, есірткі, психотроптық зат қолдану белгілері.

ЕҢБЕКТІ ҚОРҒАУ ЖӘНЕ ҚАУІПСІЗДІК ТЕХНИКАСЫ МӘСЕЛЕЛЕРІ БОЙЫНША КЕҢЕС БЕРУ, СӨЙЛЕСУ, ЖҰМЫСКЕРЛЕРДІ ҚАТЫСТЫРУ (GRI 403-4)

«АХТСП» ҰК» АҚ еңбекті қорғауды басқару жүйесінің ажырамас бөлігі болып табылатын өндірістік кеңес жұмыс істейді және қызметкерлердің еңбек қауіпсіздігі мен еңбекті қорғауды басқаруға қатысу нысандарының бірі болып табылады.

Кеңестің негізгі міндеттері:

- технологиялық процестерді жетілдіру, техникалық жарақтандыру, қызметкерлердің біліктілігін арттыру және жеке қорғану құралдарын уақтылы ұсыну жолымен жұмыскерлердің

еңбек жағдайлары мен еңбегін қорғауды тұрақты жақсарту;

- қызметкерлерді қауіпсіздік және қорғау жөніндегі жұмысқа белсенді қатысуға тарту;

- өндірістік жарақаттану жағдайларының санын азайту.

Қауіпті еңбек жағдайларын анықтау үшін Кеңес құрамына техникалық инспекторлар енгізілді. «АТХСП» ҰК» АҚ еңбекті қорғау бойынша оқытылған техникалық инспекторлар саны 12 адам құрайды. Олардың міндеттеріне еңбек жағдайларын тексеру, ұйымдағы еңбек жағдайлары мен қауіпсіздігін жақсарту бойынша ұсыныстар әзірлеу, беру, сондай-ақ жекелеген өндірістер, цехтар, учаскелердің, жұмыс орындарының жұмысын тоқтату және жабдықтар мен механизмдерді пайдалану кіреді.

ЖҰМЫСШЫЛАРДЫ ЕҢБЕКТІ ҚОРҒАУҒА ЖӘНЕ ҚАУІПСІЗДІК ТЕХНИКАСЫНА ОҚЫТУ

(GRI 403-5)

Жұмыс орнындағы жазатайым оқиғалар санын азайтуға бағытталған еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау басқармасы жүйесіндегі негізгі алдын алу шараларының бірі мамандарды, қызметкерлерді Еңбек кодексі, уәкілетті органдардың және жергілікті заңнамалық актілер талаптарына сәйкес қауіпсіздік қағидаларына оқыту болып табылады.

Төменде 2023 жылы еңбекті қорғау және өнеркәсіптік қауіпсіздік бойынша оқытылған жұмысшылардың саны туралы ақпарат берілген.

Оқу тақырыптары	Оқытылған жұмыскерлер саны, адам.
еңбекті қорғау бойынша	459
өнеркәсіптік қауіпсіздік бойынша	395
өрт қауіпсіздігі бойынша	455
NEBOSH (Өндірістегі еңбекті қорғау және қауіпсіздік техникасы жөніндегі халықаралық сертификат)	1
IOSH Managing Safely (Жұмыстарды қауіпсіз ұйымдастыру халықаралық сертификаты)	2
Ішкі жаттықтырушыларға арналған «Еңбек қауіпсіздігі мәдениеті»	2
Радиациялық қауіпсіздік бойынша	6
Барлығы	1 320

ЖҰМЫСКЕРЛЕРДІҢ ДЕНСАУЛЫҒЫН НЫҒАЙТУ (GRI 403-6)

Денсаулық жағдайын қолдау және жақсарту мақсатында «АХТСП» ҰК» АҚ мен оның еңбек ұжымы арасында 2022-2025 жылдарға жасалған Ұжымдық шарт талаптарына сәйкес күнтізбелік жылда бір рет «АХТСП» ҰК» АҚ барлық қызметкерлеріне лауазымдық (тарифтік) жалақы мөлшерінде сауықтыруға жәрдемақы төленеді.

Қазақстан Республикасында дене шынықтыру мен спортты дамытудың мемлекеттік бағдарламасын қолдау шеңберінде және салауатты өмір салтын қалыптастыру, жұмыскерлердің денсаулығын нығайту және өндірісте аурулардың алдын алу мақсатында спорттық-сауықтыру кешені жұмыс істейді, онда бодибилдинг, пауэрлифтинг, жатып штанга көтеру, фитнес-аэробика, йога-стрейчинг, үстел теннисі, бокс және классикалық күрес бойынша сабақтарға барлық қажетті жағдай жасалған.

ЕҢБЕКТІ ҚОРҒАУҒА ЖӘНЕ ӨНЕРКӘСІПТІК ҚАУІПСІЗДІККЕ, ІСКЕРІ ҚАРЫМ-ҚАТЫНАСҚА ТІКЕЛЕЙ БАЙЛАНЫСТЫ ӘСЕРДІ БОЛДЫРМАУ ЖӘНЕ ТӨМЕНДЕТУ (GRI 403-7, 2-8)

«АХТСП» ҰК» АҚ тауарларды, жұмыстарды және көрсетілетін қызметтерді сатып алу кезінде жеткізушілермен өзара іс-қимыл жасай отырып, жеткізушілердің қажетті шараларды орындауына және қауіпсіздік техникасы, өрт қауіпсіздігі, еңбекті қорғау және экология жөніндегі Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерін сақтауға қатысты талаптар қояды.

«АХТСП» ҰК» АҚ мердігерлік ұйымдардың жұмыстарды орындауы кезінде қауіпсіздікті басқару" стандарты қабылданды, оған «АХТСП» ҰК» АҚ заңнамалық және жергілікті актілерін сақтау, мердігер қызметкерлермен еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау бойынша орнату кеңестері мен кіріспе нұсқамалар өткізу, сондай-ақ мердігер қызметкерлермен еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау бойынша олардың сақталуын бақылау.

ЕҢБЕКТІ ҚОРҒАУДЫ ЖӘНЕ ӨНЕРКӘСІПТІК ҚАУІПСІЗДІКТІ БАСҚАРУ ЖҮЙЕСІМЕН ҚАМТЫЛҒАН ЖҰМЫСКЕРЛЕР (GRI 403-8)

Өндірістік қауіпсіздік процестерін басқару денсаулық сақтауды басқару жүйесі және еңбек қауіпсіздігін қамтамасыз ету жөніндегі нұсқаулыққа сәйкес жүзеге асырылады. Басшылық ISO 45001:2018 талаптарына сәйкес әзірленіп, «ҚТЖ» ҰК» АҚ компаниялар тобында еңбек қауіпсіздігі мен еңбекті қорғауды басқаруды регламенттейтін негізгі құжат болып табылады.

Өндірістік қауіпсіздікті басқару жүйесі оған «АХТСП» ҰК» АҚ барлық қызметкерлерінің, мердігерлердің және оған «АХТСП» ҰК» АҚ қызметіне байланысты қауіп-қатерлерге ұшырауы мүмкін басқа да мүдделі Тараптардың еңбек қауіпсіздігі мен денсаулығын қорғауды қамтамасыз етуге бағытталған.

ӨНДІРІСТІК ЖАРАҚАТ (GRI 403-9)

2024 жылы Қоғамның гараж жүргізушісімен 1 жазатайым оқиға болып, өліммен аяқталды. Болған жазатайым оқиға уәкілетті мемлекеттік органның бақылауымен Қазақстан Республикасы Еңбек кодексінің талаптарына сәйкес тіркеліп, тергелді.

Жазатайым оқиғаның қысқаша сипаттамасы: жүк көлігінің жүргізушісі жолдан (түсіру пунктіннің маршрутынан) шығып, өз бастамасы бойынша өзіне тапсырылмаған жұмысты жүргізіп, осылайша өз өміріне қауіпті жағдайлар туғызды, қауіпті әрекет (тіркеме корпусын жоғары вольтты электр беру желісінің астына көтеру) жасап, нәтижесінде электр тогының соғуына әкелді.

Оқиғаның тікелей себептері:

1. Жәбірленушінің өрескел абайсыздығы:

- Еңбек және өндірістік тәртіпті бұзу; -

жүк автокөлігін қауіпсіз жүргізу бойынша еңбекті қорғау және қауіпсіздік техникасы қағидаларын сақтамау;

- қозғалыс бағытына сәйкес автокөлік құралын қауіпсіз жүргізуді, жүкті қауіпсіз тасымалдауды қамтамасыз етпеу, қозғалыс маршрутынан ауытқу;

2. Жұмыс өндірісін қанағаттанарлықсыз ұйымдастыру:

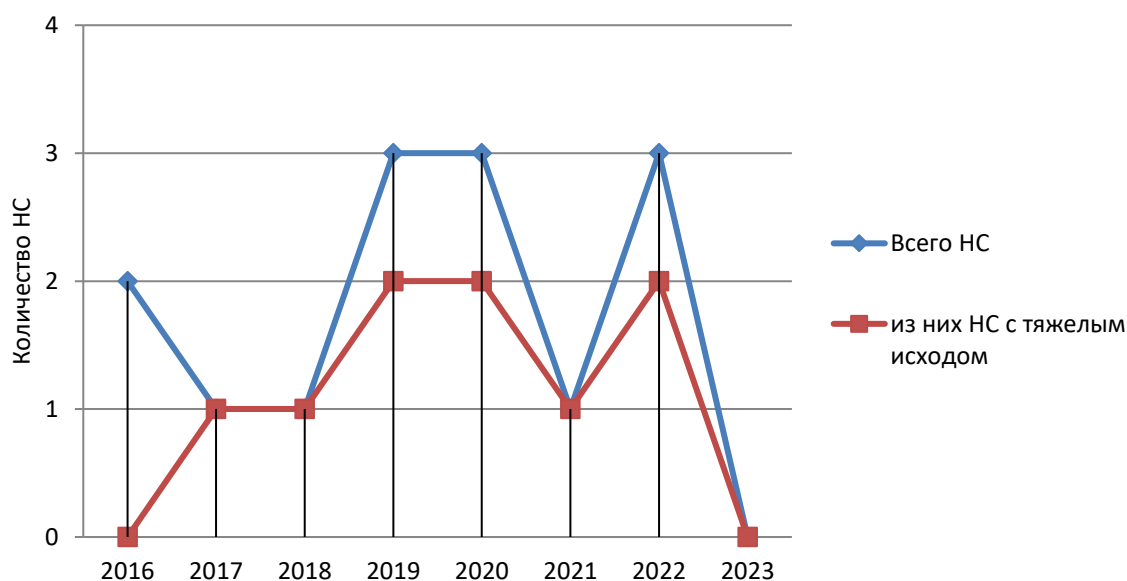
- бөлімшелердің функцияларына байланысты тәуекелдерге елеулі әсер етуі мүмкін сыртқы және ішкі факторларды қадағалау болмауы;

- сүйемелдеу, маршруттың сақталуын бақылау және жүргізу қауіпсіздігін қамтамасыз ету болмауы.

3. Мұндай жазатайым оқиғалардың қайталануын болдырмау мақсатында Қоғам түзету

шараларын қабылдады:

- орын алған жазатайым оқиғаға байланысты өндірістік қауіпсіздік саласындағы қауіптерді жоспардан тыс сәйкестендіру және тәуекелдерді бағалау жүргізілді;
- маршруттан ауытқуға тыйым салу, радиостанция арқылы гараж базасымен байланысты пайдалану, жүйенің GPS жұмыс істемеген кезде ілесіп жүрушіні тағайындау туралы талаптар бөлігінде рәсімдер мен нұсқаулықтар қайта қаралды, сондай-ақ полигонға дейін қалдықтарды шығару маршруттық парақпен толықтырылды.
- автокөліктің GPS-мониторинг жүйесінің жабдықтарын жалға алу қызметі сатып алынды.
- жүк автокөлігі құралдары радиобайланыспен, гараж диспетчерімен/механигімен тұрақты байланыс үшін радиостанциялармен қамтамасыз етілген.
- жұмыскерлер үшін еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау жөніндегі оқу бағдарламалары қайта қаралып, қайта қаралған оқу бағдарламаларына сәйкес «АХТСП» ҰК» АҚ, автокөлік пен жүк тиеу техникасын жүргізетін қызметкерлердің электр қауіпсіздігі және электр қауіпсіздігімен байланысты қауіпті жағдайлар туындаған кездегі іс-қимыл тәртібі бойынша білімдерін қосымша оқыту және жоспардан тыс тексеру жүргізілді.
- порт аумағынан шығару кезінде басқа қалдық түрлерімен араласпау үшін металл қалдықтарын сақтауға арналған жеке алаң ұйымдастырылған. Порт аумағынан шыққан кезде өнеркәсіптік қалдықтары бар жүк көлігін БӨП- тексеру жүргізуу кезінде бақылау күшейтілді.

Соңғы 8 жылдағы өндірістік жарақаттану қарқыны

2016-2024 жылдар аралығында «АХТСП» ҰК» АҚ еңбек қызметіне байланысты 15 жазатайым оқиға болды:

- 2016 жылы - 2 жағдай;
- 2017 жылы - 1 жағдай;
- 2018 жылы - 1 жағдай;
- 2019 жылы - 3 жағдай;
- 2020 жылы - 3 жағдай;
- 2021 жылы - 1 жағдай;

- 2022 жылы - 3 жағдай;
- 2023 жылы -0 жағдай;
- 2024 жылы - 1 жағдай.

Оның ішінде 9 ауыр жағдай, 1 өлімге әкелген жағдай. Жазатайым оқиғаға әкеп соққан оқиға түрлері:

- жәбірленушінің құлауы;
- жәбірленушінің биіктіктен құлауы;
- қозғалатын, ұшатын, айналатын заттар мен бөлшектердің әсері;
- зат, материал, жердің құлауы, құлау және т. б.;
- электр тогы әсері.

14 жарақаттану жағдайының 12-сі шоғырланған орын: жүк ауданы, жүк тиеу-түсіру кешені.

Өндірістік жарақаттануды және денсаулықтың кенет нашарлауын болдырмау мақсатында мынадай жұмыстар жүргізілді:

- басшылар мен жауапты тұлғалар тарапынан жұмыстарды жүзеге асыру кезінде қызметкерлердің өндірістік қауіпсіздік талаптарын сақтауын бақылауды күшейтеді;
- «АХТСП» ҰК» АҚ жауапты тұлғалары мен қызметкерлерінің білімін тексеру және оқыту сапасы жақсарды;
- жиын жұмыскерлердің тиеу-түсіру жұмыстарын жүзеге асыру орындарында өндірістік қауіпсіздік талаптарын сақтау тұрғысынан бейнебақылау мониторингін жүргізеді
- апта сайын 4 ауысымды қамти отырып; ЖҚБ саны мен сапасы ұлғайтылды, 2024 жылғы 12 айда қызметкерлер мен басшылар – 353 ЖҚБ ресімдеді (2023 жылғы 12 айда – 183 ЖҚБ);
- «АХТСП» ҰК» АҚ басшылығының қатысуымен ішкі бақылау жүзеге асырылады, 2024 жылғы 12 айда 13 тексеру жүргізіліп, 210 бұзушылық анықталды (2023 жылғы 12 айда - 28 тексеру, 228 бұзушылық анықталды);
- жұмыс орындарында нұсқама өткізуді мерзімді бақылау жүргізіледі;
- оғам қызметкерлерін мерзімді жыл сайынғы медициналық тексеру ұйымдастырылды;
- мақсатты нұсқама өткізу форматы қайта қаралып, қызметкерлердің хабардарлығын арттыру және оларға еңбек қауіпсіздігі мәдениетін сіңіру мақсатында «тарту» (диалог: жұмыс өндіруші-қызметкер) нұсқамасын қолдану практикаланады;
- ауысым басталар алдында өндірушілердің «қатысатын» мақсатты нұсқама өткізу сапасына мерзімді бақылау жүргізілді;
- кестеге сәйкес 3 апатқа қарсы жаттығу және өрт қауіпсіздігі бойынша 9 оқу-жаттығу сабақтары өткізілді;
- 50 жастан асқан өндірістік жұмыскерлердің денсаулық жағдайын мониторингілеу ұйымдастырылды;
- салдарсыз болған ауыр оқиғаларға (near miss) бас инженер ішкі тергеу жүргізеді.

ЖҰМЫСҚА БАЙЛАНЫСТЫ АУРУЛАР (GRI 403-10)

«АХТСП» ҰК» АҚ мен оның еңбек ұжымы арасында 2023-2025 жылдарға жасалған Ұжымдық шартқа сәйкес Қоғам өзіне әлеуметтік-еңбек қатынастары саласындағы нормаларды сақтау, өндірістік қызметпен байланысты деп танылған жазатайым оқиғалардан және кәсіптік аурулардан зардап шеккен қызметкерлерге материалдық қолдау және әлеуметтік кепілдіктер

беру бойынша міндеттемелер қабылдады.

Порттың медициналық пункті тұрақты негізде қызметкерлердің жұмысқа байланысты ауруларының барлық туындаған жағдайларын тіркеп, есепке алып, талдау жүргізеді, олар еңбек жағдайларынан туындаған немесе нашарлаған өткір, қайталанатын және созылмалы денсаулық проблемаларын қамтуы мүмкін. Оларға тірек-қимыл аппаратының аурулары, тері және респираторлық ауру, қатерлі ісік, физикалық факторлардан туындаған аурулар (мысалы, шу әсерінен есту қабілетінің жоғалуы, дірілден туындаған аурулар) және психикалық аурулар (мысалы, мазасыздық, жарақаттан кейінгі стресс) жатады.

Төменде 2024 жылы «АХТСП» ҰК» АҚ қызметкерлерінің сырқаттануы туралы ақпарат берілген.

Атауы	Оқиғалар саны	Күн саны
Жүрек-қан тамырлары аурулары	16	227
Артериалдық гипертензия	18	174
Салқындап ауыру	303	1448
Ас қорыту ағзаларының ауруы	55	358
Бүйрек және несеп-қуық жүйелерінің ауруы	15	90
Тірек-қозғалыс аппараты аурулары, остеохондроз	109	629
Көз, құлақ, мұрын аурулары	10	79
Тері аурулары	16	155
Ауру	17	201
Жүйке жүйесі аурулары	7	81
Жарақаттану (өндірістік)	9	205

ЕСЕПТЕГІ GRI СТАНДАРДАРТЫН АЖЫРАТУ КӨРСЕТКІШІ (GRI 102-55)

ЖАЛПЫ МӘЛІМЕТТЕР

GRI Стандарт	Ажырату	Есептегі бет	Есептің бөлімдері	Ақпаратты ажырату себептері
GRI 1: Негіз 2021				
GRI 2: Ажыратудың жалпы элементтері 2021				
Ұйымдастыру және оның есептілік практикасы				
2-1	Ұйымдастыру туралы мәліметтер	5 бет	«Тарих»	
		130 бет	«Байланысу ақпараты»	
2-2	Ұйымның тұрақты даму саласындағы есептілігіне енгізілген субъектілер	97 бет	«Тұрақты дамуды басқару»	
2-3	Есептілік мерзімі, жиілігі және байланысатын тұлға	97 бет	«Тұрақты дамуды басқару»	
		130 бет	«Байланысу ақпараты»	
2-4	Ақпаратты қайта қарау	-	-	Қайта қаралған ақпарат жоқ
2-5	Сырттай куәландыру	-	-	Осы есепке

				тәуелсіз куәландыру жүргізілген жоқ.
Қызмет түрлері және қызметкерлер				
2-6	Қызмет, құн тізбегі және басқа да іскери қатынастар	8 бет	«Қызмет бағыты»	
		10 бет	«Жылдың өзекті оқиғасы»	
		15 бет	«Жарғылық капиталдың құрылымы»	
2-7	Қызметкерлер	112 бет	«Қамту»	
		115 бет	«Еңбек қатынастары»	
		116 бет	«Еңбекті қорғау және қауіпсіздік»	
2-8	Ұйым қызметкерлері емес жұмыскерлер	119 бет	«Іскери қатынастарға тікелей байланысты еңбекті қорғау мен өнеркәсіптік қауіпсіздікке әсердің алдын алу және азайту	
Басқару				
2-9	Басқару органдарының құрылымы мен құрамы	53 бет	«Корпоративтік басқару құрылымы»	
		57 бет	«Директорлар кеңесінің құрамы»	
		80 бет	«Басқарманың құрамы»	
2-10	Жоғары басқару органына кандидаттар ұсыну және іріктеу процесі	55 бет	«Директорлар кеңесі мүшелерін, оның ішінде тәуелсіз директорларды іріктеу критерийлері»	
		56 бет	«Тәуелсіз директорлар критерийлері»	
2-11	Жоғары басшы органның төрағасы	55 бет	«Директорлар кеңесі»	
2-12	Әсерді басқаруды қадағалауды жүзеге асырудағы жоғары басқарушы органның рөлі	16 бет	«Даму стратегиясы»	
		97 бет	«Тұрақты дамуды басқару»	
		105 бет	«Су және	

			шығару»	
		107 бет	«Шығарындылар»	
2-13	Әсерді басқару жауапкершілігін беру	105 бет	«Су және шығару»	
		107 бет	«Шығарындылар»	
2-14	Жоғары басқарушы органның орнықты даму саласындағы есептіліктегі рөлі	3 бет	«Директорлар кеңесі төрағасының өтініші»	
		97 бет	«Тұрақты дамуды басқару»	
2-15	Мүдделер қақтығысы	94 бет	«Мүдделер қақтығысын басқару»	
2-16	Жоғары басшылықты маңызды мәселелер туралы хабардар ету	91 бет	«Комплаенс-бақылаушы»	
		48 бет	«Маңызды тәуекелдер»	
2-17	Жоғары басқарушы органның ұжымдық хабардарлығы	72 бет	«Корпоративтік басқару кодексінің қағидаттары мен ережелерінің сақталуы туралы есеп»	
2-18	Жоғары басқарушы орган қызметін бағалау	Стр. 67	«Директорлар кеңесінің қызметін бағалау»	
2-19	Сыйақы саясаты	89 бет	«Лауазымды тұлғаларға сыйақы саясаты»	
2-20	Сыйақы көлемін айқындау процесі	89 бет	«Лауазымды тұлғаларға сыйақы саясаты»	
2-21	Жылдық жалпы сыйақы коэффициенті	-	-	Құпия ақпарат
2-22	Тұрақты даму стратегиясы туралы өтініш	16 бет	«Даму стратегиясы»	
		22 бет	«2023 жылы «Тұрақты дамуды қамтамасыз ету» стратегиялық мақсатына қол жеткізу нәтижелері»	
2-23	Саясаткерлерге міндеттеме	16 бет	«Даму стратегиясы»	
		36 бет	«Реттеуші орта»	

		46 бет	«Тәуекелдерді басқару және ішкі бақылау жүйесінің міндеттері»	
		65 бет	«Директорлар кеңесінің қызметі туралы есеп»	
		72 бет	«Корпоративтік басқару кодексінің қағидағтары мен ережелерінің сақталуы туралы есеп»	
2-24	Өзіне алған міндеттемелерді орындау	38 бет	«Қарыз жүктемесі»	
2-25	Жағымсыз әсерлерді жою процестері	105 бет	«Су және шығару»	
		107 бет	«Шығарындылар»	
2-26	Кеңес алу және алаңдаушылық білдіру механизмдері	95 бет	«Корпоративтік әдеп»	
2-27	Заңдар мен нормативтік актілердің сақталуы	36 бет	«Реттеуші орта»	
2-28	Қауымдастықтарға мүшелік	14 бет	«Қауымдастықтарға қатысу»	
Мүдделі тараптармен өзара іс-қимыл				
2-29	Мүдделі тараптармен өзара іс-қимыл тәсілі	100 бет	«Мүдделі тараптармен өзара іс-қимыл»	
2-30	Ұжымдық шарттар	100 бет	«Ұжымдық шарттар»	
GRI 3: маңызды тақырыптар 2021				
3-1	Маңызды тақырыптарды айқындау процестері	101 бет	«Қызметтің маңызды аспектілері»	
3-2	Маңызды тақырыптар тізімі	101 бет	«Қызметтің маңызды аспектілері»	
МАҢЫЗДЫ ТАҚЫРЫПТАР БОЙЫНША АЖЫРАТУЛАР				
GRI Стандарт	Ажырату	Есептегі бет	Есеп бөлімдері	Ажырату өткізу себептері
3-3	Маңызды тақырыптарды басқару	101 бет	«Қызметтің маңызды аспектілері»	
ЭКОНОМИКАЛЫҚ ТАҚЫРЫПТАР				
GRI 201 (2016): ЭКОНОМИКАЛЫҚ НӘТИЖЕЛІЛІК				

201-1	Құрылып, бөлінген тікелей экономикалық тиімділік	39 бет	«Қойылған міндеттерге қатысты қызметті жолу және талдау»	
		44 бет	«Қызметтің операциялық және қаржылық көрсеткіштері»	
201-2	Климат өзгеруіне байланысты қаржылық зардаптар және басқа да тәуекелдер мен мүмкіндіктер	102 бет	«Климат өзгеруіне байланысты қаржылық зардап және өзге де тәуекелдер мен мүмкіндіктер»	
201-3	Белгіленген төлемдер және басқа да зейнетақы жоспарлары бар жоспар бойынша міндеттемелер	103 бет	«Белгіленген төлемдер және басқа да зейнетақы жоспарлары бар жоспар бойынша міндеттемелер»	
201-4	Үкіметтен алынған қаржылық көмек	104 бет	«Қаржылық қолдау»	
ЭКОЛОГИЯЛЫҚ ТАҚЫРЫПТАР				
GRI 303 (2018): СУ ЖӘНЕ ШЫҒАРУ				
303-1	Алынатын судың су көздері бойынша бөлінген жалпы көлемі	105 бет	«Сумен ортақ ресурс ретінде өзара әрекеттесу»	
303-2	Су шығаруға байланысты әсерді басқару	106 бет	«Ағынды суларды шығаруға байланысты әсерді басқару»	
303-3	Су алу	106 бет	«Су алу»	
303-4	Су бұру	106 бет	«Су бұру»	
303-5	Су тұтыну	106 бет	«Расход воды»	
GRI 305 (2016): ШЫҒАРЫНДЫЛАР				
305-1	Парникті газды тікелей шығару (score 1)	107 бет	Парникті газды тікелей шығару (1 қамту саласы)	
305-2	Энергетикадағы парникті газды жанама шығару (score 2)	108 бет	«Энергетикадағы парникті газды жанама шығару (2 қамту саласы)»	
305-3	Парникті газды басқа да жанама шығару (score 3)	109 бет	Парникті газды өзге де жанама шығару (3 қамту саласы)	
305-4	Парникті газды шығару қарқындылығы	109 бет	«Парникті газды шығару қарқындылығы»	

305-5	Парникті газ шығаруды қысқарту	109 бет	«Парникті газ шығаруды қысқарту»	
305-6	Озон бұзушы заттар шығарындылары (ОБЗШ)	111 бет	«Озон бұзушы заттар шығарындылары»	
305-7	Азот оксиді (NOX), күкірт оксиді (SOX) және атмосфераға басқа біраз шығарындылар	111 бет	«Азот оксиді (NOX), күкірт оксиді (SOX) және атмосфераға басқа біраз шығарындылар»	
ӘЛЕУМЕТТІК ТАҚЫРЫПТАР				
GRI 401 (2016): ЖҰМЫСПЕН ҚАМТУ				
401-1	Жаңадан жалданған қызметкерлер және кадр тұрақтамауы	112 бет	«Жаңа қызметкерлер және кадр тұрақтамауы»	
401-2	Толық жұмыспен қамту жағдайында қызметкерлерге берілетін, уақытша немесе толық емес жұмыспен қамту жағдайында қызметкерлерге берілмейтін жеңілдіктер	113 бет	Штаттық қызметкерлерге берілетін, уақытша немесе ішінара жұмыспен қамту жағдайында қызметкерлерге берілмейтін жеңілдіктер	
401-3	Ана болу/әкел болу демалысы	113 бет	«Бала күтімі бойынша демалыс»	
GRI 402 (2018): ЕҢБЕК ҚАТЫНАСТАРЫ				
402-1	Операциялық өзгерістер туралы хабарламалардың ең төмен мерзімі	115 бет	«Операциялық өзгерістер туралы хабарламалардың ең төмен мерзімі»	
GRI 403 (2018): ДЕНСАУЛЫҚ ЖӘНЕ ЖҰМЫС ОРНЫНДАҒЫ ҚАУІПСІЗДІК				
403-1	Жұмыс орнындағы еңбекті қорғау және еңбек қауіпсіздігі мәселелерін басқару жүйесі	116 бет	«Еңбекті қорғау және өнеркәсіптік қауіпсіздік мәселелерін басқару жүйесі»	
403-2	Қауіпті анықтау, тәуекелдерді бағалау, жазатайым оқиғаларды тергеу	116 бет	«Қауіпті анықтау, тәуекелдерді бағалау, жазатайым оқиғаларды тергеу»	
403-3	Денсаулық сақтау қызметі	117 бет	«Еңбек гигиенасы қызметі»	
403-4	Жұмыс орнындағы еңбекті қорғау және еңбек қауіпсіздігі мәселелері бойынша қызметкерлердің	118 бет	«Еңбекті қорғау және қауіпсіздік мәселелері бойынша қызметкерлердің	

	қатысуы, кеңес беру және коммуникация»		қатысуы, кеңес беру және коммуникация»	
403-5	Жұмыс орнындағы еңбекті қорғау және еңбек қауіпсіздігі мәселелері бойынша кәсіптік даярлау	118 бет	«Жұмысшыларды еңбекті қорғау және еңбек қауіпсіздігі техникасы бойынша оқыту»	
403-6	Жұмыскерлердің денсаулығын жақсарту	118 бет	«Жұмыскерлердің денсаулығын нығайту»	
403-7	Іскери қатынастарға тікелей байланысты денсаулық пен еңбек қауіпсіздігі салдарының алдын алу және азайту	119 бет	«Іскери қатынастарға тікелей байланысты еңбекті қорғау мен өнеркәсіптік қауіпсіздікке әсердің алдын алу және азайту»	
403-8	Жұмыс орнындағы еңбекті қорғау және еңбек қауіпсіздігі мәселелерін басқару жүйесімен қамтылған қызметкерлер	119 бет	«Еңбекті қорғау және өнеркәсіптік қауіпсіздікті басқару жүйесімен қамтылған қызметкерлер»	
403-9	Өндірістік жарақат	119 бет	«Өндірістік жарақат»	
403-10	Жұмыспен байланысты сырқат	121 бет	«Жұмыспен байланысты сырқат»	

БАЙЛАНЫСУ АҚПАРАТЫ (GRI 2-1)

Атауы:	«Ақтау халықаралық теңіз сауда порты» ұлттық компаниясы» акционерлік қоғамы
Орналасқан жері:	Қазақстан Республикасы, 130000, Маңғыстау облысы, Ақтау қаласы, 7 өнеркәсіптік аймақ, 43 ғимарат
Қабылдау бөлмесі:	Тел.: +7 (7292) 54 45 49, 44 51 00
Кеңсе:	Тел.: +7(7292) 44 54 70 E-mail: aktauport@aktauport.kz
Порт диспетчері:	Тел.: +7(7292) 44 54 06 E-mail: novikov_vadim@aktauport.kz
Коммерциялық жұмыс бөлімі	Тел.: +7(7292) 44 51 27 E-mail: nemyshov_a@aktauport.kz
Көлік логистикасы бөлімі:	Тел.: +7(7292) 44 51 51

E-mail: kaliolla_k@aktauport.kz

«Баутино» жүк ауданы:

Тел.: +7 (72938) 24 888, 24 498, 24 049

E-mail: saktaganov_m@aktauport.kz

<https://www.portaktaukz.kz>

@aktauport_official

Port of Aktau

